

2013

**MONITOROWANIE
KARIER ZAWODOWYCH
ABSOLWENTÓW
PAŃSTWOWEJ
WYŻSZEJ SZKOŁY
ZAWODOWEJ
IM. STANISŁAWA
STASZICA
W PILE**

**PO TRZECH I PIĘCIU LATACH
OD UKOŃCZENIA STUDIÓW**

PWSZ
w Pile

RAPORT Z BADANIA

**Komisja ds. monitorowania karier
zawodowych absolwentów**

Pila, 31.11.2013 r.

SPIS TREŚCI

WYKAZ TABEL I WYKRESÓW	3
I. ORGANIZACJA BADAŃ /Emilia Lewicka-Kalka/.....	5
1.1. Założenia i cele badań	5
1.2. Metodologiczne ramy badań	7
1.3. Przebieg badań i monitorowanie zwrotów.....	9
II. SYLWETKA ABSOLWENTA PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ IM. STANISŁAWA STASZICA W PILE /Emilia Lewicka-Kalka/.....	11
2.1. Pytania „metryczkowe”	11
2.2. Jakość i warunki studiowania oraz efekty kształcenia	20
2.3. Status na rynku pracy	25
2.4. Oczekiwania względem pracy zawodowej i zadowolenie z pracy.....	39
2.5. Podnoszenie kwalifikacji/kształcenie ustawiczne	41
2.6. Wnioski absolwentów	45
III. ABSOLWENCI UCZELNI Z PODZIAŁEM NA INSTYTUTY I KIERUNKI STUDIÓW	50
3.1. Absolwenci Instytutu Ekonomicznego /Rafał Zdzierela/	50
3.2. Absolwenci Instytutu Humanistycznego /Emilia Wąsikiewicz-Firlej/	57
3.2.1. Absolwenci kierunku filologia	57
Rocznik 2010 (badanie przeprowadzone 3 lata po ukończeniu studiów).57	
Rocznik 2008 (badanie przeprowadzone 5 lat po ukończeniu studiów) ..63	
3.2.2. Absolwenci kierunku politologia	72
Rocznik 2010 (badanie przeprowadzone 3 lata po ukończeniu studiów).72	
Rocznik 2008 (badanie przeprowadzone 5 lat po ukończeniu studiów) ..78	
3.3. Absolwenci Instytutu Ochrony Zdrowia /Zdzisława Filipka/	87
3.4. Absolwenci Instytutu Politechnicznego /Stanisław Różański/	99
3.4.1. Absolwenci kierunków: elektrotechnika, mechanika i budowa maszyn, budownictwo (po 3 latach)	99
3.4.2. Absolwenci kierunków: elektrotechnika oraz mechanika i budowa maszyn (po 5 latach)	111
PODSUMOWANIE	121

WYKAZ TABEL I WYKRESÓW

Lista tabel

Tabela 1. Ankiety absolwenta złożone w latach 2008-2012.....	8
Tabela 2. Liczba uzyskanych odpowiedzi.....	8
Tabela 3. Aktywność zawodowa studentów w PWSZ w Pile - odpowiedzi po 3 i 5 latach od ukończenia studiów	14
Tabela 4. Aktywność społeczna studentów w PWSZ w Pile - odpowiedzi po 3 i 5 latach od ukończenia studiów.....	14
Tabela 5. Skala zmian między poziomem kompetencji przed i po studiach (ocena po 3 latach)	21
Tabela 6. Skala zmian między poziomem kompetencji przed i po studiach (ocena po 5 latach)	22
Tabela 7. Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych	25
Tabela 8. Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych - po trzech latach od ukończenia studiów	26
Tabela 9. Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych - po pięciu latach od ukończenia studiów.....	27
Tabela 10. Główne kryteria wyboru pierwszego pracodawcy.....	31
Tabela 11. Aktualny status na rynku pracy.....	31
Tabela 12. Kryteria rekrutacji dla pracodawców	32
Tabela 13. Sektor pracodawcy	33
Tabela 14. Miejsce zakładu pracy według branż	33
Tabela 15. Wielkość zatrudnienia w zakładzie pracy	35
Tabela 16. Powody ostatniej zmiany miejsca pracy.....	40
Tabela 17. Elementy statusu zawodowego.....	40
Tabela 18. Właściwości pracy zawodowej.....	41
Tabela 19. Liczba absolwentów kontynuujących kształcenie po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile	41
Tabela 20. Formy kształcenia absolwentów kontynuujących naukę po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile.....	42
Tabela 21. Formy kształcenia, w których respondenci planują podwyższyć kwalifikacje	44
Tabela 22. Jakimi motywami kieruje się Pan(i) decydując się na dalsze kształcenie?	44
Tabela 23. Porównanie kompetencji przed podjęciem studiów oraz posiadanych obecnie dla kierunku EzE	103
Tabela 24. Porównanie kompetencji przed podjęciem studiów oraz posiadanych obecnie dla kierunku MiBM	104
Tabela 25. Porównanie kompetencji przed podjęciem studiów oraz posiadanych obecnie dla kierunku budownictwo	104
Tabela 26. Waga poszczególnych celów życiowych respondentów z kierunku EzE	105
Tabela 27. Waga poszczególnych celów życiowych respondentów z kierunku MiBM	106
Tabela 28. Waga poszczególnych celów życiowych respondentów z kierunku budownictwo	106
Tabela 29. Zadowolenie z wybranych elementów statusu zawodowego dla EzE	107
Tabela 30. Zadowolenie z wybranych elementów statusu zawodowego dla MiBM	108
Tabela 31. Zadowolenie z wybranych elementów statusu zawodowego dla budownictwa.....	108
Tabela 32. Charakterystyka właściwości pracy wykonywanej przez respondentów EzE	108
Tabela 33. Charakterystyka właściwości pracy wykonywanej przez respondentów MiBM	109
Tabela 34. Charakterystyka właściwości pracy wykonywanej przez respondentów budownictwo... ..	109
Tabela 35. Porównanie kompetencji przed podjęciem studiów oraz posiadanych obecnie dla kierunku EzE	115
Tabela 36. Porównanie kompetencji przed podjęciem studiów oraz posiadanych obecnie dla kierunku MiBM	115
Tabela 37. Waga poszczególnych celów życiowych respondentów z kierunku EzE	116
Tabela 38. Waga poszczególnych celów życiowych respondentów z kierunku MiBM	117
Tabela 39. Zadowolenie z wybranych elementów statusu zawodowego dla EzE	118
Tabela 40. Zadowolenie z wybranych elementów statusu zawodowego dla MiBM	118
Tabela 41. Charakterystyka właściwości pracy wykonywanej przez respondentów EzE	119
Tabela 42. Charakterystyka właściwości pracy wykonywanej przez respondentów MiBM	119

Lista wykresów

Wykres 1. Wiek respondentów po 3 latach od ukończenia studiów.....	11
Wykres 2. Wiek respondentów po 5 latach od ukończenia studiów.....	12
Wykres 3. Ukończony kierunek studiów w PWSZ w Pile po 3 latach.....	12
Wykres 4. Ukończony kierunek studiów w PWSZ w Pile po 5 latach.....	13
Wykres 5. Aktywność zawodowa/inna w trakcie studiów - odpowiedzi po 3 latach od ukończenia ..	15
Wykres 6. Aktywność zawodowa/inna w trakcie studiów - odpowiedzi po 5 latach od ukończenia ..	15
Wykres 7. Główne motywy wyboru studiów w PWSZ w Pile.....	17
Wykres 8. Motywy wyboru kierunku studiów w PWSZ w Pile.....	18
Wykres 9. Gdyby istniała możliwość ponownego wyboru studiów... ..	19
Wykres 10. Zadowolenie z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta w PWSZ w Pile	21
Wykres 13. Czy pracował(a) Pan(i) przed rozpoczęciem studiów (odpowieź po 3 latach od ukończenia studiów)?.....	28
Wykres 14. Czy pracował(a) Pan(i) przed rozpoczęciem studiów (odpowieź po 3 latach od ukończenia studiów)?.....	28
Wykres 15. Moment rozpoczęcia poszukiwań pracy (odpowieź po 3 latach od ukończenia studiów)?	29
Wykres 16. Moment rozpoczęcia poszukiwań pracy (odpowieź po 5 latach od ukończenia studiów)?	29
Wykres 17. Moment znalezienia pierwszej pracy (odpowieź po 3 latach od ukończenia studiów) ..	30
Wykres 18. Moment znalezienia pierwszej pracy (odpowieź po 5 latach od ukończenia studiów) ..	30
Wykres 19. Zakres działania firmy - odpowiedzi po 3 latach	35
Wykres 20. Zakres działania firmy - odpowiedzi po 5 latach	35
Wykres 21. Stanowisko służbowe - odpowiedź po 3 latach.....	36
Wykres 22. Stanowisko służbowe - odpowiedź po 5 latach.....	37
Wykres 23. Miesięczne zarobki brutto - odpowiedź po 3 latach.....	38
Wykres 24. Miesięczne zarobki brutto - odpowiedź po 5 latach.....	38
Wykres 25. Liczba pracodawców (włączając samozatrudnienie oraz obecne miejsce pracy), u których pracowali absolwenci po uzyskaniu dyplomu - odpowiedzi po 3 latach.....	39
Wykres 26. Liczba pracodawców (włączając samozatrudnienie oraz obecne miejsce pracy), u których pracowali absolwenci po uzyskaniu dyplomu - odpowiedzi po 5 latach.....	39

I. ORGANIZACJA BADAŃ

/Emilia Lewicka-Kalka/

1.1. Założenia i cele badań

Współczesny rynek pracy stawia przed młodymi ludźmi szereg nowych wyzwań. W realizacji zawodowej kariery ważna jest dziś nie tylko specjalistyczna wiedza i umiejętności pozwalające skutecznie funkcjonować na rynku pracy, ale przede wszystkim uniwersalność w podejmowaniu wielu ról oraz zdolność adaptacji.

Bezrobocie absolwentów stanowi jeden z najważniejszych problemów polskiego rynku pracy. Dlatego jednym z podstawowych zadań w zakresie aktywnej polityki rynku pracy jest zapewnienie prawidłowego wejścia absolwentów na rynek pracy. Podjęcie pracy zawodowej to jeden z zasadniczych atrybutów dorosłości. Aktywność zawodowa świadczy o samodzielności jednostki, daje szansę uzyskania niezależności ekonomicznej, wiąże się także z poszerzeniem kręgów życia społecznego, wyjściem poza najbliższe otoczenie. Dostarcza osobistej satysfakcji i sprzyja rozwojowi nowych interakcji społecznych.

Konkurencyjność na rynku pracy, zmienność warunków pracy i wymagań pracodawców stawiają nowe wyzwania przed systemem edukacji. Absolwenci powinni być przygotowani nie tylko do pracy, ale także do wejścia na rynek, a więc do poszukiwania i zmiany pracy (kilkukrotnie, w czasie aktywności zawodowej), do ciągłego doskonalenia swoich kompetencji.

Kształcenie w uczelniach wyższych nie może już być ukierunkowane jedynie na przekazanie określonej wiedzy, ale musi kształtować nowe kompetencje oczekiwane przez pracodawców, takie jak: mobilność, przedsiębiorczość, proaktywność, innowacyjność.

Nie jest to możliwe bez zwiększenia współpracy pomiędzy sektorem edukacji a sektorem pracodawców, bez uczestnictwa praktyków w procesie kształcenia np. poprzez różnorodne formy wprowadzania studentów w życie własnych organizacji, prowadzenie wspólnych badań, konferencji itp. Takie działania umożliwią lepsze dostosowanie absolwentów do oczekiwań stawianych przed nimi przez współczesne organizacje, natomiast organizacjom na skuteczniejsze zarządzanie karierami ludzi młodych.

W myśl Ustawy z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy - *Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw*, wprowadzony został od

1 października 2011 roku obowiązek monitorowania przez uczelnie karier zawodowych swoich absolwentów, w celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy, w szczególności po trzech i pięciu latach od dnia ukończenia studiów. Zapewnienie sprawnego mechanizmu monitorowania losów absolwentów stanowi jedno z kryteriów oceny instytucjonalnej dokonywanej przez Państwową Komisję Akredytacyjną.

Badanie karier zawodowych absolwentów skierowane zostało do absolwentów wszystkich kierunków, rodzajów (licencjackie, inżynierskie) i trybów studiów (stacjonarne, niestacjonarne) PWSZ w Pile. W niniejszym opracowaniu analizie poddano dane zebrane z końca roku akademickiego **2009/2010** (po 3 latach) i **2007/2008** (po 5 latach). Podstawę do przeprowadzenia badań stanowią (oprócz wspomnianych zapisów z ustawy *prawo o szkolnictwie wyższym*) wewnętrzne dokumenty Uczelni: Zarządzenie Nr 25/12 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile z dnia 20 czerwca 2012 r. w sprawie wprowadzenia *Procedury monitorowania karier zawodowych absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile* wraz z załącznikiem (z późniejszymi zmianami). Prace nad przygotowaniem raportu nadzoruje Prorektor ds. dydaktyki i studentów, który jest jednocześnie przewodniczącym, powołanej przez Rektora Uczelni, komisji ds. monitorowania karier zawodowych absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile, w której składzie znajdują się:

- mgr Rafał Zdzierela - członek (Instytut Ekonomiczny),
- dr Emilia Wąsikiewicz-Firlej - członek (Instytut Humanistyczny),
- mgr Zdzisława Filipka - członek (Instytut Ochrony Zdrowia),
- prof. nadzw. dr Stanisław Róžański - członek (Instytut Politechniczny),
- mgr Emilia Lewicka-Kalka - członek (Biuro Karier).

Celem monitorowania karier zawodowych absolwentów jest:

- uzyskanie informacji na temat aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów na rynku pracy, w tym zgodności zatrudnienia z profilem i poziomem wykształcenia;
- uzyskanie opinii na temat przydatności wiedzy i umiejętności zdobytych w procesie kształcenia z punktu widzenia potrzeb i wymagań stawianych przez współczesny rynek pracy;
- uzyskanie informacji na temat dalszych planów edukacyjnych i zawodowych absolwentów;

- dostosowanie kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy.

1.2. Metodologiczne ramy badań

Badana populacja

W badaniach empirycznych zastosowano metodę sondażu ankietowego w oparciu o narzędzie badawcze, jakim jest elektroniczny kwestionariusz ankiety. Za pomocą tego narzędzia badano opinie absolwentów wszystkich kierunków i specjalności, obu trybów i rodzajów studiów, pozostających w okresie 3 i 5 lat od ukończenia studiów. Badanie dotyczyło więc absolwentów PWSZ w Pile, kończących studia w roku akademickim **2009/2010** (po 3 latach) i **2007/2008** (po 5 latach).

Generalna populacja badanych absolwentów w tym okresie, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu pn. „Monitorowanie karier zawodowych absolwentów PWSZ w Pile po trzech i pięciu latach od ukończenia studiów”, uzupełniając ankietę absolwenta (narzędzie opracowane przez Biuro Karier PWSZ w Pile) wynosi: **799** osób (po trzech latach) oraz **742** osób (po 5 latach). Założeniem, jakie przyjęto na początku formułowania celu badawczego, było przebadanie całej populacji, niestety ze względu na ograniczenia niezależne: brak możliwości kontaktu z absolwentem wynikający z nieaktualnych danych, odmowa wypełnienia ankiety, w badaniu w 2013 r. ostatecznie udział wzięło **285** osób (po trzech latach) oraz **243** osoby (po 5 latach), co - przy założeniu 5% błędu standardowego, wynikającego z założonego poziomu istotności (95%) - stanowi **reprezentatywną próbę badawczą**.

Sposób pozyskiwania danych teleadresowych/kontaktowych

Studenci kończący studia w PWSZ w Pile, by uzyskać wpis na karcie obiegowej mieli obowiązek złożyć wizytę w Biurze Karier celem identyfikacji ich ewentualnych potrzeb szkoleniowo-doradczych związanych z wkraczaniem na rynek pracy. Podczas spotkania z doradcą zawodowym informowani byli o możliwości wzięcia udziału w badaniach poprzez dobrowolne wypełnienie ankiety absolwenta oraz wyrażenie zgody na wykorzystanie danych osobowych, wyłącznie na użytek PWSZ w Pile, w związku z monitorowaniem karier zawodowych absolwentów.

Dotychczas w kolejnych latach akademickich Biuro Karier pozyskało następującą liczbę ankiet absolwenta:

Tabela 1. Ankiety absolwenta złożone w latach 2008-2012

L.p.	Rok kalendarzowy	Liczba ankiet	Liczba odrzuconych ankiet	Ostateczna liczba ankiet
1.	2008	742	23	719
2.	2009	743	22	721
3.	2010	799	24	775
4.	2011	855	5	850
5.	2012	815	3	812
6.	2013	659	2	657
Razem:		4614	79	4534

Ze względu na brak zgody na przetwarzanie danych, niekompletność lub nieczytelność danych z badań wykluczono 79 osób (łącznie w latach 2008-2013).

Liczba osób, które uzupełniły ankietę, w momencie kończenia studiów oraz po trzech i pięciu latach od ukończenia studiów, na poszczególnych kierunkach, specjalnościach i trybach studiów zamieszczona została w poniższej tabeli:

Tabela 2. Liczba uzyskanych odpowiedzi

Lp.	Kierunek	Specjalność	Tryb studiów		Po 3 latach łącznie	%	Tryb studiów		Po 5 latach łącznie	%
			ST	NST			ST	NST		
1.	Budownictwo	konstrukcje budowlane i inżynierskie	16	18	11	32,35	-	-	-	-
2.	Ekonomia	gospodarka i finanse samorządowe	22	36	26	44,83	58	49	42	39,25
3.	Ekonomia	informatyka w ekonomii	32	15	18	38,30	42	29	21	29,58
4.	Ekonomia	zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami	47	34	27	33,33	59	48	45	42,06
5.	Elektrotechnika	systemy elektrotechniczno-informatyczne w elektrotechnice	17	19	20	55,56	22	21	16	37,21
6.	Filologia	filologia angielska	30	20	27	54,00	31	26	24	42,11
7.	Fizjoterapia	-	51	31	37	45,12	-	-	-	-
8.	Mechanika i budowa maszyn	budowa i eksploatacja maszyn	18	29	16	34,04	29	25	16	29,63
9.	Pielęgniarstwo	-	36	43	29	36,71	51	43	21	22,34
10.	Politologia	edukacja wiedzy o społeczeństwie i historii	18	-	5	27,78	53	38	32	35,16
11.	Politologia	polityka bezpieczeństwa i zarządzanie kryzysowe	57	42	25	25,25	53	42	26	27,37
12.	Politologia	polityka regionalna	36	-	18	50,00	-	-	-	-
13.	Politologia	praca socjalna	57	51	26	24,07	-	-	-	-

1.3. Przebieg badań i monitorowanie zwrotów

Badanie losów zawodowych absolwentów, którzy ukończyli studia w roku akademickim **2009/2010** (po 3 latach) i **2007/2008** (po 5 latach) opiera się na wykorzystaniu kwestionariusza badawczego i nosi charakter badania sondażowego.

Monitorowanie karier zawodowych absolwentów PWSZ w Pile zostało przeprowadzone przy zastosowaniu techniki CAWI (*Computer Assisted Web Interviews*). To technika ilościowa, w której badania prowadzone są przez udostępnienie respondentom kwestionariusza internetowego. Ankiety mogą być adresowane do wybranych grup celowych, klientów sklepów internetowych, internautów odwiedzających portale tematyczne. Silną stroną tego typu rozwiązań jest ograniczenie czasu i kosztów przygotowania badania, a także samej jego realizacji i przygotowania danych do analizy. Większe poczucie anonimowości uczestników sprawia, iż narzędzie to okazuje się niezwykle przydatne do poruszania kwestii wrażliwych, np. wysokości zarobków. Realizacja badania trwa krócej niż w przypadku badań tradycyjnych, brak jest kosztów prac terenowych, druku i wysyłki materiałów.

Badanie karier zawodowych absolwentów składa się z trzech etapów:

- 1) wygenerowanie w programie dedykowanym badaniu bazy danych absolwentów danego roku akademickiego;
- 2) badanie ankietowe po trzech latach od ukończenia studiów służące określeniu sytuacji, w jakiej znajdują się absolwenci na rynku pracy, według następujących zasad:
 - a) pracownik Biura Karier drogą e-mailową zwraca się do absolwentów z prośbą o wypełnienie ankiety dotyczącej ich karier zawodowych;
 - b) ankieta zostaje dostarczona absolwentom drogą elektroniczną poprzez zindywidualizowany link do ankiety;
 - c) w przypadku niewypełnienia przez absolwenta ankiety badawczej w ciągu 14 dni, ankieta zostaje wysłana ponownie;
 - d) w sytuacji, gdy po 30 dniach od wysłania pierwszej ankiety, absolwent nie wypełnił ankiety, pracownik Biura Karier telefonicznie powiadamiał absolwenta o czekającej ankiecie badawczej do wypełnienia;
- 3) badanie ankietowe po pięciu latach od ukończenia studiów, zostało zrealizowane zgodnie z procedurą opisaną w pkt. 2.

Przed przystąpieniem do realizacji badań w roku 2013 r. uzyskane dane poddano weryfikacji. Spośród złożonych formularzy **47** (2009/2010, po 3 latach - 24 i 2007/2008, po 5 latach - 23) odrzucono ze względu na brak zgody na przetwarzanie danych lub niekompletność, nieczytelność danych.

Biuro Karier pozyskało od absolwentów ich dane oraz zgody na udział w badaniu w liczbie: **775** w roku akademickim **2009/2010** (po 3 latach) i **719** w **2007/2008** (po 5 latach). Wyślano do nich zaproszenie do wzięcia udziału w badaniu, co stanowi 99% (2009/2010, po 3 latach) oraz 96% (2007/2008, po 5 latach) złożonych ankiet.

Po wysłaniu zaproszenia wróciło **57** (2009/2010, po 3 latach) oraz **84** (2007/2008, po 5 latach) wiadomości z informacją o nieaktualnym adresie. De facto skutecznie dostarczono **718** (2009/2010, po 3 latach) oraz **635** (2007/2008, po 5 latach) wiadomości elektronicznych. **832 absolwentów poinformowano telefonicznie**. Tabela 2. (podrozdział 1.2. Metodologiczne ramy badań) przedstawia poziom zwrotów ankiet w rozbiciu na poszczególne kierunki i specjalności studiów.

Po każdym zakończonym etapie badań, ankiety zwrotne zostały posegregowane przez dedykowany badaniu program na:

- wypełnione bezbłędnie,
- wypełnione niekompletnie,
- pozostawione bez odpowiedzi,
- niedostarczone do adresata.

Na podstawie uzyskanych danych empirycznych, Komisja ds. monitorowania karier zawodowych absolwentów opracowała do dnia 30 listopada 2013 r. raport końcowy, według stanu na dzień 31 października.

Raport oraz uzupełnione przez respondentów ankiety nie zawierają danych osobowych absolwentów.

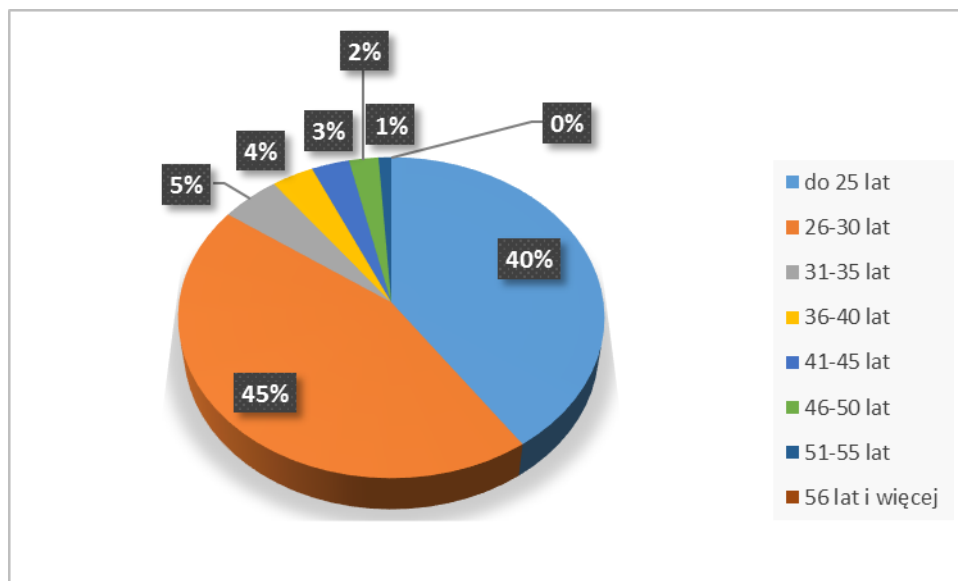
II. SYLWETKA ABSOLWENTA PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ IM. STANISŁAWA STASZICA W PILE /Emilia Lewicka-Kalka/

2.1. Pytania „metryczkowe”

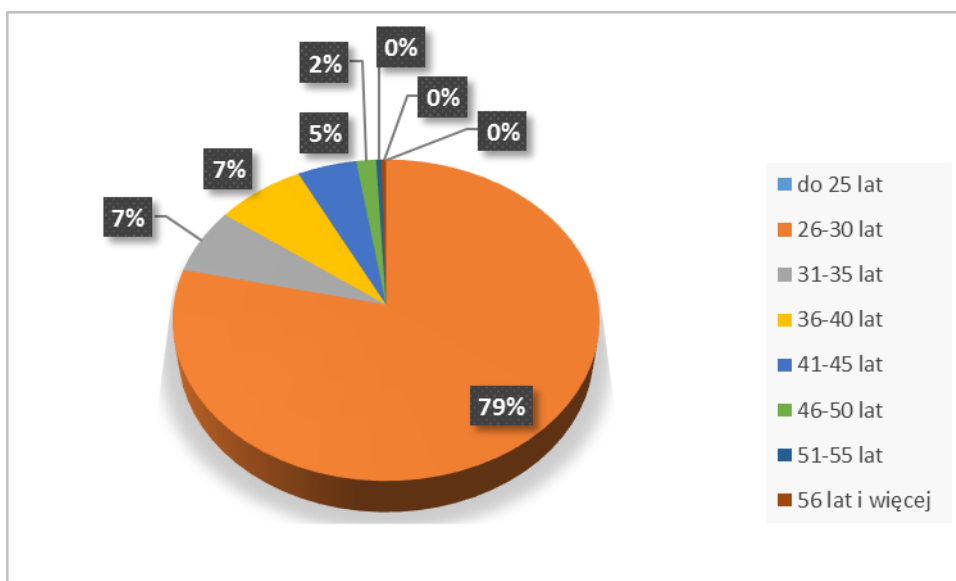
W niniejszym rozdziale omówione zostaną tzw. pytania metryczkowe, jak płeć, wiek badanych absolwentów, ukończona przez nich szkoła średnia/ponadgimnazjalna; ukończony w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Stanisława Staszica kierunek i tryb studiów, ocena na dyplomie, doświadczenie edukacyjne i zawodowe za granicą w trakcie studiów oraz wszelka aktywność zawodowa i społeczna. Ponadto rozdział zawiera także informacje dotyczące motywu wyboru kierunku studiów i uczelni.

W badanej grupie zdecydowaną większość stanowią kobiety (ponad 66% po 3 latach, ponad 67% po 5 latach). Największą grupę respondentów (256, tj. 89% osób po 3 latach, 207, tj. 85% po 5 latach) stanowili ludzie młodzi, od wieku poniżej 25 r.ż. do 35 r.ż. Strukturę wieku badanych obrazują poniższe wykresy:

Wykres 1. Wiek respondentów po 3 latach od ukończenia studiów

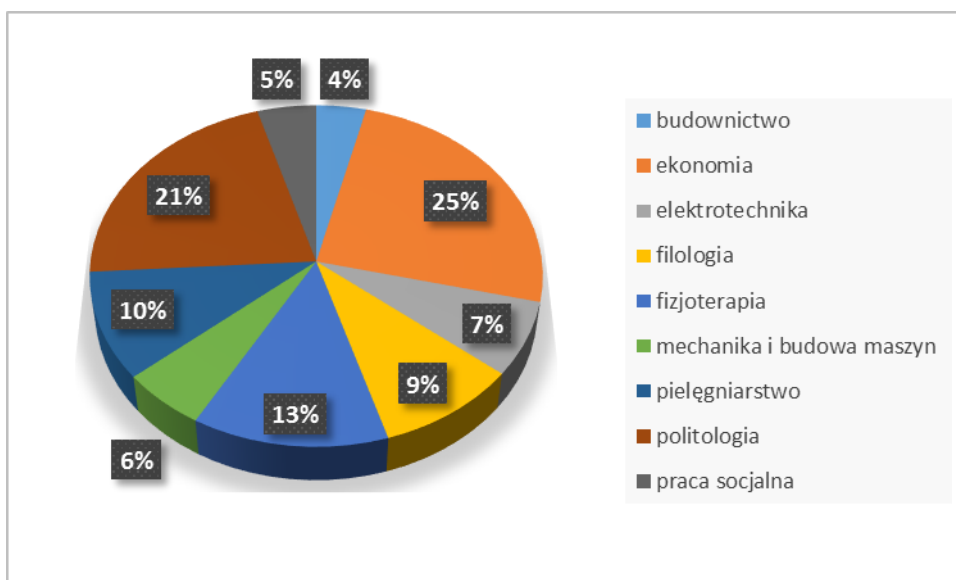

Wykres 2. Wiek respondentów po 5 latach od ukończenia studiów

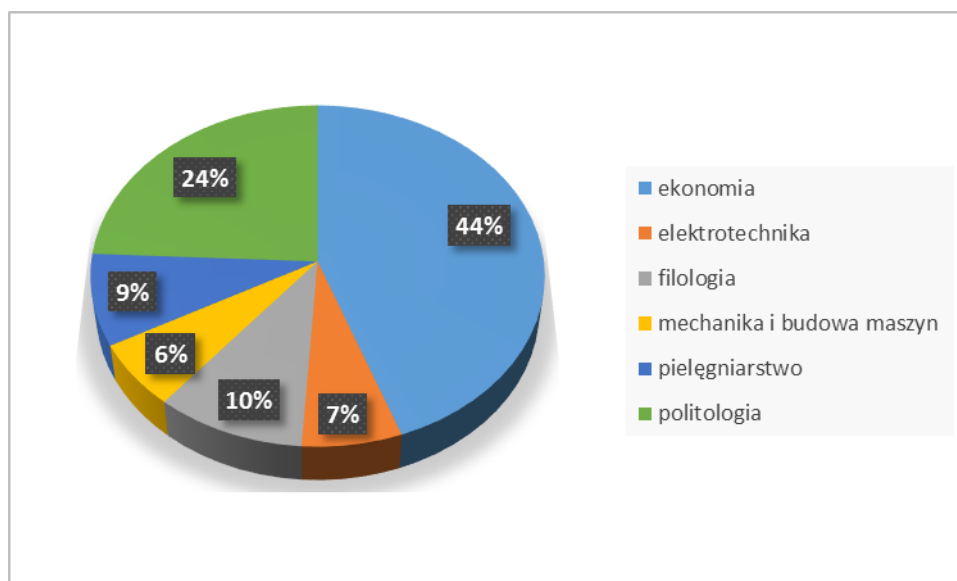

Największą zwrotność ankiet odnotowano na specjalnościach ekonomicznych (ponad 33%) i politologicznych (30,72%), co wprost koresponduje z liczebnością tych kierunków, złożoną liczbą ankiet oraz wyrażoną wolą do wzięcia udziału w badaniu.

Wykres 3. Ukończony kierunek studiów w PWSZ w Pile po 3 latach

Wykres 4. Ukończony kierunek studiów w PWSZ w Pile po 5 latach

Liczba respondentów, którzy ukończyli studia w trybie stacjonarnym (60,35% po 3 latach i 60,91% po 5 latach) jest wyższa (39,65% po 3 latach i 39,09% po 5 latach) od liczby absolwentów studiów niestacjonarnych (blisko dwukrotna przewaga absolwentów studiów stacjonarnych).

Ponad 60% absolwentów legitymuje się oceną dobrą lub dobrą plus (średnia dla absolwentów obu roczników) uzyskaną na dyplomie ukończenia studiów, więcej niż co trzecia osoba otrzymała ocenę bardzo dobrą. Mniej niż 10% absolwentów posiada na dyplomie ocenę dostateczną lub dostateczną plus.

W trakcie studiów pierwszego stopnia tylko 3 osoby - po 3 latach (1,05%) oraz 4 osoby - po 5 latach (1,64%) posiadały doświadczenie zawodowe (praktyki, praca) lub edukacyjne (studia, kursy) za granicą - połowa związana z profilem studiów. W uczelni nie funkcjonował wówczas program Erasmus, dziś w ramach jego założeń studenci mają możliwość odbywania praktyk oraz studiowania w takich państwach jak: Turcja, Słowacja, Rumunia, Litwa, Hiszpania, Bułgaria, Belgia.

Badani absolwenci PWSZ w Pile w niewielkim stopniu byli aktywni zawodowo w trakcie studiów; 40% absolwentów po 3 latach oraz 12,35% po 5 latach deklaruje, że studiując byli jednocześnie:

Tabela 3. Aktywność zawodowa studentów w PWSZ w Pile - odpowiedzi po 3 i 5 latach od ukończenia studiów

Aktywność	Po 3 latach	Po 5 latach
zatrudnieni, zgodnie z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą	20,35%	7,41%
zatrudnieni, bez związku z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą absolwenta	11,23%	3,29%
odbywali ponadprogramowe praktyki lub byli zaangażowani w działalność wolontariacką	5,96%	1,65%
przebywali na stażu	2,46%	-

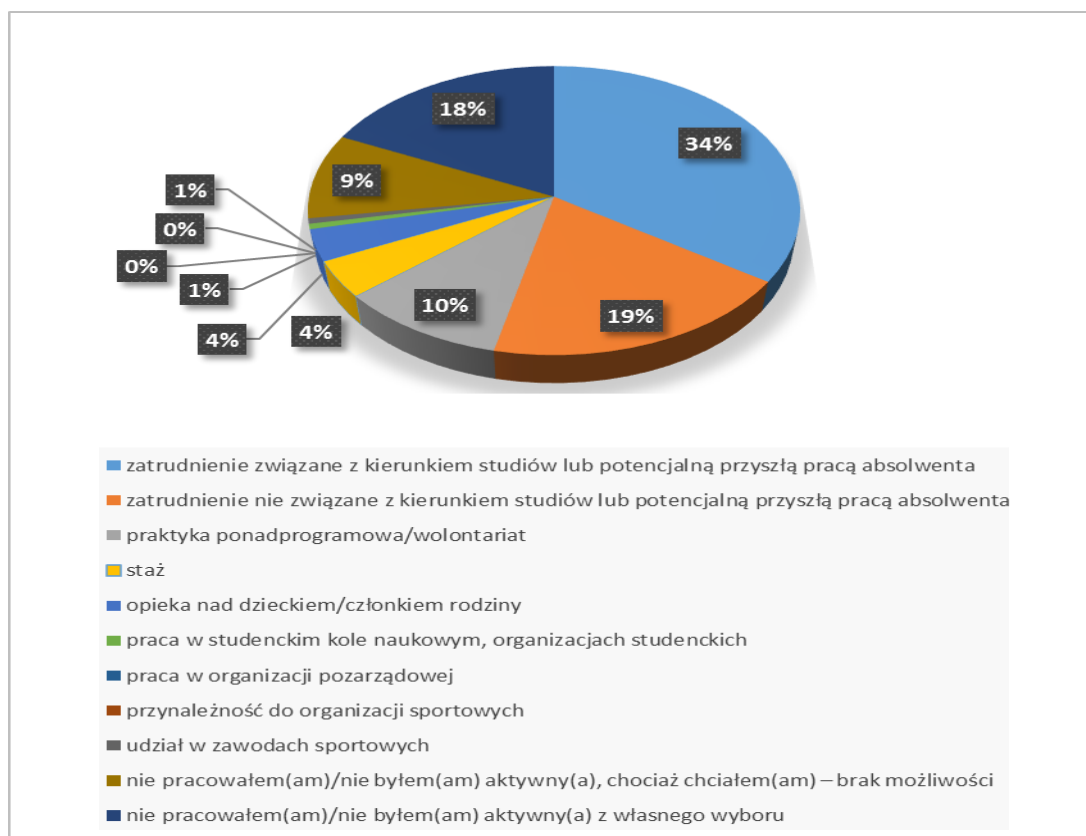
Aktywność studencką/społeczną zadeklarowało zaledwie 0,7% ówczesnych studentów - dziś 3 lata po ukończeniu studiów, blisko 13% - dziś 5 lat po ukończeniu studiów, w tym:

Tabela 4. Aktywność społeczna studentów w PWSZ w Pile - odpowiedzi po 3 i 5 latach od ukończenia studiów

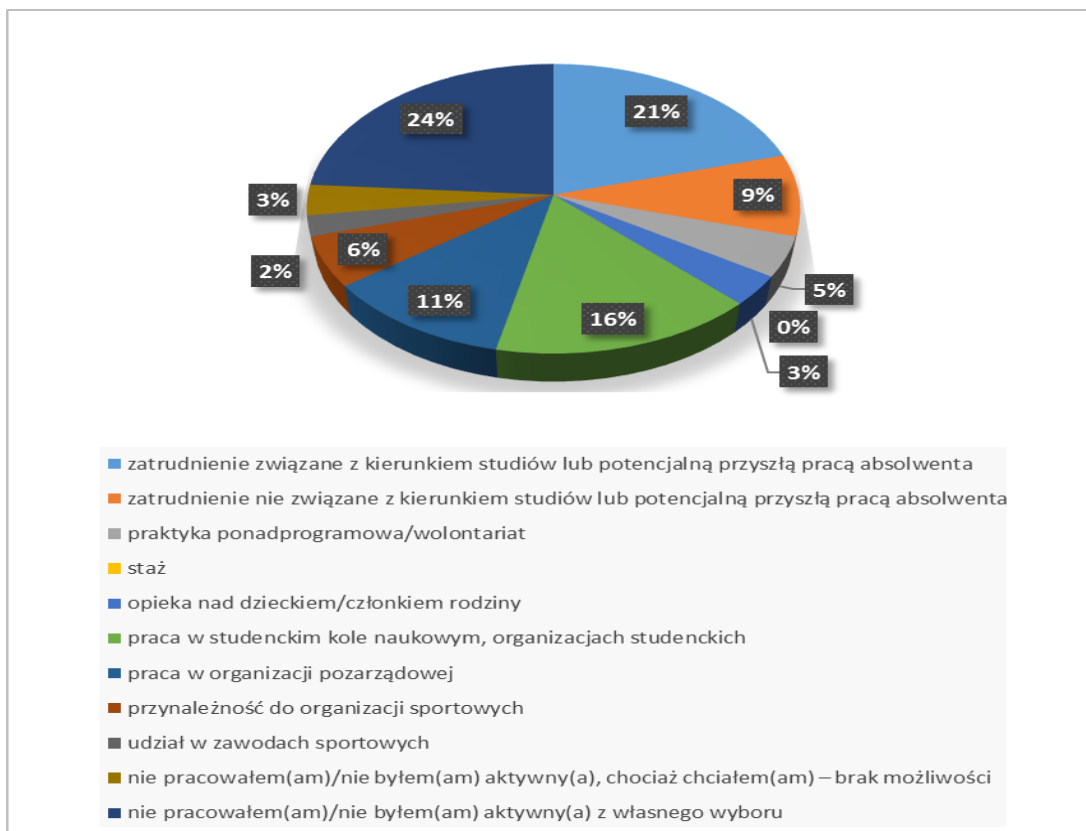
Aktywność	Po 3 latach	Po 5 latach
praca w studenckim kole naukowym, organizacjach studenckich	0,35%	5,76%
przynależność do organizacji sportowych	-	2,06%
pracę w organizacji pozarządowej	-	4,21%
udział w zawodach sportowych	0,35%	0,82%

Nad dzieckiem i/lub innym członkiem rodziny opiekę sprawowało 9 osób (łącznie z obu roczników). Co czwarty ówczesny student (26%) nie pracował w trakcie studiów, w tym z własnego wyboru nie pracowało 51 respondentów.

Wykres 5. Aktywność zawodowa/inna w trakcie studiów - odpowiedzi po 3 latach od ukończenia

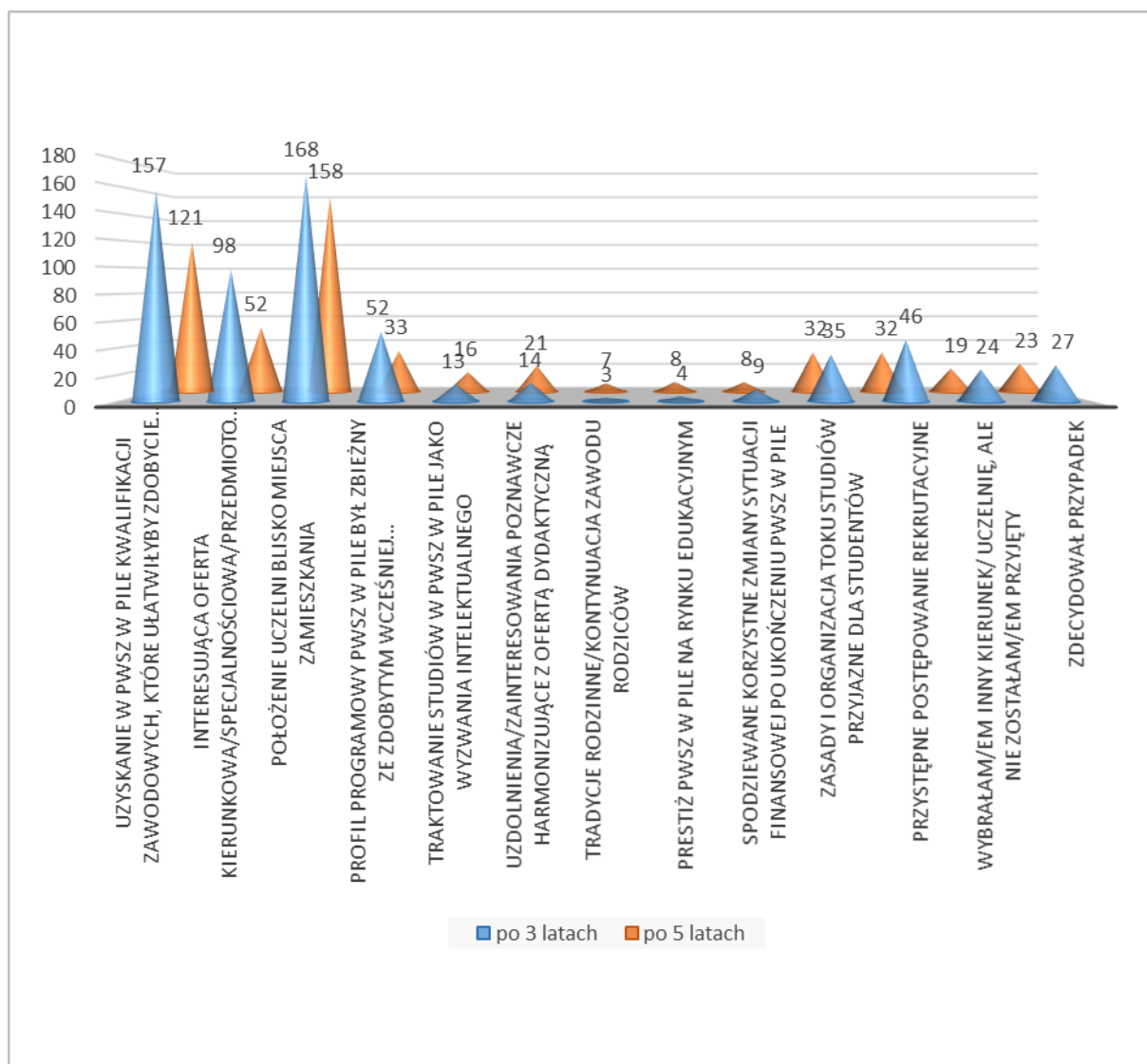

Wykres 6. Aktywność zawodowa/inna w trakcie studiów - odpowiedzi po 5 latach od ukończenia

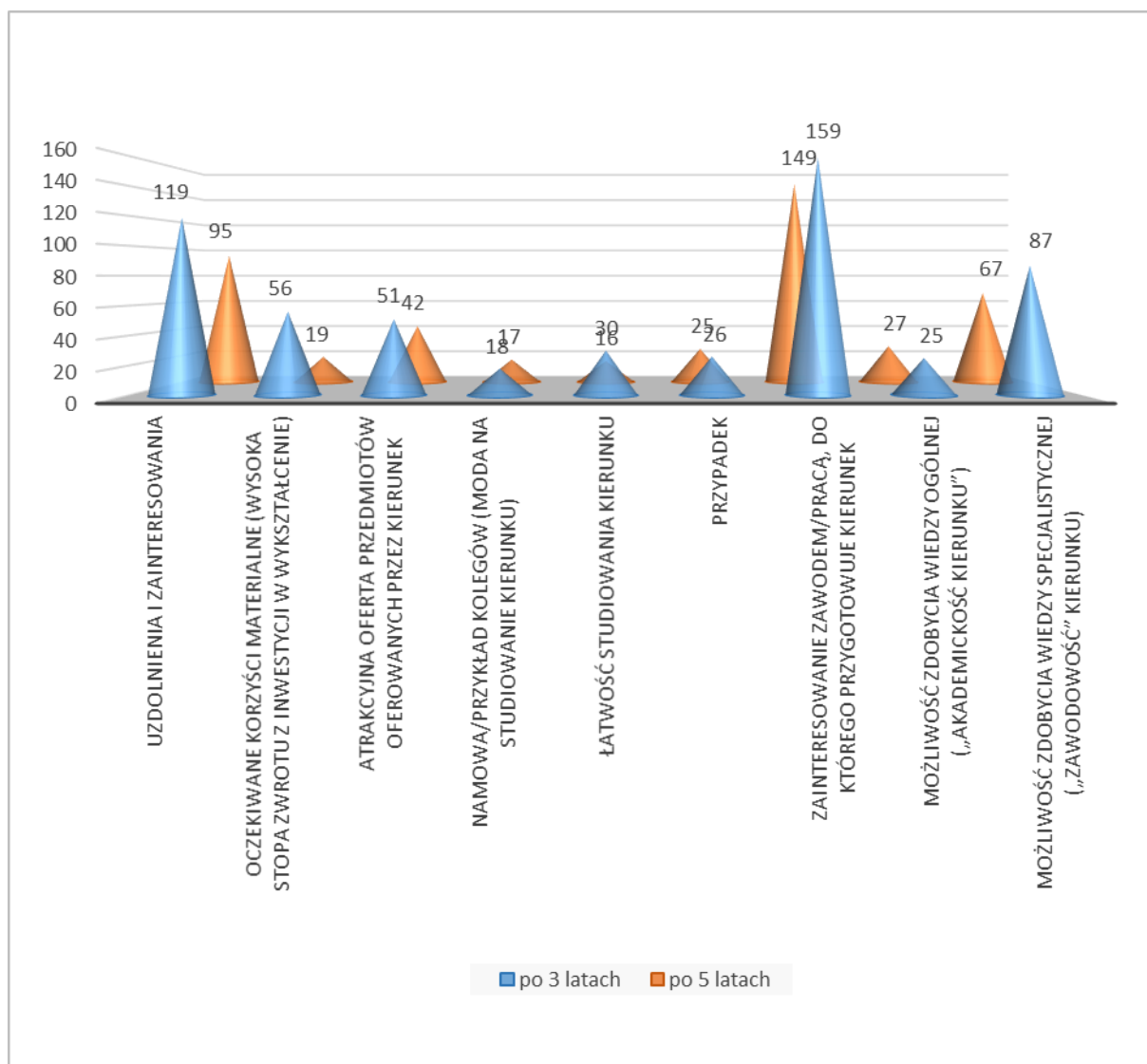
Interesujące z punktu widzenia Uczelni są odpowiedzi dotyczące motywów wyboru PWSZ w Pile, jako dobrego miejsca do kontynuowania nauki. Główne argumenty, które przemawiają za tym wyborem to: położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania (prawie 60% wskazań po trzech latach od ukończenia studiów oraz ponad 65% wskazań po 5 latach od ukończenia studiów), uzyskanie w PWSZ w Pile kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy - co drugi ankietowany wyraził taką opinię (ponad 55% po 3 latach, 49,97% po 5 latach); dla respondentów ważna była również interesująca oferta kierunkowa/przedmiotowa Uczelni (średnia: 28% wskazań w obu grupach) oraz również wysoko oceniane: przystępne postępowanie rekrutacyjne, zasady i organizacja toku studiów przyjazne dla studentów, profil programowy PWSZ w Pile był zbieżny ze zdobytym wcześniej wykształceniem/doświadczeniem zawodowym. Absolwenci świadomie podjęli studia w PWSZ w Pile; co 10 ankietowany udzielił odpowiedzi, że o wyborze Uczelni zdecydował przypadek; w przypadku ok. 8% osób powodem wybrania studiów w PWSZ w Pile było nieprzyjęcie na inną uczelnię.

Wykres 7. Główne motywy wyboru studiów w PWSZ w Pile

O wyborze kierunku studiów w głównej mierze zdecydowały: zainteresowanie zawodem/pracą, do którego przygotowuje kierunek (ponad 55% wskazań po 3 latach oraz ponad 61% po 5 latach), uzdolnienia i zainteresowania (blisko 42% wskazań po 3 latach, ponad 39% po 5 latach) i możliwość zdobycia wiedzy specjalistycznej („zawodowość” kierunku - ok. 30% wskazań), co wprost koresponduje z zadaniami państwowych uczelni zawodowych. Mniej istotne w wyborze kierunku studiów okazały się: namowa/przykład kolegów (moda na studiowanie kierunku) i przypadek. Jednak, wielu absolwentów, wybrało kierunek studiów ze względu na łatwość jego studiowania (sic!).

Wykres 8. Motywy wyboru kierunku studiów w PWSZ w Pile

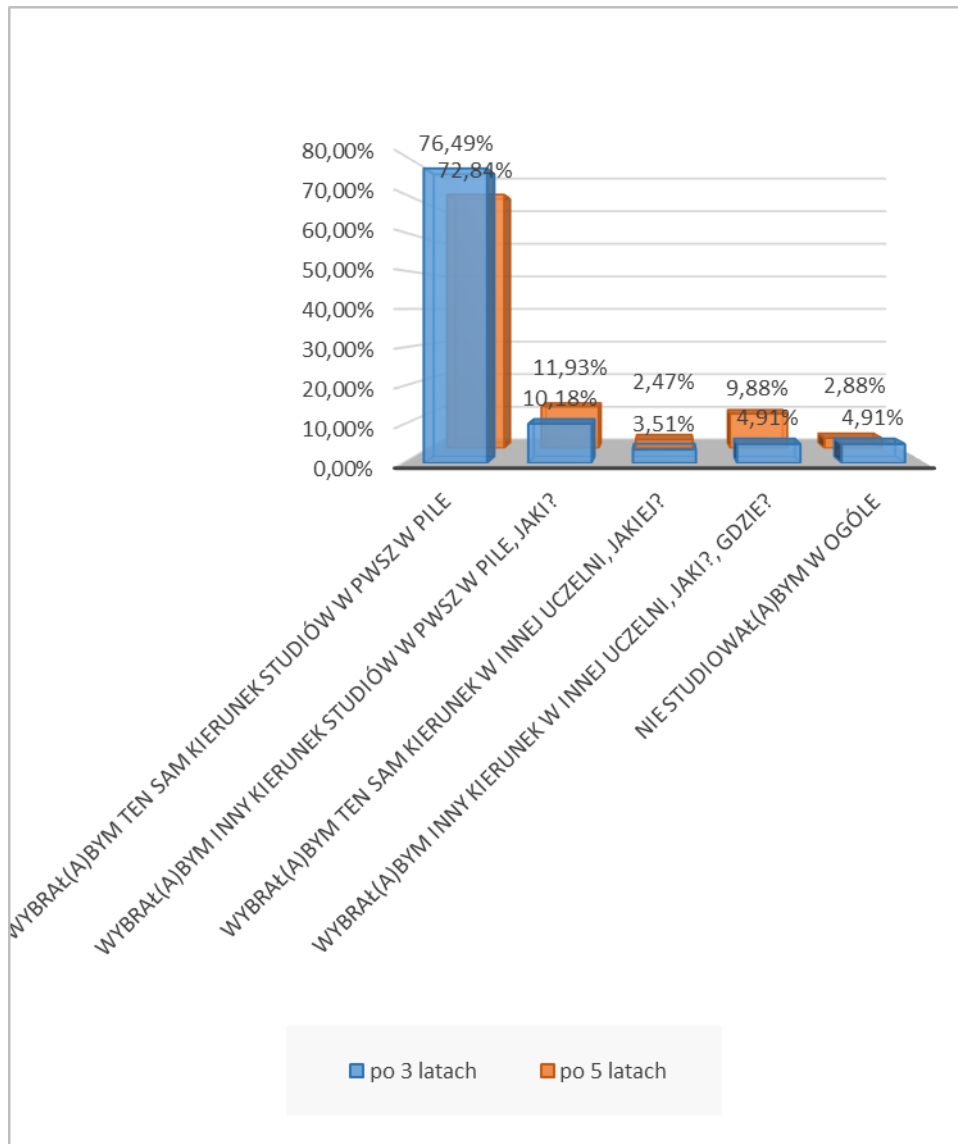

Gdyby absolwenci PWSZ w Pile mogli dokonać ponownego wyboru studiów i kierunku, na których chcieliby studiować, ich wybór padłby na:

- ten sam kierunek w PWSZ w Pile chcieliby studiować ponad 76% absolwentów po 3 latach oraz blisko 73% respondentów po 5 latach
- PWSZ w Pile, na innym kierunku studiów - 10% po 3 latach, 12% po 5 latach,
- 16 osób wybrałoby ten sam kierunek studiów, jak w PWSZ w Pile, jednak w innym ośrodku dydaktycznym,
- 38 osób (łącznie z obu badanych roczników), wybrałoby studiowanie na innym kierunku, w innej uczelni.

Trudu podniesienia kwalifikacji w oparciu o studia wyższe nie podjęłoby się ponownie łącznie 21 badanych absolwentów.

Wykres 9. Gdyby istniała możliwość ponownego wyboru studiów...

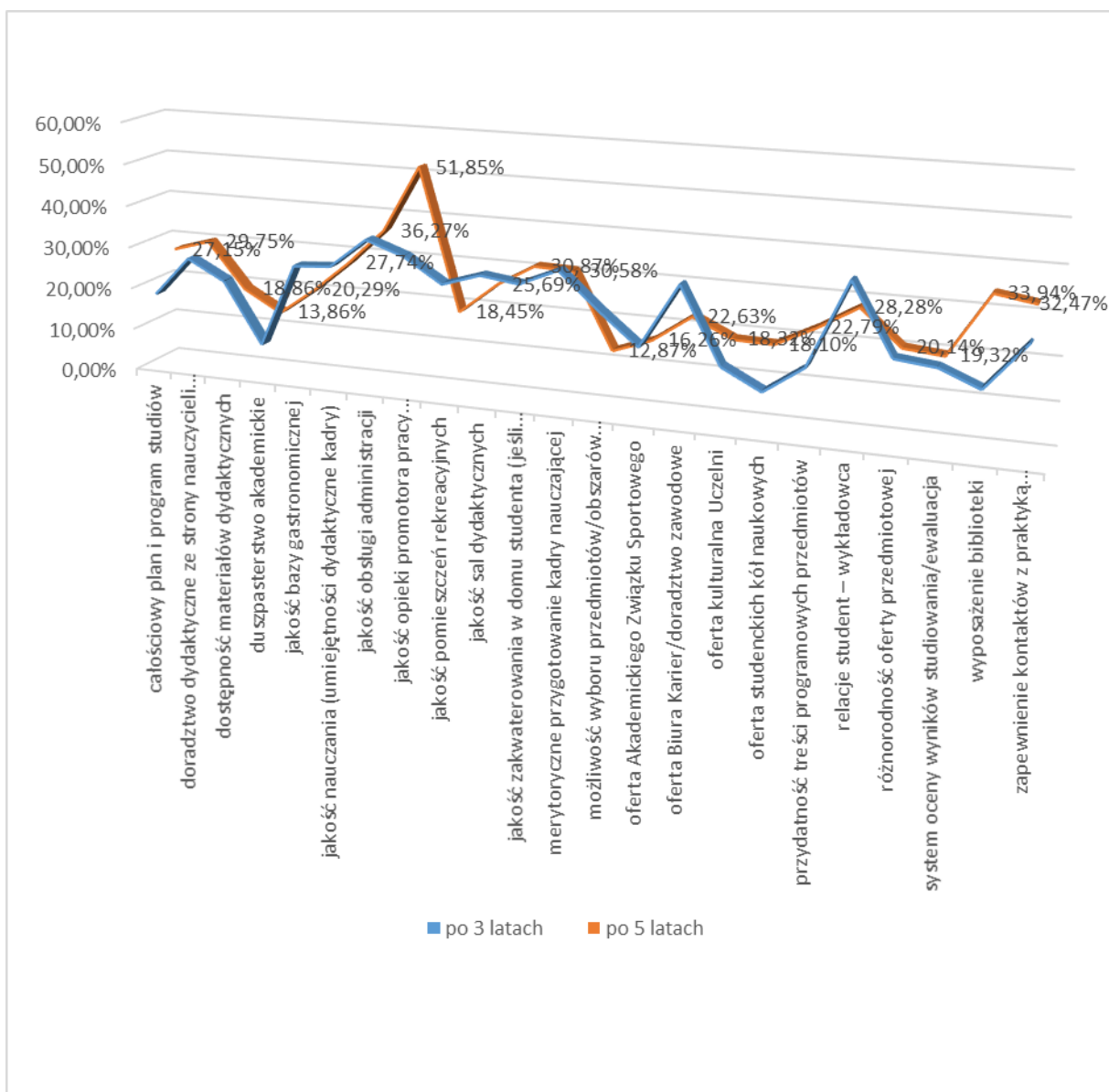
2.2. Jakość i warunki studiowania oraz efekty kształcenia

Niniejsza część Raportu zawiera informacje dotyczące stopnia zadowolenia z realizacji procesu dydaktycznego i warunków studiowania w 20 kryteriach, stopnia opanowania poszczególnych kompetencji (przed i po studiach) oraz diagnozę przydatności treści kształcenia w konfrontacji z wymaganiami rynku pracy.

Ocenie absolwentów poddano realizację procesu dydaktycznego; najwyżej ocenili oni opiekę promotora pracy dyplomowej; relacje student - wykładowca; doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich.

Nisko natomiast oceniono ofertę studenckich kół naukowych, z czym trudno się zgodzić z przynajmniej dwóch powodów: po pierwsze, liczba kół niemal od początku istnienia Uczelni wynosiła od kilku do kilkunastu; po drugie, każdy student mógł i nadal może zaproponować nowy pomysł, dotychczas niewykorzystywaną aktywność i założyć nową organizację studencką. Najgorzej oceniono ofertę duszpasterstwa akademickiego, co jednak nie może być oceną obiektywną, ponieważ wówczas oferta duszpasterstwa akademickiego w Pile dopiero była formowana. Pozostałe kategorie podlegające ocenie byłych studentów, wraz z ocenami, znajdują się na poniższym wykresie:

Wykres 10. Zadowolenie z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta w PWSZ w Pile

Dzięki ukończeniu studiów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile kompetencje jej absolwentów wzrosły; największą zmianę, po 3 latach od ukończenia studiów, odnotowano w kategoriach:

- samodzielność pracy, umiejętność uczenia się/samokształcenia, szeroka wiedza ogólna, specjalistyczna (kierunkowa) wiedza teoretyczna oraz umiejętność rozwiązywania problemów, co oznacza, że Uczelnia kształci odpowiedzialnie i efektywnie - wyraźny jest związek teorii z praktyką.

Tabela 5. Skala zmian między poziomem kompetencji przed i po studiach (ocena po 3 latach)

Odpowiedź	przed studiami	po studiach
kreatywność	11,38%	30,38%

Odpowiedź	przed studiami	po studiach
samodzielność pracy	15,38%	43,79%
specjalistyczna (kierunkowa) wiedza teoretyczna	6,00%	29,39%
specjalistyczne umiejętności zawodowe	4,73%	34,80%
szeroka wiedza ogólna	7,19%	30,98%
umiejętności analityczne	7,72%	28,04%
umiejętności informatyczne	10,14%	28,28%
umiejętność komunikowania się	17,25%	40,07%
umiejętność krytycznego myślenia	14,49%	33,22%
umiejętność negocjacji	11,43%	31,82%
umiejętność podejmowania decyzji	14,49%	36,24%
umiejętność pracy w warunkach stresu	13,94%	33,45%
umiejętność pracy zespołowej	17,54%	39,65%
umiejętność przewodzenia grupie	11,23%	31,47%
umiejętność rozwiązywania problemów	11,46%	34,49%
umiejętność samooceny	9,25%	30,28%
umiejętność uczenia się/samokształcenia	12,63%	38,03%
znajomość języków obcych	5,33%	23,92%

Dzięki ukończeniu studiów w PWSZ w Pile kompetencje jej absolwentów wzrosły, również po 5 latach od ukończenia studiów, największą zmianę odnotowano w kategoriach:

- specjalistyczna (kierunkowa) wiedza teoretyczna, specjalistyczne umiejętności zawodowe, umiejętność pracy zespołowej, szeroka wiedza ogólna, umiejętność rozwiązywania problemów, umiejętność pracy w warunkach stresu, umiejętność uczenia się/samokształcenia, samodzielność pracy.

Tabela 6. Skala zmian między poziomem kompetencji przed i po studiach (ocena po 5 latach)

Odpowiedź	przed studiami	po studiach
kreatywność	20,14%	38,54%
samodzielność pracy	29,33%	53,31%
specjalistyczna (kierunkowa) wiedza teoretyczna	5,94%	37,63%
specjalistyczne umiejętności zawodowe	7,04%	37,41%
szeroka wiedza ogólna	10,10%	35,76%
umiejętności analityczne	16,43%	35,44%
umiejętności informatyczne	17,07%	36,24%
umiejętność komunikowania się	24,91%	48,08%
umiejętność krytycznego myślenia	18,82%	41,46%
umiejętność negocjacji	16,08%	38,25%
umiejętność podejmowania decyzji	21,68%	43,01%

Odpowiedź	przed studiami	po studiach
umiejętność pracy w warunkach stresu	17,89%	42,66%
umiejętność pracy zespołowej	24,21%	51,40%
umiejętność przewodzenia grupie	17,07%	37,63%
umiejętność rozwiązywania problemów	18,88%	44,41%
umiejętność samooceny	15,73%	38,68%
umiejętność uczenia się/samokształcenia	22,30%	46,29%
znajomość języków obcych	3,15%	20,63%

Większość absolwentów (60% po 3 latach, blisko 66% po 5 latach) jest zdania, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza przyczyniła się w ich przypadku do znalezienia pracy.

Ci, z respondentów, którzy potwierdzili związek zdobytej wiedzy ze znalezieniem pracy, w skali ocen od 1 do 5, rzeczoną przydatność ocenili na 3,96 po 3 latach, 3,86 po 5 latach.

Wśród osób, które uważają, że nie ma korelacji między studiami, a znalezieniem pracy padały m.in. następujące argumenty:

- „położenie większego nacisku na zagadnienia praktyczne”,
- „więcej ambitnych projektów w celu zdobycia szerszej wiedzy praktycznej”,
- „więcej języków obowiązkowych, to obecnie jest wyznacznikiem otrzymania pracy, umiejętności językowe na kierunkach humanistycznych!”,
- „studia stanowiły jedynie uzupełnienie wykształcenia wymaganego na zajmowanym stanowisku”,
- „program powinien być bardziej szczegółowy. Nastawiony na pracę w konkretnym zawodzie. Moim skromnym zdaniem był zbyt ogólny”,
- „należy badać rynek a później tworzyć kierunki... Tak żeby każdy absolwent miał szansę znalezienia pracy”,
- „w moim przypadku, chodzi o to, że nadal pracuję w tej samej firmie, w której pracowałem podczas studiów. Jeżeli chodzi o szukanie pracy w przyszłości, wydaje mi się, że możliwość ukończenia studiów magisterskich w tym kierunku byłaby przydatna”,
- „byłam osobą już pracującą”,
- „prowadzę własną działalność”,
- „ponieważ zabrakło zajęć z umiejętności prezentowania posiadanej wiedzy, powinno odbywać się więcej dyskusji podczas zajęć, aby nabyć umiejętności negocjacji, wyrażania własnej opinii, przedstawiania argumentów, formułowania opinii”,

- „ciężkie pytanie, na rynku pracy liczy się przede wszystkim doświadczenie zawodowe. Wiedza to tylko 10% z całości branej pod uwagę przy zatrudnianiu pracowników”,
- „wiedza jak najbardziej przydatna, problem ze znalezieniem pracy leży w braku wolnych etatów, lub braku znajomości”,
- „brak szkoleń praktycznych typu: słuchacz ma za zadanie wyjść na forum grupy i zarządzać/skutecznie komunikować się/kierować grupą”.

Kilkanaście osób deklaruje, że zawodowo pracowało lub prowadziło działalność gospodarczą przed podjęciem studiów, zatem zdobyta podczas nich wiedza nie przydała im się, ewentualnie „wzrosły ich kwalifikacje”. Nie zabrakło jednak dobrych słów w kierunku Uczelni: „jestem zadowolona, że ukończyłam tu studia”, „program nie jest zły i nie mam nic do dodania”, „dzięki uczelni realizuję się zawodowo”.

2.3. Status na rynku pracy

Rozdział ten poświęcony został następującym zagadnieniom: ważności celów życiowych respondentów, czasu rozpoczęcia poszukiwań i znalezienia pierwszej pracy, aktualnego statusu absolwentów na rynku pracy, powodów pozostawania bez zatrudnienia, kryteriów, którymi kierowali się przy wyborze pierwszego pracodawcy, kryteriów rekrutacji istotnych dla pracodawcy, sektora pracodawcy, miejsca zakładu pracy według branż, zakresu działania firmy, wielkości zatrudnienia w zakładzie pracy, zajmowanego stanowiska, miejsca zatrudnienia (kraj, zagranica) oraz miesięcznych zarobków.

Cele życiowe człowieka warunkują treść jego zachowań i dążeń; nadają one znaczenie wartościujące jego wyborom, stają się fundamentem aspiracji życiowych. Według respondentów do tych najważniejszych należą: dom i rodzina, praca zawodowa, rozwój osobisty, inne formy spędzania czasu wolnego, rozwój zawodowy.

Mniejsze zaś znaczenie ma życie towarzyskie, prestiż społeczny, praca społeczna/wolontariat (sic!) oraz aktywny udział w życiu politycznym. Ocena wszystkich celów życiowych przez ankietowanych znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 7. Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych

Odpowiedź	Po 3 latach	Po 5 latach
dom/rodzina	67,81%	70,85%
praca zawodowa	41,56%	38,98%
rozwój osobisty	39,94%	50,17%
inne formy spędzania czasu wolnego: rozrywka/podróżowanie/hobby	36,63%	36,86%
rozwój zawodowy/podnoszenie kwalifikacji zawodowych	34,17%	40,27%
zarabianie pieniędzy	33,23%	17,55%
życie towarzyskie	19,56%	28,14%
prestiż społeczny	15,99%	18,62%
praca społeczna/wolontariat	8,10%	6,48%
aktywny udział w życiu politycznym	4,11%	3,78%

Liczbę wskazań na poszczególne oceny oraz ich procentowy rozkład zawierają poniższe tabele (po 3 i 5 latach od ukończenia studiów):

Tabela 8. Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych - po trzech latach od ukończenia studiów

Odpowiedzi	Prestiż społeczny			Praca zawodowa			Dom/rodzina			Zarabianie pieniędzy			Praca społeczna/wolontariat		
	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma
1	7	2,56%	8,42%	1	0,36%	0,36%	1	0,36%	0,73%	2	0,75%	0,75%	65	23,64%	38,55%
2	16	5,86%		0	0,00%		1	0,36%		0	0,00%		41	14,91%	
3	71	26,01%	26,01%	5	1,82%	1,82%	9	3,28%	3,28%	19	7,12%	7,12%	66	24,00%	24,00%
4	128	46,89%		137	50,00%		48	17,52%		142	53,18%		77	28,00%	
5	51	18,68%	65,57%	131	47,81%	97,81%	215	78,47%	95,99%	104	38,95%	92,13%	26	9,45%	37,45%
Suma (Odpowiedzi)	273	100,00%	100,00%	274	100,00%	100,00%	274	100,00%	100,00%	267	100,00%	100,00%	275	100,00%	100,00%
Liczba przypadków	285	100,00%		285	100,00%		285	100,00%		285	100,00%		285	100,00%	
Brak odpowiedzi	12	4,21%		11	3,86%		11	3,86%		18	6,32%		10	3,51%	
Średnia arytmetyczna		3,73			4,45			4,73			4,3			2,85	
Odchylenie standardowe		0,92			0,57			0,57			0,66			1,32	

Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych, cd.

Odpowiedzi, cd.	Rozwój zawodowy/podnoszenie kwalifikacji zawodowych			Rozwój osobisty			Aktywny udział w życiu politycznym			Życie towarzyskie			Inne formy spędzania czasu wolnego: rozrywka/podróżowanie/hobby		
	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma
1	0	0,00%	1,83%	0	0,00%	1,84%	111	41,11%	62,59%	5	1,85%	9,96%	4	1,47%	8,06%
2	5	1,83%		5	1,84%		58	21,48%		22	8,12%		18	6,59%	
3	25	9,16%	9,16%	19	6,99%	6,99%	50	18,52%	18,52%	87	32,10%	32,10%	64	23,44%	23,44%
4	136	49,82%		123	45,22%		38	14,07%		96	35,42%		104	38,10%	
5	107	39,19%	89,01%	125	45,96%	91,18%	13	4,81%	18,89%	61	22,51%	57,93%	83	30,40%	68,50%
Suma (Odpowiedzi)	273	100,00%	100,00%	272	100,00%	100,00%	270	100,00%	100,00%	271	100,00%	100,00%	273	100,00%	100,00%
Liczba przypadków	285	100,00%		285	100,00%		285	100,00%		285	100,00%		285	100,00%	
Brak odpowiedzi	12	4,21%		13	4,56%		15	5,26%		14	4,91%		12	4,21%	
Średnia arytmetyczna		4,26			4,35			2,2			3,69			3,89	
Odchylenie standardowe		0,7			0,69			1,2			0,97			0,96	

Tabela 9. Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych - po pięciu latach od ukończenia studiów

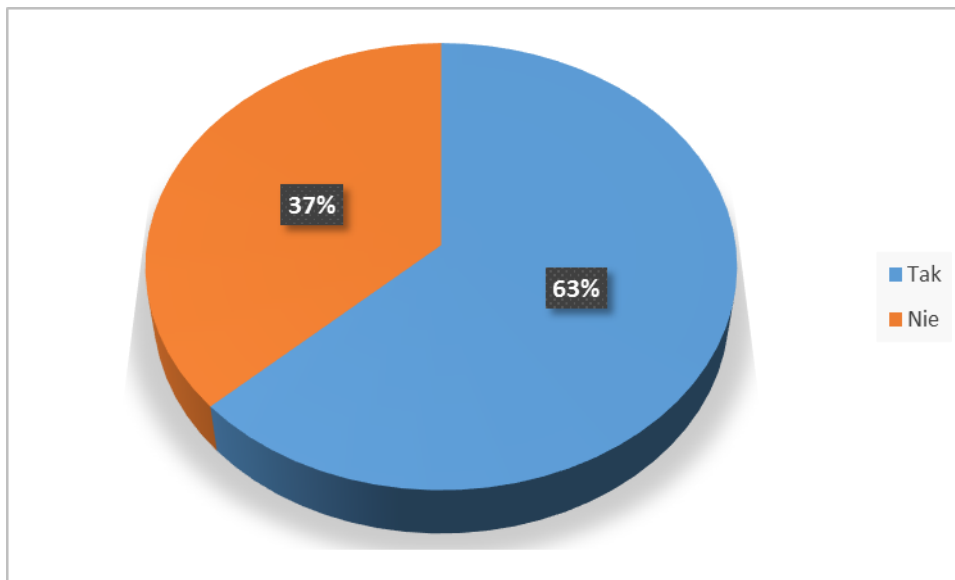
Odpowiedzi	Prestiż społeczny			Praca zawodowa			Dom/rodzina			Zarabianie pieniędzy			Praca społeczna/wolontariat		
	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma
1	8	3,43%	13,73%	1	0,42%	1,68%	2	0,84%	0,84%	1	0,43%	1,28%	29	12,29%	32,20%
2	24	10,30%		3	1,26%		0	0,00%		2	0,85%		47	19,92%	
3	59	25,32%	25,32%	19	7,98%	7,98%	4	1,68%	1,68%	29	12,34%	12,34%	79	33,47%	33,47%
4	89	38,20%		102	42,86%		26	10,92%		101	42,98%		62	26,27%	
5	53	22,75%	60,94%	113	47,48%	90,34%	206	86,55%	97,48%	102	43,40%	86,38%	19	8,05%	34,32%
Suma (Odpowiedzi)	233	100,00%	100,00%	238	100,00%	100,00%	238	100,00%	100,00%	235	100,00%	100,00%	236	100,00%	100,00%
Liczba przypadków	243	100,00%		243	100,00%		243	100,00%		243	100,00%		243	100,00%	
Brak odpowiedzi	10	4,12%		5	2,06%		5	2,06%		8	3,29%		7	2,88%	
Średnia arytmetyczna		3,67			4,36			4,82			4,28			2,98	
Odchylenie standardowe		1,05			0,72			0,53			0,74			1,13	

Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych, cd.

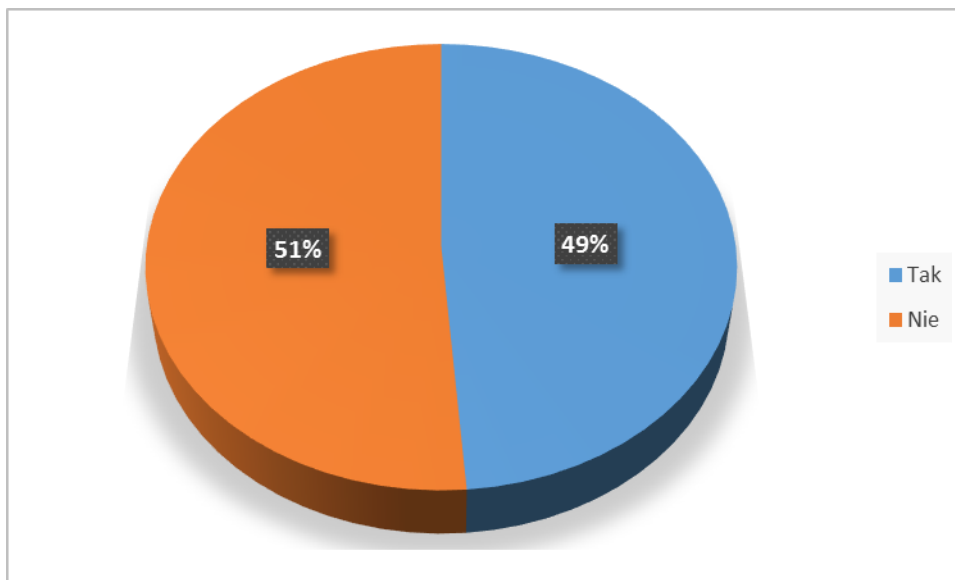
Odpowiedzi, cd.	Rozwój zawodowy/podnoszenie kwalifikacji zawodowych			Rozwój osobisty			Aktywny udział w życiu politycznym			Życie towarzyskie			Inne formy spędzania czasu wolnego: rozrywka/podróżowanie/hobby		
	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma
1	1	0,42%	2,97%	1	0,42%	0,42%	111	47,44%	67,95%	6	2,52%	5,46%	4	1,69%	3,81%
2	6	2,54%		0	0,00%		48	20,51%		7	2,94%		5	2,12%	
3	24	10,17%	10,17%	16	6,78%	6,78%	44	18,80%	18,80%	47	19,75%	19,75%	28	11,86%	11,86%
4	90	38,14%		76	32,20%		21	8,97%		95	39,92%		92	38,98%	
5	115	48,73%	86,86%	143	60,59%	92,80%	10	4,27%	13,25%	83	34,87%	74,79%	107	45,34%	84,32%
Suma (Odpowiedzi)	236	100,00%	100,00%	236	100,00%	100,00%	234	100,00%	100,00%	238	100,00%	100,00%	236	100,00%	100,00%
Liczba przypadków	243	100,00%		243	100,00%		243	100,00%		243	100,00%		243	100,00%	
Brak odpowiedzi	7	2,88%		7	2,88%		9	3,70%		5	2,06%		7	2,88%	
Średnia arytmetyczna		4,32			4,53			2,02			4,02			4,24	
Odchylenie standardowe		0,79									0,95			0,87	

63% respondentów po 3 latach i 49% po 5 latach deklaruje, że pierwsze doświadczenia zawodowe uzyskało jeszcze przed rozpoczęciem studiów.

Wykres 11. Czy pracował(a) Pan(i) przed rozpoczęciem studiów (odpowieź po 3 latach od ukończenia studiów)?

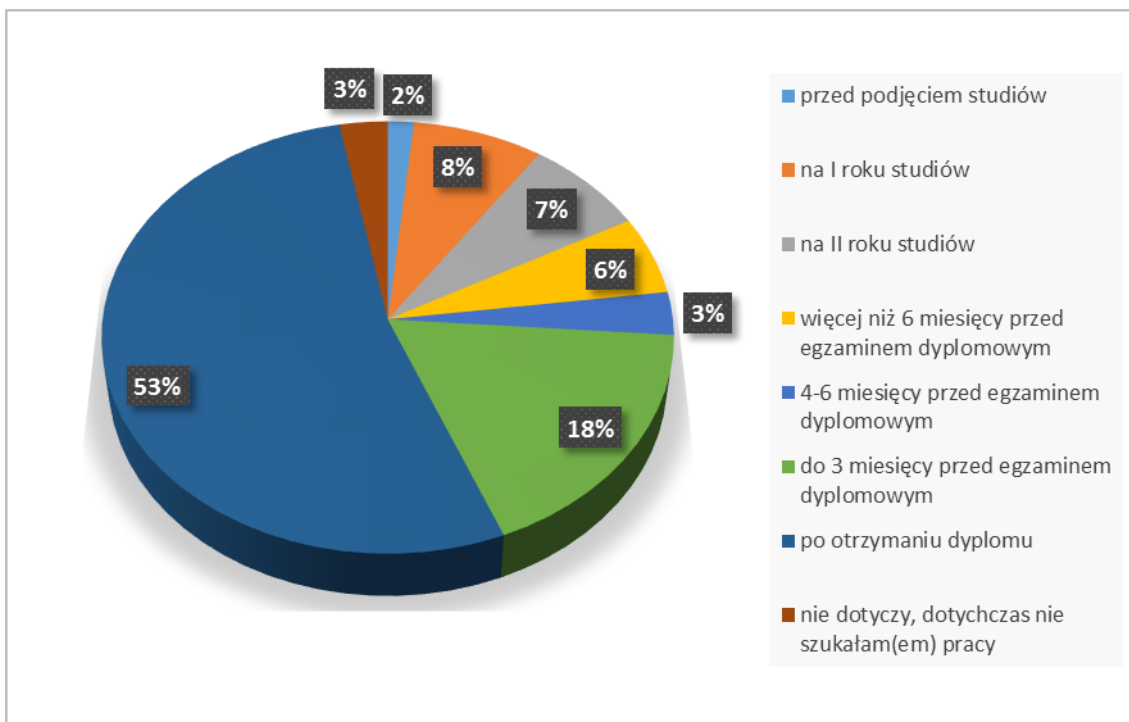

Wykres 12. Czy pracował(a) Pan(i) przed rozpoczęciem studiów (odpowieź po 3 latach od ukończenia studiów)?

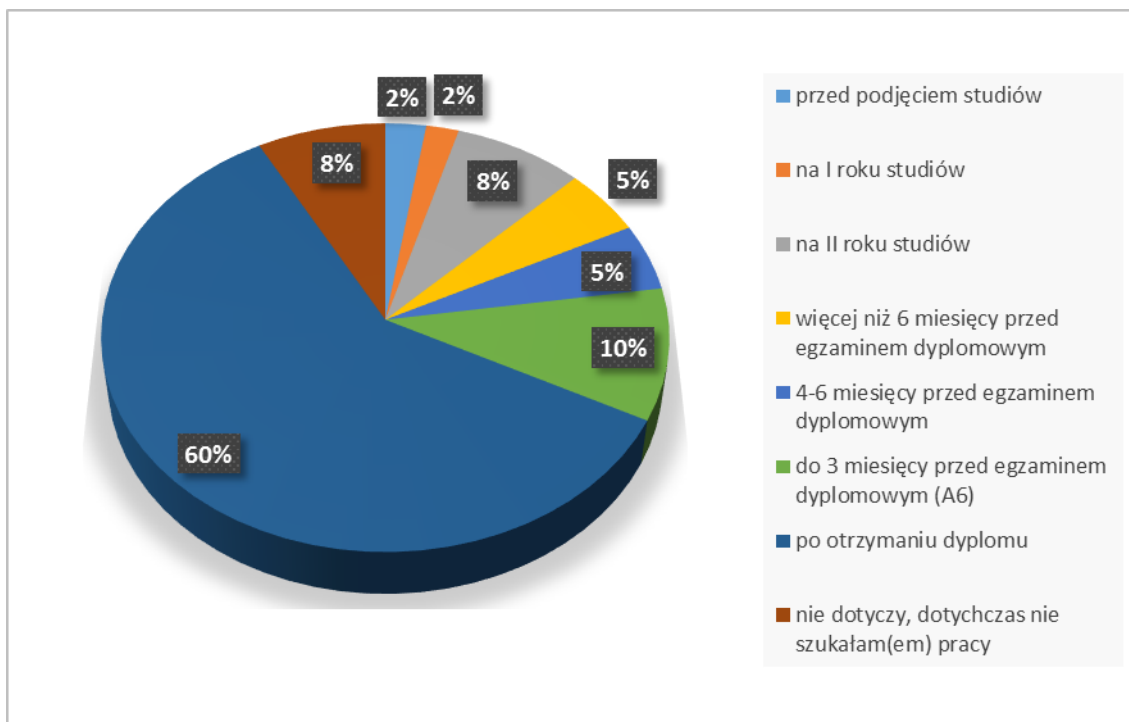

Największa liczba ówczesnych studentów, pozostających bez zatrudnienia, (odpowiezi 53% po 3 latach, 60% po 5 latach) rozpoczęła poszukiwania pracy dopiero po uzyskaniu dyplomu ukończenia studiów (sic!). Co dziesiąty ankietowany poszukiwał zatrudnienia na 3 miesiące przed egzaminem dyplomowym.

Wykres 13. Moment rozpoczęcia poszukiwań pracy (odpowieź po 3 latach od ukończenia studiów)?

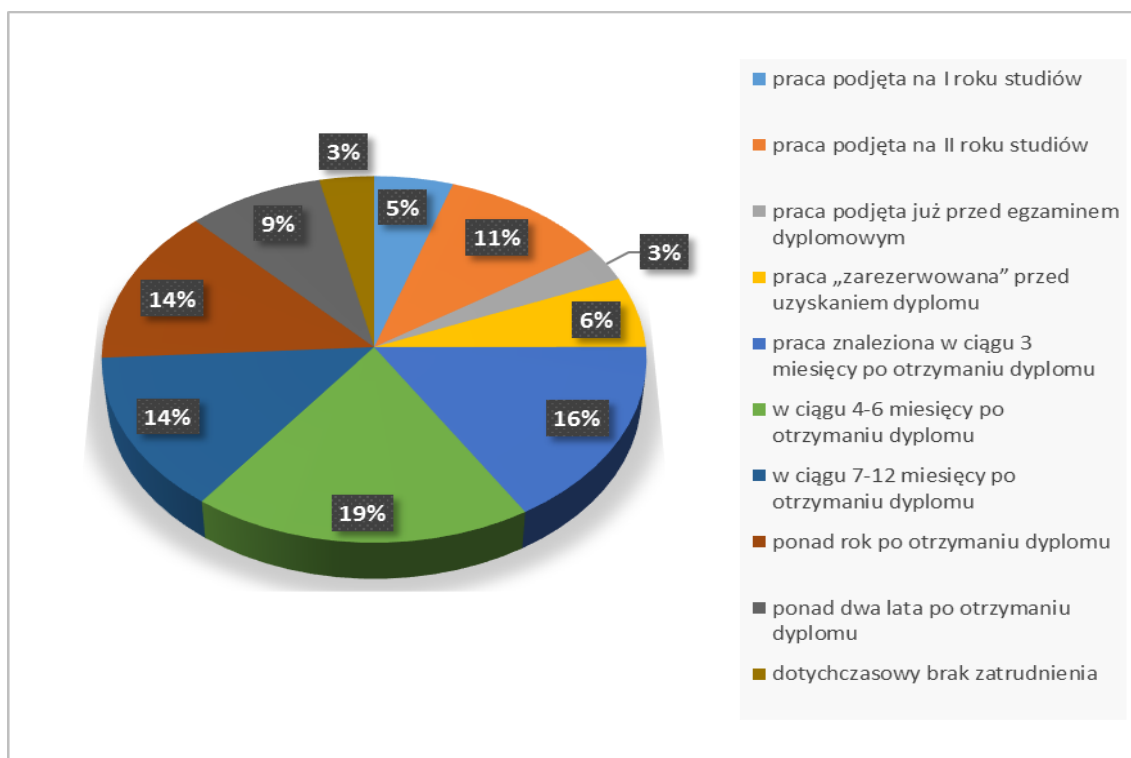

Wykres 14. Moment rozpoczęcia poszukiwań pracy (odpowieź po 5 latach od ukończenia studiów)?

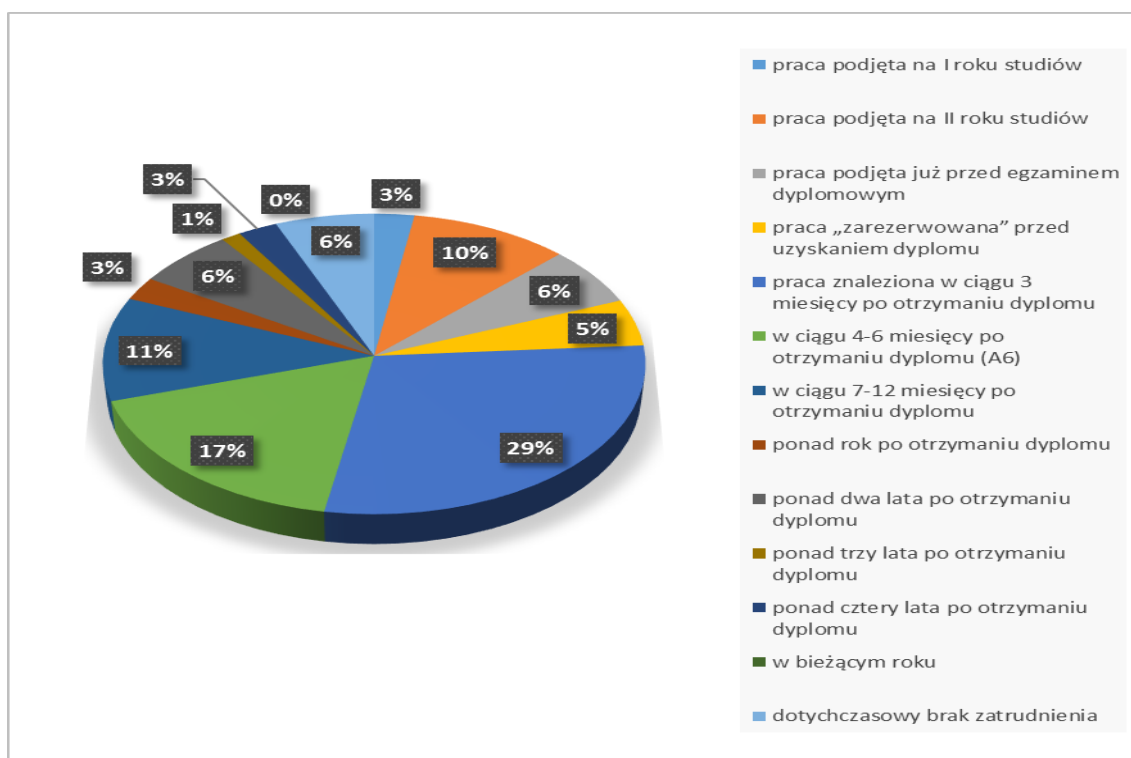

Najwięcej absolwentów uzyskało pracę w czasie 4-6 miesięcy od ukończenia studiów. Dotychczas 3% absolwentów po 3 latach od ukończenia studiów oraz 6% po 5 latach nie uzyskało zatrudnienia.

Wykres 15. Moment znalezienia pierwszej pracy (odpowieź po 3 latach od ukończenia studiów)

Wykres 16. Moment znalezienia pierwszej pracy (odpowieź po 5 latach od ukończenia studiów)

Jakie motywy kierowały ówczesnymi studentami przy wyborze pierwszego pracodawcy? Wśród najczęściej wskazywanych są: chęć podjęcia jakiegokolwiek pracy, dogodna lokalizacja miejsca pracy, możliwość rozwoju zawodowego, możliwości awansu,

praca dostosowana do wiedzy i umiejętności oraz wysokość wynagrodzenia. Do najmniej istotnych kryteriów należą: etyka działalności gospodarczej organizacji, wielkość organizacji, solidność organizacji/przestrzeganie prawa pracy.

Tabela 10. Główne kryteria wyboru pierwszego pracodawcy

Odpowiedź	po 3 latach	po 5 latach
chęć podjęcia jakiegokolwiek pracy	54,04%	46,91%
dobra/swobodna atmosfera pracy	8,07%	7,41%
dotatkowe świadczenia rzeczowe i finansowe	6,67%	6,17%
dogodna lokalizacja miejsca pracy	16,49%	31,69%
etyka działalności gospodarczej organizacji	0,70%	0,00%
funkcje/obowiązki zawodowe	9,47%	8,64%
kadra przyszłych współpracowników	1,40%	1,23%
możliwości awansu	20,35%	8,23%
możliwość rozwoju zawodowego	29,12%	24,69%
praca dostosowana do wiedzy i umiejętności	20,00%	23,05%
renomowana nazwa/prestż organizacji	3,16%	4,53%
solidność organizacji/przestrzeganie prawa pracy	1,75%	5,35%
społeczna użyteczność pracy	4,56%	4,53%
stabilność organizacji/pewność zatrudnienia	11,93%	18,52%
urozmaicenie pracy	1,05%	7,41%
warunki sprzyjające godzeniu obowiązków zawodowych z życiem prywatnym	5,61%	8,64%
wielkość organizacji	0,70%	1,23%
wysokość wynagrodzenia	31,93%	24,28%

Byłych studentów PWSZ w Pile aktualnie aktywnych na rynku pracy jest blisko 87% po 3 latach oraz 90,12% po 5 latach, w tym (średnia z obu grup): pracę najemną na pełen lub więcej etat wykonuje średnio 66,1%, w niepełnym wymiarze pracuje 3,43%, w ramach umów cywilno-prawnych 17,68%, staż odbywa 2,55% absolwentów. Własną działalność gospodarczą prowadzi 17,6% respondentów. Wśród osób pozostających bez zatrudnienia zaledwie 2,1% to osoby poszukujące pracy, 1,02% nie podejmuje próby znalezienia zatrudnienia, zaś 3,22% przebywa na urlopie wychowawczym. Żaden z absolwentów po 5 latach od ukończenia studiów nie zdobywa doświadczenia zawodowego w pracy wolontariackiej, w przeciwieństwie do 4,3% respondentów po 3 latach. Pracę bez umowy deklaruje 2,15% po 3 latach.

Tabela 11. Aktualny status na rynku pracy

Odpowiedź	po 3 latach	po 5 latach
praca najemna - pełny etat/więcej niż etat	60,00%	72,02%
praca najemna - niepełny wymiar	3,16%	3,70%
praca najemna - umowy cywilno-prawne	14,39%	3,29%

staż	3,86%	1,23%
praca na własny rachunek	5,26%	9,88%
wolontariat	4,30%	0,00%
praca bez umowy	2,15%	0,00%
brak zatrudnienia, poszukiwanie pracy	2,15%	2,08%
brak zatrudnienia - nie poszukiwałem(am)/nie poszukuję pracy	0,36%	1,67%
nie dotyczy, przebywam na urlopie wychowawczym	1,43%	5,00%

Wśród odpowiedzi absolwentów, biorących udział w badaniu, nieposiadających zatrudnienia, wskazywane przez nich powody tego stanu są następujące:

- „poszukuję pracy i jednocześnie podnoszę kwalifikacje”,
- „jestem w trakcie opieki nad dzieckiem”,
- „szukam pracy, lecz nie mogę jej dostać, jest bardzo duże bezrobocie, a ofert jak na lekarstwo i przeważnie już zajęte”,
- „zaraz po ukończeniu studiów uległam wypadkowi. Obecnie jestem w trakcie procesu rekonwalescencji i rehabilitacji powypadkowej”,
- zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy,
- nauka, uzupełnianie kwalifikacji,
- obowiązki rodzinne i domowe,
- choroba, niesprawność.

Absolwenci PWSZ w Pile odpowiedzieli na pytanie związane z kryteriami rekrutacji, istotnymi dla ich aktualnego pracodawcy. Do najważniejszych należą: cechy osobowości i charakteru, doświadczenie zawodowe, kierunek studiów. Pozostałe kryteria i ich wartości zawierają poniższa tabela.

Tabela 12. Kryteria rekrutacji dla pracodawców

Odpowiedź	po 3 latach	po 5 latach
cechy osobowości i charakteru	17,19%	22,22%
kierunek studiów	12,28%	15,23%
rekomendacje osób trzecich	3,12%	7,98%
wyniki testu kompetencji	3,12%	3,76%
hobby, zainteresowania	1,17%	0,47%
doświadczenie zdobyte za granicą (edukacja/praca)	1,05%	0,41%
umiejętności informatyczne	0,39%	2,82%
forma prawna uczelni: publiczna/niepubliczna	0,35%	0,82%
prestż ukończonej uczelni - PWSZ w Pile	0,00%	0,00%
rodzaj uczelni: uniwersytet/uczelnia zawodowa	0,00%	1,41%
znajomość języków obcych	1,95%	1,88%
posiadanie dyplomu studiów wyższych	5,86%	9,86%

kwestie formalne	11,72%	2,35%
doświadczenie zawodowe	32,98%	16,87%
ocena na dyplomie	0,78%	1,88%
wcześniejszy kontakt z praktyką	0,78%	4,23%

Osoby aktywne zawodowo w większości (ponad połowa) zatrudnione są w sektorze prywatnym, co trzeciego z respondentów zatrudnia sektor publiczny. Jedynie sektor non profit reprezentuje niewielka liczba respondentów - łącznie 12 osób.

Tabela 13. Sektor pracodawcy

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
sektor publiczny	99	34,74%	96	39,51%
sektor prywatny	164	57,54%	127	52,26%
sektor non-profit	9	3,16%	3	1,23%

Do najczęściej reprezentowanych branż, w których zatrudnienie znaleźli badani absolwenci PWSZ w Pile należą: administracja biurowa, administracja państwowa, edukacja/szkolnictwo wyższe, finanse/ekonomia/bankowość, instalacja/utrzymanie/serwis, inżynieria/konstrukcje/technologia, księgowość/audyt/podatki, logistyka/spedycja /dystrybucja, obsługa klienta/call center, produkcja, służba zdrowia, co bezpośrednio związane jest z kierunkami kształcenia, znajdującymi się w ofercie dydaktycznej Uczelni. Pozostałe branże wraz z liczbą zatrudnionych w nich absolwentów znajdują się w tabeli poniżej.

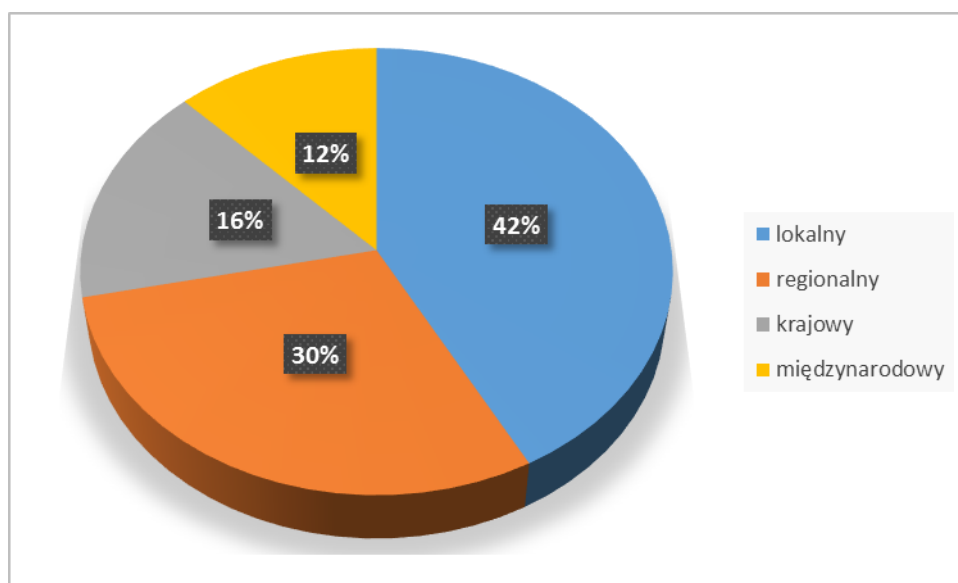
Tabela 14. Miejsce zakładu pracy według branż

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
służba zdrowia	53	18,60%	22	9,05%
administracja państwowa	37	12,98%	32	13,17%
administracja biurowa	32	11,23%	44	18,11%
finanse/ekonomia/bankowość	20	7,02%	25	10,29%
obsługa klienta/call center	19	6,67%	13	5,35%
inżynieria/konstrukcje/technologia	18	6,32%	13	5,35%
produkcja	15	5,26%	29	11,93%
instalacja/utrzymanie/serwis	13	4,56%	5	2,06%
sport/rekreacja	13	4,56%	4	1,65%
budownictwo/geodezja	12	4,21%	5	2,06%
informatyka/administracja	11	3,86%	7	2,88%
pomoc społeczna	11	3,86%	2	0,82%
doradztwo/konsulting	9	3,16%	3	1,23%
edukacja/szkolnictwo wyższe	9	3,16%	28	11,52%

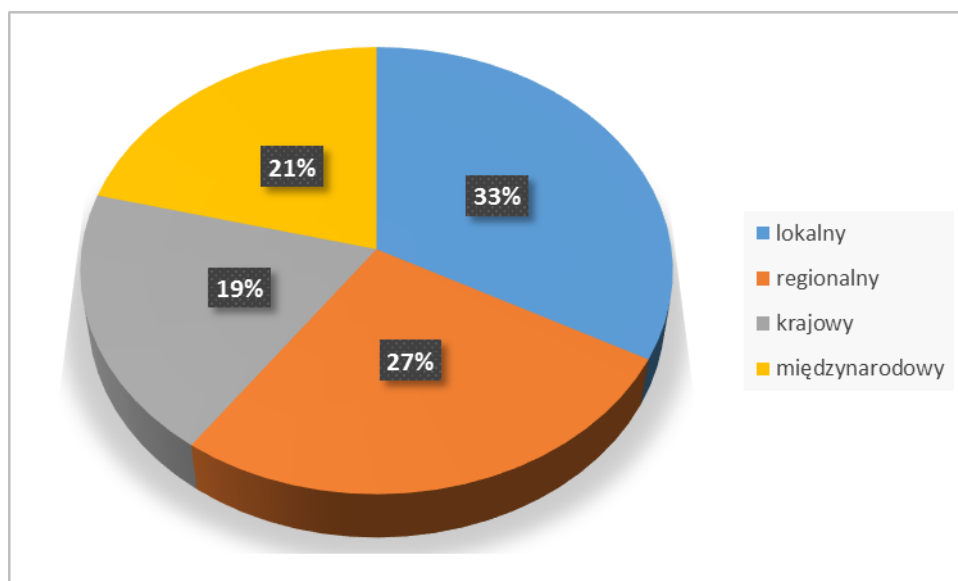
Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
księgowość/audyt/podatki	9	3,16%	15	6,17%
logistyka/spedycja/dystrybucja	9	3,16%	14	5,76%
hotelarstwo/turystyka/catering	8	2,81%	9	3,70%
informatyka/programowanie	8	2,81%	10	4,12%
marketing/reklama/public relations	8	2,81%	7	2,88%
kadra zarządzająca	7	2,46%	9	3,70%
telekomunikacja	7	2,46%	3	1,23%
energetyka	6	2,11%	5	2,06%
internet/e-commerce	5	1,75%	1	0,41%
ubezpieczenia	5	1,75%	9	3,70%
badania i rozwój	4	1,40%	2	0,82%
lekarz/farmaceuta/weterynarz	4	1,40%	0	0,00%
media/sztuka/rozrywka	4	1,40%	4	1,65%
projektowanie/wdrażanie	4	1,40%	4	1,65%
analiza	2	0,70%	4	1,65%
architektura	2	0,70%	1	0,41%
kontrola jakości	2	0,70%	6	2,47%
organizacje pozarządowe/wolontariat	2	0,70%	0	0,00%
ochrona osób i/lub mienia	2	0,70%	1	0,41%
geologia/hydrologia/tektonika	1	0,35%	0	0,00%
grafika/kreacja artystyczna/fotografia	1	0,35%	2	0,82%
nieruchomości/budownictwo	1	0,35%	0	0,00%
agencje doradztwa personalnego	0	0,00%	1	0,41%
franczyza	0	0,00%	3	1,23%
human resources	0	0,00%	1	0,41%
rolnictwo/ochrona środowiska	0	0,00%	2	0,82%

Firmy, w których zatrudnieni są badani absolwenci PWSZ w Pile, mają niemal na równi zakres lokalny, jak i regionalny, w dalszej kolejności krajowy i międzynarodowy.

Wykres 17. Zakres działania firmy - odpowiedzi po 3 latach

Wykres 18. Zakres działania firmy - odpowiedzi po 5 latach

Dziewięciu ankieterowanych absolwentów prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, co 4 pracuje w mikro i małych firmach, 133 absolwentów zatrudnionych jest w dużych przedsiębiorstwach, 68 osób (średni 7,25%) pracuje u pracodawców zatrudniających 500 i więcej pracowników.

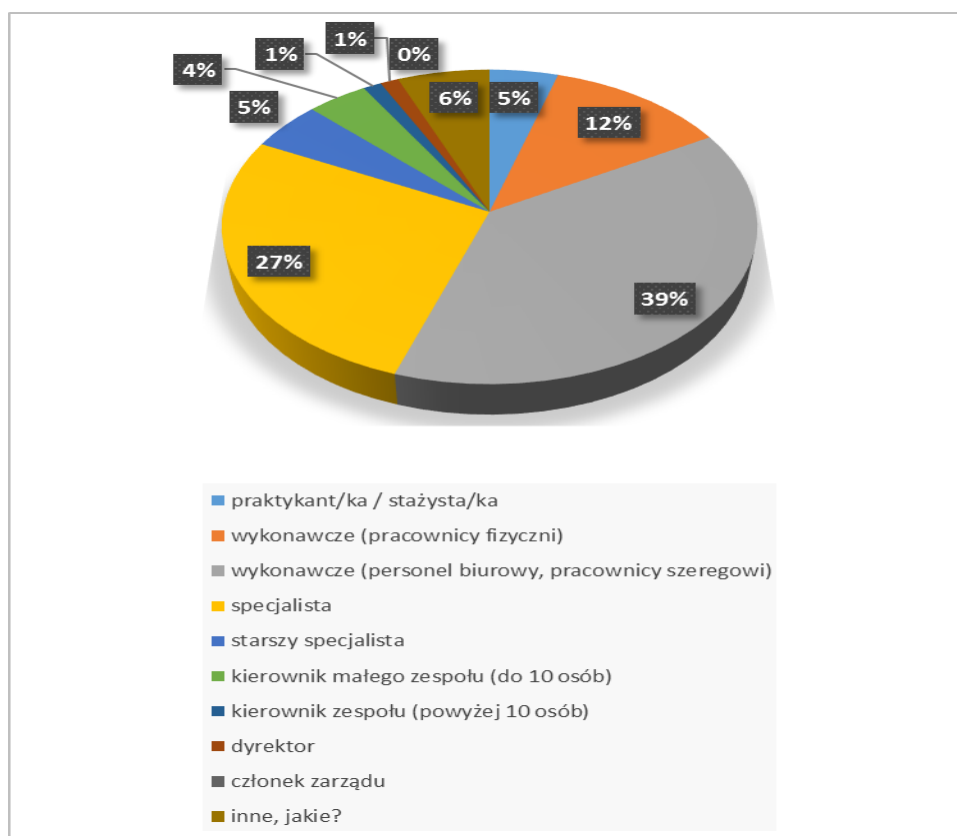
Tabela 15. Wielkość zatrudnienia w zakładzie pracy

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
firma jednoosobowa	3	1,05%	6	2,47%
do 5 osób	60	21,05%	18	7,41%

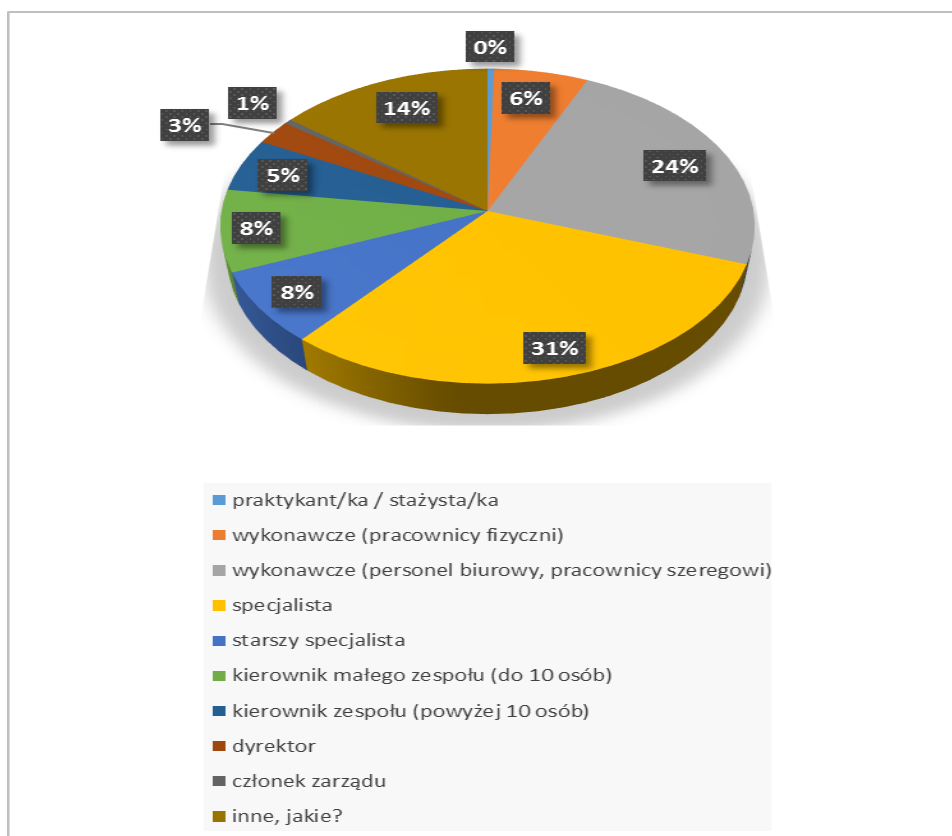
6 - 50 osób	109	38,25%	84	34,57%
51 - 200 osób	43	15,09%	49	20,16%
201 - 500 osób	21	7,37%	20	8,23%
501 - 1000 osób	4	1,51%	14	6,39%
1001 i więcej osób	22	8,30%	28	12,79%

Respondenci zajmują stanowiska przede wszystkim wykonawcze (personel biurowy, pracownicy szeregowi) i specjalistyczne, zatrudnieni są także jako pracownicy fizyczni. Pozostałe stanowiska i wartości zawierają poniższe wykresy.

Wykres 19. Stanowisko służbowe - odpowiedź po 3 latach

Wykres 20. Stanowisko służbowe - odpowiedź po 5 latach

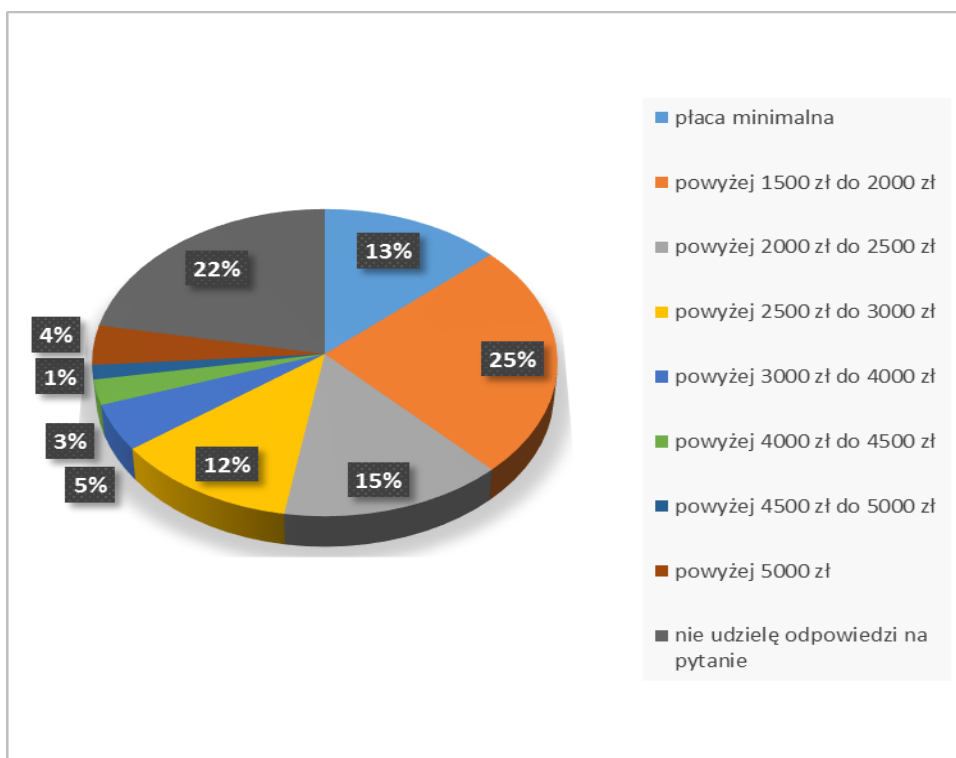
Większość absolwentów PWSZ w Pile pracuje na terenie kraju (90% odpowiedzi po 3 latach, 87% po 5 latach), w tym odpowiednio po: 31,93% oraz 22,63% w Pile, 21,05% oraz 11,93% w powiecie pilskim, 21,75% oraz 41,15% w województwie wielkopolskim, reszta zatrudnionych w Polsce (15,09% po 3 latach oraz 11,11% po 5 latach) jest w pozostałych częściach kraju, przede wszystkim jednak w województwie zachodniopomorskim i kujawsko-pomorskim.

Zaledwie siedemnaście osób pracuje poza granicami kraju, w następujących państwach: Holandia, Niemcy, Norwegia, Szwecja, Wielka Brytania.

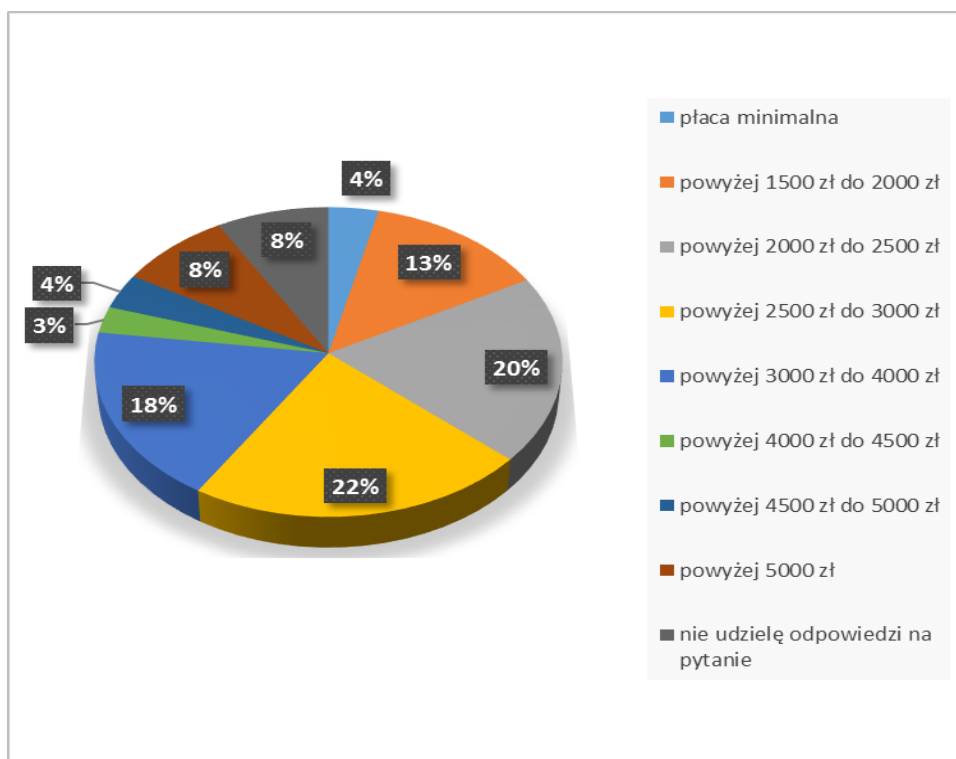
Płacę minimalną otrzymuje 13% absolwentów po 3 latach oraz 4% po 5 latach. Najwięcej absolwentów po 3 latach (25%) otrzymuje wynagrodzenie w przedziale 1500 - 2000 zł; po 5 latach (22%) w przedziale 2500 - 3000 zł.

Zarobki 4% respondentów po 3 latach oraz 8% po 5 latach przekraczają 5000 zł brutto miesięcznie (3,77%). Strukturę zarobków (tj. płaca całkowita, bez odliczania podatku, składek, potrąceń itp.) absolwentów PWSZ w Pile przedstawia poniższy wykres. 22% badanych po 3 latach oraz 8% po 5 latach odmówiło udzielenia odpowiedzi na pytanie dotyczące poborów.

Wykres 21. Miesięczne zarobki brutto - odpowiedź po 3 latach

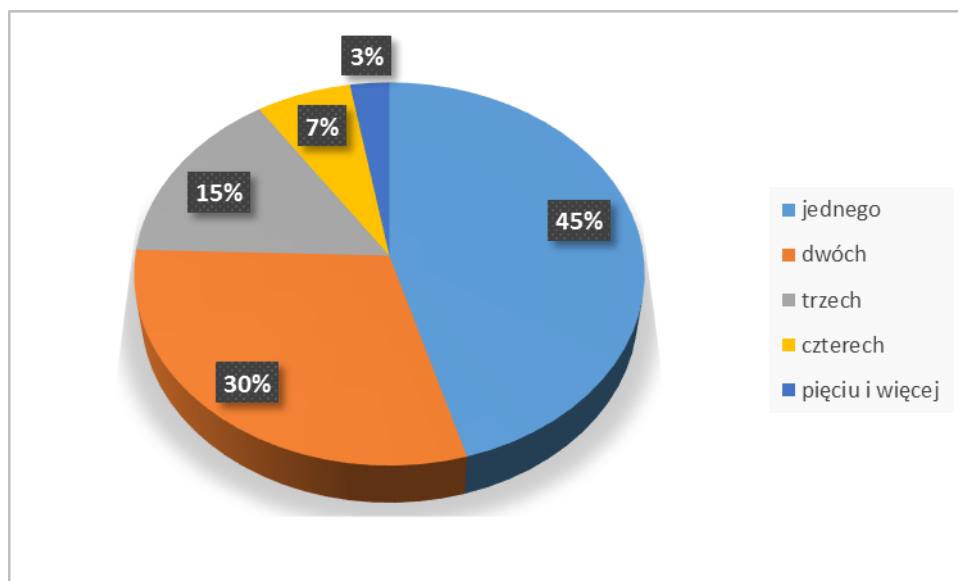
Wykres 22. Miesięczne zarobki brutto - odpowiedź po 5 latach

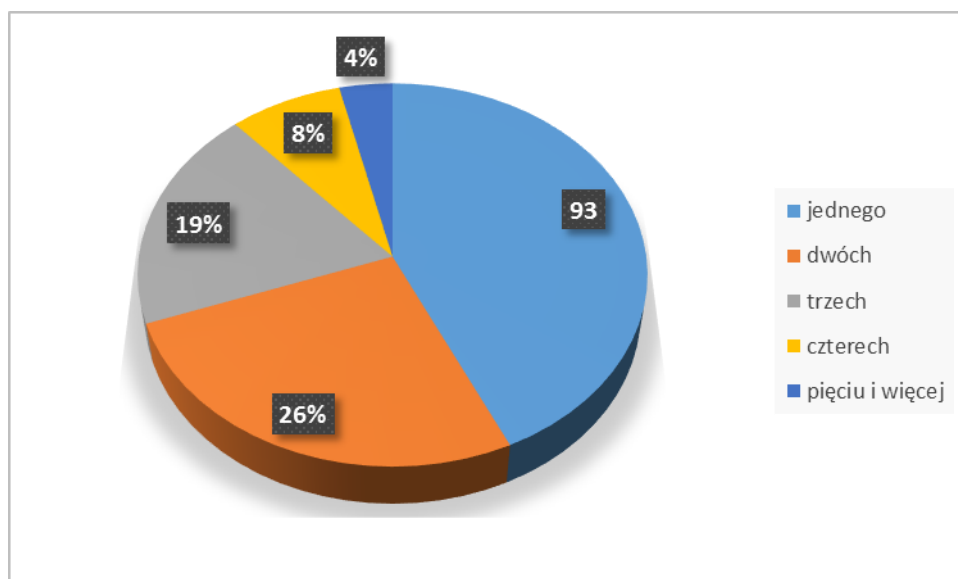
2.4. Oczekiwania względem pracy zawodowej i zadowolenie z pracy

Z doświadczeń zawodowych respondentów wynika, że w większości przypadków pracowali oni dla jednego pracodawcy, 30% osób po 3 latach oraz 26% po 5 latach pracowało u dwóch pracodawców. U pięciu i więcej pracodawców zatrudnionych było 3,5% respondentów (średnia z obu badanych roczników).

Wykres 23. Liczba pracodawców (włączając samozatrudnienie oraz obecne miejsce pracy), u których pracowali absolwenci po uzyskaniu dyplomu - odpowiedzi po 3 latach

Wykres 24. Liczba pracodawców (włączając samozatrudnienie oraz obecne miejsce pracy), u których pracowali absolwenci po uzyskaniu dyplomu - odpowiedzi po 5 latach

Wśród powodów, które decydowały o zmianie pracy przez absolwentów, najczęściej wymieniane były: charakter pracy nie odpowiadający kwalifikacjom, chęć zdobycia nowych

kwalifikacji u nowego pracodawcy, koniec umowy, niewykorzystywanie posiadanych kwalifikacji, niskie zarobki.

Tabela 16. Powody ostatniej zmiany miejsca pracy

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
charakter pracy nie odpowiadał moim kwalifikacjom	29	10,18%	28	11,52%
brak zainteresowania wykonywaną pracą	13	4,56%	21	8,64%
niewykorzystywanie posiadanych kwalifikacji	26	9,12%	27	11,11%
uniemożliwienie lub utrudnianie doskonalenia zawodowego	15	5,26%	18	7,41%
złe relacje między pracownikami	13	4,56%	10	4,12%
nieatrakcyjna miejscowość - siedziba zakładu pracy	9	3,16%	9	3,70%
niskie zarobki	70	24,56%	56	23,05%
trudne warunki pracy	23	8,07%	16	6,58%
złe stosunki z przełożonymi	8	2,81%	14	5,76%
względy rodzinne	5	1,75%	13	5,35%
reorganizacja/likwidacja zakładu pracy	8	2,81%	12	4,94%
chęć zdobycia nowych kwalifikacji u nowego pracodawcy	32	11,23%	33	13,58%
prywatyzacja zakładu pracy	0	0,00%	1	0,41%
koniec umowy	46	16,14%	24	9,88%

Absolwenci zapytani o powody zadowolenia z pracy, udzielili odpowiedzi, że najwyżej cenią następujące elementy: fakt posiadania pracy w ogóle, wykonywany zawód/specjalność, zakład pracy, wykonywaną pracę (funkcje zawodowe). Najmniej cieszą absolwentów uzyskiwane zarobki.

Tabela 17. Elementy statusu zawodowego

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
zakładu pracy	68	25,95%	102	43,40%
zajmowanego stanowiska	61	23,55%	89	37,55%
wykonywanej pracy (funkcji zawodowych)	67	26,07%	102	42,86%
wykonywanego zawodu/specjalności	73	28,08%	107	45,15%
uzyskiwanych zarobków	38	14,23%	57	24,36%
z faktu posiadania pracy w ogóle	117	44,66%	135	58,19%

Właściwości pracy zawodowej raczej nie spełniają oczekiwań absolwentów, którzy zauważają niewielką szansę na np. szybki awans, możliwość wykazania się przywództwem, nie bardzo mają sposobność do wykazania się kreatywnością, inicjatywą, nie w pełni wykorzystują swoje kwalifikacje, a wykonywana praca w niewielkim stopniu stawia przed nimi wyzwania.

Tabela 18. Właściwości pracy zawodowej

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
możliwość pełnego wykorzystania kwalifikacji	54	21,69%	86	35,83%
wysoki poziom autonomii pracy	45	18,07%	74	31,49%
możliwość wykazania się inicjatywą	65	26,21%	97	41,28%
możliwość rozwoju zawodowego	64	25,70%	83	35,17%
znaczące szanse szybkiego awansu	26	10,44%	35	14,96%
możliwość bycia kreatywnym i oryginalnym	47	18,88%	66	27,85%
możliwość wykazania się przywództwem	33	13,25%	50	21,19%
praca przynosząca wyzwania	70	28,34%	96	41,20%
praca oparta na jasno określonych regułach i przepisach	74	29,60%	81	34,03%
komunikowanie się z klientami/petentami	85	33,20%	95	39,92%

2.5. Podnoszenie kwalifikacji/kształcenie ustawiczne po ukończeniu studiów

Dokonujące się przemiany gospodarcze i społeczne wymagają podnoszenia i uzyskiwania nowych kwalifikacji, konieczne jest zatem kształcenie ustawiczne. Zgodnie z definicją przyjętą przez Komisję Europejską w roku 2001 kształcenie ustawiczne to „(...) wszelkie formy nauki podejmowane przez całe życie, mające na celu doskonalenie, pogłębianie wiedzy, umiejętności i kompetencji z perspektywy osobistej (indywidualnej), obywatelskiej, społecznej i/lub zawodowej”. W przypadku omawianego pojęcia często przytacza się również definicję przyjętą podczas konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO). W tym ujęciu kształcenie ustawiczne jest rozumiane jako „(...) kompleks procesów oświatowych (formalnych, nieformalnych i incydentalnych), które niezależnie od treści, poziomu i metod umożliwiają uzupełnianie wykształcenia w formach szkolnych i pozaszkolnych, dzięki czemu osoby dorosłe rozwijają swoje zdolności, wzbogacają wiedzę, udoskonalają kwalifikacje zawodowe lub zdobywają nowy zawód, zmieniają swoje postawy i zachowania, aktywnie uczestniczą w społecznym, ekonomicznym i kulturalnym rozwoju”¹.

Tabela 19. Liczba absolwentów kontynuujących kształcenie po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
tak	210	73,68%	191	78,60%
nie	48	16,84%	49	20,16%
brak odpowiedzi	18	6,32%	-	-

¹ za: *Poradnik Kształcenia Ustawicznego*, P. Błędowski, M. Nowakowska, [online] http://www.centrumego.eu/pliki2/kwalifikacjetopodstawa_poradnik_ksztalcenia_ustawicznego.pdf.

Zaledwie 17% respondentów w ciągu trzech lat od ukończenia studiów oraz 20% po pięciu latach nie aktualizowało swojej wiedzy i nie podnosiło swoich kwalifikacji w sposób formalny.

Tabela 20. Formy kształcenia absolwentów kontynuujących naukę po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
ponowne studia licencjackie, jakie? gdzie?	5	1,75%	1	0,41%
studia uzupełniające magisterskie, jakie? gdzie?	130	45,61%	159	65,43%
ponowne studia inżynierskie, jakie? gdzie?	2	0,70%	3	1,23%
studia podyplomowe, jakie? gdzie?	19	6,67%	32	13,17%
studia doktoranckie, jakie? gdzie?	1	0,35%	5	2,06%
kursy, jakie? gdzie?	86	30,18%	47	19,34%
szkolenia, jakie? gdzie?	65	22,81%	50	20,58%
inne, jakie? gdzie?	5	1,75%	9	3,70%

Największa liczba absolwentów kontynuowała kształcenie na uzupełniających studiach magisterskich (45,5% po 3 latach, ponad 65% po 5 latach). Absolwenci PWSZ w Pile najczęściej wybierali kierunki studiów odpowiadające tym, które ukończyli na studiach pierwszego stopnia, tj. (w kolejności alfabetycznej): administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego, administracja europejska, administracja samorządowa, administracja, bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo strategiczne, budownictwo, edukacja dla bezpieczeństwa, edukacja dla bezpieczeństwa, ekokomunikacja, ekonomia, elektronika i informatyka, elektrotechnika, energetyka, filologia angielska, filozofia, finanse i rachunkowość, fizjoterapia, informatyka w gospodarce i administracji, komunikacja i zarządzanie zasobami informacji, lingwistyka stosowana, mechanika i budowa maszyn, menadżer administracji, organizacja i zarządzanie w biznesie, pedagogika opiekuńcza i resocjalizacja, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, pedagogika społeczna, pielęgniarstwo, politologia, praca socjalna, silniki lotnicze, stosunki międzynarodowe, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, wychowanie obronne, wychowanie przedszkolne, zarządzanie kryzysowe, zarządzanie przedsiębiorstwem, zarządzanie zasobem ludzkimi, zarządzanie. Studia drugiego stopnia realizowane były w następujących placówkach (kolejność alfabetyczna): Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni, Akademia Obrony Narodowej w Warszawie, Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu, Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, Collegium Medicum w Bydgoszczy, Akademia Ekonomiczna w Poznaniu, Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna, Gdański Uniwersytet Medyczny, Politechnika Koszalińska, Politechnika Poznańska, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet

Medyczny im. K. Marcinowskiego w Poznaniu, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Szczeciński, oddział w Wałczu, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Uniwersytet Wrocławski, WSG Bydgoszcz, WSZiB Poznań, Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Wyższa Szkoła Języków Obcych w Poznaniu, Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu, ZUT w Szczecinie.

Ponowne studia licencjackie, z obu badanych grup, wybrało zaledwie 6 osób; ponowne studia inżynierskie - 5.

Kontynuację kształcenia na studiach podyplomowych wybrało 51 respondentów, łącznie w obu badanych grupach. Najpopularniejsze kierunki to: audyt wewnętrzny i kontrola zarządcza, audyt wewnętrzny, BHP, edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna, fizjoterapia w onkologii i profilaktyce chorób nowotworowych, gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna, informatyka, inżynieria spawalnictwa w zakresie kompetencji IWE, kadry i płace, kryminalistyka i prawo dowodowe, logistyka, organizacja i zarządzanie w sporcie, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, podatki, przetwórstwo tworzyw sztucznych i gumy, przygotowanie pedagogiczne, rachunkowość budżetowa, rachunkowość, resocjalizacja, socjoterapia, terapia pedagogiczna, zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy, zarządzanie w opiece zdrowotnej, zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie. Studia podyplomowe realizowano w następujących instytucjach: AWF Poznań, CDN Piła, Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna, KPSW Bydgoszcz, Politechnika Poznańska, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie, Rachunkowość Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Warszawski, WSB Piła, WSB w Poznaniu, WSL Poznań, Wyższa Szkoła Bankowa w Bydgoszczy,

Studia doktoranckie rozpoczęło sześciu respondentów.

Średnio co czwarty absolwent uczestniczył w m.in. następujących kursach/szkoleniach/warsztatach: informatyczne, wdrożeniowe, systemy ERP/SAP, Intex Gliwice szkolenie Siemens S7, Katowice LENZE 8400, 9400, Siemens s7, kierowanie grupą - przywództwo, masaż bańką chińską, gorącymi kamieniami, szkolenie: zdrowe plecy, szkolenie: mama i dziecko, manicure i pedicure hybrydowy, szkolenia z kosmetyki naturalnej (zabiegi na twarz i ciało), szkolenia menadżerskie, MS SQL SSIS, SSRS, SSAS, administracja serwerami, mapowanie procesów, ARIS, Oracle 10e, SAP R/3 - wszystkie moduły, administracja SAP R/3, metodyka wdrożenia systemów zintegrowanych, obsługa klienta, Poznań, obsługa techniczna wodociągów od 1 do 5 stopnia, Września; ochrona informacji niejawnych; ODN Piła; on-line MAN, CASTROL, SAFHOLLAND; pierwsza pomoc, bhp, ppoż., nowe techniki informacyjne w nauczaniu i inne organizowane przez miejsce pracy, szkolenia: podatki - Modzelewski w Pile, podnoszące moje kwalifikacje zawodowe,

w zakładzie pracy PLP S.A., szkolenia z szerokiej tematyki środków unijnych, pracownik biurowy; praktyczne wskazówki w leczeniu ran przewlekłych.

Tabela 21. *Formy kształcenia, w których respondenci planują podwyższyć kwalifikacje*

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
ponowne studia licencjackie, jakie? gdzie?	2	0,70%	2	0,82%
studia uzupełniające magisterskie, jakie? gdzie?	54	18,95%	26	10,70%
ponowne studia inżynierskie, jakie? gdzie?	4	1,40%	2	0,82%
studia podyplomowe, jakie? gdzie?	69	24,21%	65	26,75%
studia doktoranckie, jakie? gdzie?	8	2,81%	8	3,29%
kursy, jakie? gdzie?	93	32,63%	74	30,45%
szkolenia, jakie? gdzie?	82	28,77%	65	26,75%
inne, jakie? gdzie?	9	3,16%	9	3,70%

Ponad dwie trzecie badanych absolwentów (65,96% po 3 latach oraz 62,14% po 5 latach) planuje kontynuować kształcenie. Ponowne studia licencjackie zamierza ukończyć czterech respondentów, studia inżynierskie - sześć. 80 ankietowanych planuje ukończyć uzupełniające studia magisterskie - zgodnie z kierunkami studiów, ukończonymi w PWSZ w Pile.

Edukację na studiach podyplomowych planuje kontynuować 134 absolwentów. Na studiach doktoranckich 16 osób.

Średnio co piąty absolwent planuje ukończyć kurs, szkolenie lub inną formę podnoszenia kwalifikacji.

Tabela 22. *Jakimi motywami kieruje się Pan(i) decydując się na dalsze kształcenie?*

Odpowiedź	po 3 latach	%	po 5 latach	%
zainteresowanie tematyką	97	34,04%	89	36,63%
chęć awansu/rozwoju zawodowego	126	44,21%	107	44,03%
chęć poprawy statusu materialnego	84	29,47%	80	32,92%
chęć poprawy statusu społecznego	38	13,33%	50	20,58%
wymagania kwalifikacyjne wykonywanej pracy	35	12,28%	37	15,23%
wymagania kwalifikacyjne niezbędne do zmiany pracy	25	8,77%	35	14,40%
skierowanie przez zakład pracy	32	11,23%	15	6,17%

Wśród motywów, którymi kierują się respondenci, podejmując decyzję o kontynuacji kształcenia najpopularniejsze są:

- zainteresowanie tematyką - 34,04% po 3 latach, 36,63% po 5 latach,
- chęć awansu/rozwoju zawodowego - 44,21% po 3 latach, 44,03% po 5 latach,
- chęć poprawy statusu materialnego - 29,47% po 3 latach, 32,92% po 5 latach.

2.6. Wnioski absolwentów

Misją Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile jest „być narodowi użyteczną poprzez bogatą i różnorodną ofertę edukacyjną o najwyższej jakości, dostosowaną do obecnych i przyszłych potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy oraz do oczekiwań pracodawców”. Respondenci zostali poproszeni o wyrażenie opinii dotyczącej realizacji misji Uczelni oraz o wskazanie obszarów, które mogłyby się przyczynić do polepszenia jakości funkcjonowania PWSZ w Pile. Uzyskano 197 odpowiedzi. Według ankietowanych realizację misji Uczelni mogłoby wzmocnić następujące czynniki:

PRZEDMIOTY

Absolwenci sugerują, że należy prowadzić więcej przedmiotów zawodowych oraz analitycznych, które „nauczają myślenia, wnioskowania, samodzielnego rozwiązywania problemów, szukania odpowiedzi”.

STUDIA II STOPNIA

Większość ankietowanych jest zdania, że wprowadzenie w ofercie edukacyjnej Uczelni uzupełniających studiów magisterskich przyczyni się do pełnej realizacji jej misji, a także wzmocni jej wizerunek i pozycję na regionalnym rynku edukacyjnym, będzie również sprzyjać znalezieniu przez absolwentów zatrudnienia.

STUDIA III STOPNIA

Kilka osób sugeruje prowadzenie przez PWSZ w Pile studiów trzeciego stopnia.

STUDIA PODYPLOMOWE

Brak oferty studiów podyplomowych działa na niekorzyść Uczelni. Według absolwentów, oferowane wcześniej kierunki niewiele miały wspólnego z zapotrzebowaniem rynku pracy.

ZATRUDNIANIE ABSOLWENTÓW

W wielu wypowiedziach byłych studentów pojawiły się oczekiwania względem Uczelni, by zatrudniała ona swoich absolwentów. W strukturach Uczelni, zarówno administracyjnych, jak i dydaktycznych zatrudnionych jest jej kilkunastu absolwentów. Możliwości Uczelni w tym zakresie, co zrozumiałe, są ograniczone. Istnieje natomiast możliwość realizacji praktyk zawodowych oraz współpracy z absolwentami w ramach umowy o praktykę absolwencką (zgodnie z ustawą o praktykach absolwenckich).

PRAKTYKI

Co trzeci respondent jest zdania, że należy zwiększyć liczbę/czas zajęć praktycznych. Ankietowani uważają, że „Uczelnia powinna nawiązać współpracę z firmami, organizować ponadprogramowe praktyki dla studentów (nawet bezpłatne), których celem byłoby zapoznanie się młodego człowieka ze kulturą pracy oraz organizacją zakładów pracy”.

Absolwenci proponują prowadzenie praktyk już od pierwszego roku studiów, po dzień lub dwa w tygodniu. Postulowano również nawiązanie współpracy zagranicznej i poszerzenie oferty praktyk o te poza granicami kraju. „Dobrze przygotowani absolwenci to najlepsza wizytówka Uczelni i dowód na spełnienie jej misji”.

Ważnym elementem kształcenia w Uczelni są studenckie praktyki zawodowe. Uczelnia posiada blisko 170 porozumień o realizację praktyk zawodowych z pracodawcami z Piły i okolic. Porozumienia te określają szczegółowe warunki praktyk. Czas trwania praktyk jest zgodny z programem studiów, jednak studenci, którzy chcieliby przedłużyć praktykę lub odbyć praktyki ponadprogramowe mają taką możliwość (również w Uczelni, z czego studenci coraz chętniej korzystają).

WSPÓŁPRACA Z PRACODAWCAMI

Absolwenci apelują o prowadzenie badań ankietowych wśród pracodawców na temat ich oczekiwań względem przyszłych absolwentów Uczelni; projektów badawczych w pełnej współpracy z przemysłem; współpracę z władzami samorządowymi, współpracę z lokalnymi pracodawcami; obserwację oraz monitorowanie potrzeb rynku pracy.

Uczelnia dokłada wszelkich starań, by swoim absolwentom ułatwić wkroczenie na rynek pracy. Planowane jest wprowadzenie studiów dualnych, których celem będzie m.in. upracticznienie studiów oraz wspólna realizacja projektów badawczo-rozwojowych. Cyklicznie organizowane są targi pracy, na które zapraszanych jest co najmniej 30 pracodawców z Piły i regionu; w Uczelni funkcjonuje Biuro Karier, które prowadzi doradztwo indywidualne i grupowe (zatrudnionych jest dwóch doradców zawodowych), Biuro ma status agencji pośrednictwa pracy - w skali roku udostępnia studentom i absolwentom ok. 250-300 ofert pracy, w latach 2003-2013 bezpośrednio od ponad 300 pracodawców pozyskało ponad 2500 ofert pracy. Ponadto władze Uczelni uczestniczą w licznych targach i debatach gospodarczych.

JĘZYKI OBCE

Połowa ankietowanych, którzy odpowiedzieli na pytanie związane z realizacją misji przez PWSZ w Pile jest zdania, że liczba dotychczasowych zajęć z języków obcych jest niewystarczająca. Absolwenci uważają, że lektoraty powinny być realizowane przez cały tok studiów. Kilku absolwenci kierunków medycznych uważa, że należy położyć większy nacisk na naukę języka łacińskiego. Podobną intencję mają absolwenci kierunków technicznych, którzy proponują wprowadzenie lektoratów języka obcego technicznego, „zawodowego” (głównie angielskiego i niemieckiego).

Propozycją do rozważenia jest prowadzenie dodatkowych lektoratów, w formie płatnych kursów, „jednak tańszych niż komercyjne”, co „może się przyczynić do wzrostu konkurencyjności absolwentów PWSZ w Pile na rynku pracy”.

KLUB ABSOLWENTÓW

Jedna z osób zaproponowała (jednak bez precyzyjnych założeń organizacyjnych) utworzenie klubu absolwentów.

INNE

Szeroko pojęta reklama Uczelni w ogólnopolskich środkach masowego przekazu (prasa, radio i tv).

W tym miejscu warto przytoczyć niezwykle **pozytywne opinie absolwentów o Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile** (autentyczne wypowiedzi respondentów):

- ✓ „Jestem bardzo zadowolona z możliwości podnoszenia kwalifikacji u Państwa, nie mam żadnych zastrzeżeń”.
- ✓ „Profesjonalizm, renoma, fajna atmosfera, kadra dydaktyczna, kierunki studiów to wielkie atuty PWSZ w Pile”.
- ✓ „Jeśli kiedykolwiek będę w Pile to na pewno odwiedzę mury swojej ukochanej Uczelni :) Bo jestem dumny z tego, że jestem absolwentem PWSZ”.
- ✓ „Uczelnia PWSZ to uczelnia na wysokim poziomie, ja poleciłam ją swojemu synowi /obecnie student II roku elektrotechniki/”.
- ✓ „Jestem bardzo zadowolona ze studiów w PWSZ w Pile, ponieważ:
 - oferta przedmiotowa dostosowana jest do rynku pracy,
 - wyspecjalizowana kadra akademicka - wykładowcy, którzy łączą jednocześnie trzy cechy: wiedza, praktyka i dydaktyka,

- praktyka zawodowa w różnych miejscach, ukierunkowana na zdobycie umiejętności praktycznych, właściwe wdrożenie w charakter pracy,
 - nauka samodzielności, kreatywności i motywacji w życiu zawodowym i codziennym”.
- ✓ „Uważam, że w chwili obecnej uczelnia jest bardzo dobrze dostosowana do rynku pracy w Pile”.
 - ✓ „Dużym plusem było, i mam nadzieję, że nadal jest, zatrudnianie fantastycznych wykładowców, wielu z nich uważam za wzory do naśladowania i byli oni dla mnie inspiracją podczas studiów, ich uważam za główny motor napędowy Uczelni. Od jakości ich pracy, podejścia do studentów i osobowości w dużej mierze zależy sukces Szkoły, trzymajcie tak dalej. Studia na PWSZ uważam za jedno z najlepszych lat mojego życia”.

Respondenci łagodniej, niż ich poprzednicy w ubiegłorocznym badaniu, odnieśli się do kilku stref działalności Uczelni. Tylko pojedyncze osoby postulowały wprowadzenie oferty kursów, zarówno bezpłatnych, jak i komercyjnych - dotyczy to przede wszystkim języków obcych. Każdy student I roku ma obowiązek uczestniczyć w szkoleniu wstępnym ogólnym, dotyczącym bhp i ppoż., podczas którego poruszane są kwestie udzielania pomocy przedmedycznej, ponadto wszyscy studenci mogą wziąć udział w bezpłatnych warsztatach z udzielania pierwszej pomocy organizowanych przez kadrę akademicką i studentów PWSZ w Pile. Ofertę szkoleń posiada także Centrum Sieciowo-Komputerowe, w którym studenci mogą ukończyć szkolenia z zakresu obsługi systemu iScala oraz w programie Cisco Networking Academy, które oferuje możliwość uzyskania wiedzy teoretycznej i praktycznej z dziedziny projektowania, rozwoju i utrzymania sieci komputerowych. Biuro Karier organizuje na życzenie studentów kurs dla kandydatów na wychowawców placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży, który cieszy się dużym powodzeniem. Na bieżąco prowadzone są warsztaty przygotowujące do wejścia na rynek pracy (pisanie CV, listu motywacyjnego, autoprezentacja, mowa ciała, podstawy zakładania działalności gospodarczej, coaching itp.). Studenci mają także możliwość zaproponowania szkolenia/kursu, w którym chcieliby wziąć udział - wówczas jego organizacją również zajmuje się Biuro Karier.

Niewiele osób postulowało unowocześnienie form kształcenia, wprowadzenie platformy e-learningowej, polepszenie jakości sprzętu komputerowego. W analizowanym okresie do dyspozycji studentów i nauczycieli akademickich udostępniona została platforma Moodle - środowisko nauczania zdalnego za pomocą sieci teleinformatycznych, jednak nie spotkała się ona z zainteresowaniem żadnej ze stron. Uczelnia ma w planach ponowne uruchomienie platformy umożliwiającej wymianę plików między studentami a

wykładowcami. Dwie pracownie komputerowe zostały całkiem wymienione, natomiast trzecia przeszła gruntowną modernizację.

Incydentalnie proponowano unowocześnianie i modyfikowanie kierunków i specjalności studiów, jednak bez podawania nazw i argumentów. Aktualna oferta dydaktyczna Uczelni obejmuje 12 kierunków kształcenia na studiach I stopnia, wraz z 22 specjalnościami. Oferta dydaktyczna jest aktualizowana; weryfikowane są również specjalności i ich treści programowe pod kątem wymagań rynku pracy.

W tegorocznej edycji badań w ogóle nie pojawił się aspekt konieczności poprawy funkcjonowania komórek administracyjnych dedykowanych obsłudze studentów oraz zwiększenie uwagi na terminowość prowadzonych zajęć. Absolwenci nie odnieśli się również do oferty studenckich kół naukowych (w ubiegłorocznych badaniach absolwenci uznali, że liczba i oferta kół naukowych była niewystarczająca).

III. ABSOLWENCI UCZELNI Z PODZIAŁEM NA INSTYTUTY I KIERUNKI STUDIÓW

3.1. Absolwenci Instytutu Ekonomicznego /Rafał Zdzierela/

W badaniu uczestniczyło 71 absolwentów, którzy 3 lata temu ukończyli studia na kierunku ekonomia (zwani dalej I grupą) oraz 108, którzy dokonali tego 5 lat przed badaniem (zwani dalej II grupą). W obu badanych grupach kobiety stanowiły ok. $\frac{3}{4}$ respondentów (odpowiednio: 71,83% i 74,07%). Pierwszą grupę stanowiły głównie osoby do 30 roku życia, przy czym w blisko połowie miały do 25 lat (46,48%), a w drugiej - od 26 do 30 lat (47,89%). Nieco inaczej wyglądało to w przypadku absolwentów z II grupy. Tu zdecydowaną większość (84,26%) stanowiły osoby w wieku od 26 do 30 lat, przy czym aż 13% respondentów stanowiły osoby w wieku 36-45 lat. W obu badanych grupach absolwenci studiów stacjonarnych stanowili ok. $\frac{2}{3}$. W obu grupach najliczniejszą grupą respondentów byli absolwenci specjalności zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami (38,03% i 41,67%). Kolejną stanowili absolwenci specjalności gospodarka i finanse samorządowe (35,21% i 38,39%) oraz specjalności informatyka w biznesie i administracji (25,35% i 19,44%). Zarówno w I, jak i II grupie badanych największą część stanowili absolwenci, którzy uzyskali na dyplomie licencjata ocenę 4,0 (50,70% i 57,41%). Następną grupą byli absolwenci z oceną 5,0 (25,35% i 22,22%). Niemal żaden z respondentów nie był w trakcie studiów za granicą.

Ponad $\frac{2}{3}$ badanych w obu grupach twierdzi, że głównym motywem wyboru PWSZ w Pile było położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania (64,79% i 69,44%). Jedynie ok. połowa objętych badaniem wskazywała jako motyw uzyskanie w PWSZ w Pile kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy (54,93% i 49,07%). W dalszej kolejności podawano jako motyw interesującą ofertę kierunkową, specjalnościową i przedmiotową dostępną na tej uczelni, przy czym znaczącą odnoszą się do tego motywu osoby z I i II grupy, odpowiednio: 40,85% i 21,30%.

Zarówno w I, jak i II grupie co trzeci badany absolwent, twierdzi, że motywem wyboru kierunku były jego/jej zainteresowania zawodem/pracą, do której przygotowuje kierunek (64,79% i 61,11%). Drugim pod względem wagi motywem w obu grupach były indywidualne uzdolnienia i zainteresowania (45,07% i 33,33%). Trzecim kolejno motywem w I grupie były oczekiwane korzyści materialne związane z inwestycją w wykształcenie (25,35%), a w II grupie - możliwość zdobycia wiedzy specjalistycznej (22,22%).

Czterech na pięciu badanych absolwentów, gdyby miało rozpocząć ponownie studia wyższe, dokonałoby wyboru tego samego kierunku studiów na PWSZ w Pile (83,10% i

77,78%), natomiast na innym kierunku w tej uczelni zdecydowałyby się odpowiednio: 5,63% i 9,26%. Widać więc, że jedynie 11,27% w I grupie i 12,96% w II grupie nie podjęłoby ponownie nauki w PWSZ w Pile.

Więcej niż 4 na 5 absolwentów w obu grupach dobrze lub bardzo dobrze ocenia uzyskaną opiekę promotora pracy licencjackiej. Doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich bardzo dobrze lub dobrze ocenia $\frac{3}{4}$ badanych absolwentów z I grupy oraz $\frac{2}{3}$ z grupy II. Odpowiednio co szósty i co czwarty ocenia to doradztwo na poziomie dostatecznym. Blisko 80% I grupy dobrze lub bardzo dobrze ocenia całokształt plan i program studiów, podczas gdy w II grupie takich osób jest ok. 63%. Około 16% w I i ok. 26% w II grupie stanowią osoby przyznające ocenę dostateczną. Dwie trzecie badanych w I grupie i połowa w II oceniają dobrze lub bardzo dobrze przydatność realizowanych treści programowych. Prawie co czwarta w I grupie i co trzecia w II grupie ocenia tę przydatność na poziomie dostatecznym. Co dziesiąta badana ocenia negatywnie przydatność owych treści (10,61% i 12,50%). Cztery na pięć osób z I grupy i co czwarta z drugiej dobrze lub bardzo dobrze ocenia jakość obsługi administracji, co siódma dostatecznie. Ponad 70% z I grupy i ok. połowy badanych z II grupy dobrze lub bardzo dobrze ocenili zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą/zawodową w trakcie trwania studiów, negatywnie natomiast odniósł się do tego co piąty z I grupy i co trzeci z grupy II. Blisko $\frac{3}{4}$ badanych z I grupy i $\frac{2}{3}$ z II grupy dobrze lub bardzo dobrze oceniło różnorodność oferty przedmiotowej, a co piąty w I grupie i co trzeci w II grupie ocenili ją na poziomie dostatecznym. Bardzo dobrze i dobrze oceniło przygotowanie kadry nauczającej odpowiednio w I i II grupie: 83,82% i 77,67%. Jakość nauczania rozumianą jako umiejętności dydaktyczne kadry w stopniu dobrym lub bardzo dobrym oceniło ok. 80% z I grupy i ok. 70% z II grupy. Dostateczną ocenę wystawiło natomiast ok. 18% z I grupy i ok. 24% z II grupy. Cztery na pięć osób z I grupy oraz trzy na cztery z II grupy dobrze lub bardzo dobrze oceniło jakość sal dydaktycznych, natomiast co szósta w I grupie i co piąta w II grupie uznała tę jakość sal dydaktycznych na poziomie dostatecznym. Relację student-wykładowca dobrze lub bardzo dobrze oceniło ok. 80% badanych z I grupy i ok. 67% z grupy II, natomiast dostatecznie oceniło tę relację ok. 15% z I grupy i ok. 28% z II grupy. Bardzo dobrze lub dobrze oceniło jakość bazy gastronomicznej $\frac{3}{4}$ z grupy I i blisko połowa z grupy II. Dostatecznie ocenił ją co szósty badany z grupy I i co trzeci z II grupy, natomiast negatywnie - co 16. osoba w I grupie i co 7. w II grupie. Jakość pomieszczeń rekreacyjnych została oceniona na poziomie dobrym i bardzo dobrym przez $\frac{3}{4}$ badanych w grupie I i blisko połowę w II grupie, a dostatecznie - analogicznie co piąta i co trzecia. Tylko 3% z I grupy oceniło je negatywnie, ale aż blisko 20% z II grupy. Ok. 73% z I grupy i ok. 58% z II grupy oceniło dobrze i bardzo dobrze dostępność materiałów dydaktycznych, a co czwarta osoba w obu grupach oceniła ją na

poziomie dostatecznym. Negatywnie oceniło zaś ok. 3% w I grupie i ok. 12% w II grupie. Możliwość wyboru przedmiotów, czy też obszarów specjalizacji dobrze lub bardzo dobrze oceniło ok. 73% z I grupy i jedynie ok. 33% z II grupy, dostatecznie - ok. 14% i 42%, natomiast niedostatecznie - ok. 14% i 25%. Trzech na czterech badanych z I grupy i blisko połowa z II grupy dobrze lub bardzo dobrze ocenia ofertę Biura Karier m.in. w zakresie doradztwa zawodowego, dostatecznie - ok. 12 w I grupie i blisko 30% w II grupie. Co dziesiąty w pierwszej i co trzeci badany w drugiej grupie negatywnie ocenili tę ofertę. Około połowa badanych w obu grupach dobrze lub bardzo dobrze oceniła ofertę kulturalną Uczelni, a jedna trzecia - dostatecznie. Ok. $\frac{2}{3}$ w I grupie i ok. połowa badanych w II grupie dobrze lub bardzo dobrze oceniło stosowany system oceny wyników studiowania (ewaluacja), natomiast dostatecznie - co piąty w I grupie i co trzeci w II grupie. Co piąta w I i co dziesiąta w II grupie negatywnie oceniła stosowany system oceny. Czterech na pięciu badanych w I grupie i trzech na czterech w II grupie dobrze lub bardzo dobrze oceniło jakość zakwaterowania w domu studenta. Wyposażenie biblioteki ocenione zostało na poziomie dobrym lub bardzo dobrym przez ok. 70% badanych z I grupy i ok. 60% z II grupy, natomiast co czwarta osoba oceniła je na poziomie dostatecznym. Ponad połowa z I grupy i $\frac{1}{3}$ z II grupy negatywnie oceniała duszpasterstwo akademickie. Jedynie co trzecia osoba z I grupy i co czwarta z II grupy oceniła je dobrze lub bardzo dobrze. Równie negatywnie oceniona została przez absolwentów oferta studenckich kół naukowych. Uważało tak ponad 40% w I grupie i ok. 35% w II grupie. Jedynie co trzeci badany w każdej z grup ocenił ją na poziomie dobrym lub bardzo dobrym. Spośród osób z I grupy, które korzystały z oferty Akademickiego Związku Sportowego, 40% oceniło ją na poziomie dobrym lub bardzo dobrym i tyleż samo - na poziomie niedostatecznym. W II grupie oceniający dobrze i bardzo dobrze stanowili natomiast ok. 32%; tyleż samo oceniło tę ofertę negatywnie.

Odsetek osób twierdzących, że ich poziom kreatywności przed rozpoczęciem studiów był na poziomie dobrym lub bardzo dobrym wyniósł w obu grupach ok. 63%, natomiast po ich ukończeniu - ok. 90%. Umiejętność samodzielnej pracy na poziomie dobrym i bardzo dobrym przed rozpoczęciem studiów dotyczyła ok. 64% studentów z I grupy i ok. 71% z II grupy, natomiast po ich ukończeniu zwiększyła się odpowiednio do ok. 97% i ok. 94%. Specjalistyczną (kierunkową) wiedzę na poziomie dobrym i bardzo dobrym przed rozpoczęciem studiów posiadało ok. 38% w I grupie i 35% w II grupie, natomiast po ukończeniu studiów - odpowiednio 87% i 88%. Specjalistyczne umiejętności zawodowe na poziomie dobrym i bardzo dobrym przed rozpoczęciem studiów miało ok. 36% w każdej grupie, a po ich ukończeniu - ok. 87%. Szeroką wiedzą ogólną na poziomie dobrym i bardzo dobrym przed rozpoczęciem studiów wykazywało się ok. 58% badanych z I grupy i ok. 47% z II grupy, natomiast po ich ukończeniu - odpowiednio ok. 90% i 86%. Umiejętnościami

analitycznymi na poziomie dobrym i bardzo dobrym przed rozpoczęciem studiów poszczycić się mogło ok. 56% w każdej grupie, natomiast po ich ukończeniu - odpowiednio ok. 94 i ok. 91%. Do posiadania umiejętności informatycznych na poziomie dobrym i bardzo dobrym przed rozpoczęciem studiów przyznawała się ok. połowa badanych w każdej grupie, natomiast po ich ukończeniu - ok. 94% i ok. 87%. Umiejętności komunikowania się na poziomie dobrym i bardzo dobrym przed rozpoczęciem studiów wskazało 65% w I grupie i ok. 71 w II grupie, natomiast po ich ukończeniu - odpowiednio ok. 92% i ok. 94%. Umiejętnością krytycznego myślenia na poziomie dobrym i bardzo dobrym przed rozpoczęciem studiów wykazywało się ok. 64% badanych w I grupie i ok. 61% badanych w II grupie, a po ich ukończeniu - odpowiednio ok. 98 i ok. 90%. Około połowa badanych w każdej grupie wykazywała się dobrą lub bardzo dobrą umiejętnością negocjacji przed rozpoczęciem nauki, zaś po jej ukończeniu - odpowiednio ok. 84% i ok. 86%. Przed rozpoczęciem studiów ok. 62% w I grupie i ok. 65% w II grupie wykazywało się umiejętnością podejmowania decyzji na poziomie dobrym i bardzo dobrym, natomiast po ich ukończeniu - odpowiednio ok. 92% i ok. 90%. Dobrze i bardzo dobrze oceniali swoją umiejętnością pracy w warunkach stresu przed rozpoczęciem studiów ok. 55%, natomiast po ich ukończeniu - odpowiednio ok. 94 i ok. 91%. Na poziomie dobrym i bardzo dobrym oceniali swoją umiejętność pracy zespołowej przed rozpoczęciem studiów ok. 70% w każdej grupie, natomiast po ich ukończeniu - odpowiednio ok. 97% i ok. 91%. Przed rozpoczęciem studiów na poziomie dobrym lub bardzo dobrym swoją umiejętność przewodzenia grupie oceniali ok. 58% badanych z I grupy i ok. 52% w II grupy, natomiast po zakończeniu studiów - odpowiednio ok. 79% i ok. 82%. Umiejętnością rozwiązywania problemów na poziomie dobrym lub bardzo dobrym przed rozpoczęciem studiów wykazywało się ok. 62% badanych w każdej grupie, natomiast po ich ukończeniu - odpowiednio 90% i ok. 93%. Dobrze i bardzo dobrze przed rozpoczęciem studiów oceniali swoje umiejętności samooceny ok. 65% badanych w I grupie i ok. 59% w II grupie, natomiast po ukończeniu studiów - odpowiednio ok. 92% i ok. 90%. Przed rozpoczęciem studiów na poziomie dobrym i bardzo dobrym oceniali swoje umiejętności uczenia się, czy też samokształcenia ok. 70% w każdej grupie, zaś po zakończeniu nauki - odpowiednio ok. 95% i ok. 92%. Dobrą lub bardzo dobrą znajomością języków obcych przed rozpoczęciem studiów wykazywało się ok. 51% badanych z I grupy i ok. 25% z II grupy, natomiast po zakończeniu studiów - odpowiednio ok. 83% i ok. 55%.

Dwóch na trzech badanych absolwentów twierdziło, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza przyczyniła się do znalezienia, czy też zmiany pracy, przy czym ok. 50% w I grupie i ok. 37% w II grupie uznało, że ten wpływ był duży lub bardzo duży.

Większość badanych w obu grupach nie odniosła się do prośby o podanie zagadnień, które należałoby ująć w programach kształcenia, jeśli zdobyta w procesie kształcenia wiedza w ogóle lub w niewielkim stopniu przyczyniła się do znalezienia pracy.

Dwóch na trzech badanych w I grupie i ponad połowa w II grupie przywiązuje dużą lub bardzo dużą wagę do prestiżu społecznego. Ok. 99% w I grupie i ok. 91% badanych w II grupie dużą lub bardzo dużą wagę przywiązuje do pracy zawodowej. Do tradycyjnych wartości takich jak dom, rodzina dużą lub bardzo dużą wagę przywiązuje ok. 93% z I grupy i ok. 98% z II grupy. Ok. 93% w I grupie i ok. 90% w II grupie przywiązuje dużą lub bardzo dużą wagę do zarabiania pieniędzy. Ponad połowa z I grupy i co trzecia osoba z II grupy nie przywiązuje wagi do pracy społecznej, czy też do wolontariatu. Dużą lub bardzo dużą wagę do tych spraw przywiązuje w obu grupach ok. 27%. Do rozwoju zawodowego i podnoszenia kwalifikacji zawodowych dużą lub bardzo dużą wagę przywiązuje ok. 86% w I grupie i ok. 83% w II grupie. Dużą lub bardzo dużą wagę do rozwoju osobistego przywiązuje ok. 90% badanych w każdej grupie. Dwie trzecie badanych w I grupie i trzy czwarte w II grupie nie przywiązuje wagi do aktywnego udziału w życiu politycznym. Dwie trzecie badanych w I grupie i trzy czwarte w II grupie przywiązuje natomiast dużą lub bardzo dużą wagę do życia towarzyskiego. Do innych form spędzania czasu wolnego, takich jak np. rozrywka, podróżowanie, czy hobby, ok. 74% w I grupie i ok. 80% w drugiej grupie przywiązuje dużą lub bardzo dużą wagę.

Okolo 60% badanych z I grupy pracowało przed rozpoczęciem studiów, a tyle samo procent w II grupie - nie rozpoczęło wcześniej pracy. W przypadku II grupy co trzecia osoba rozpoczęła poszukiwania pierwszej pracy po otrzymaniu dyplomu; w I grupie takie osoby stanowiły jedynie ok. 7%. W ciągu 3 miesięcy po otrzymaniu dyplomu pierwszą pracę znalazło ok. 10% z I grupy i ok. 23% z II grupy.

Obecnie wśród badanych z I grupy ok. 65% ma pracę najemną na co najmniej jednym etacie, a ok. 15% - pracę najemną na umowę - zlecenia. W II grupie te udziały procentowe wynoszą odpowiednio: ok. 68% i ok. 12%. Przy wyborze pracodawcy, ok. 58% z I grupy kierowało się chęcią podjęcia jakiegokolwiek pracy; w II grupie ten odsetek wyniósł ok. 41%. Kolejnym motywem w przypadku I grupy była wysokość wynagrodzenia (ok. 38%), zaś w przypadku II grupy - dogodna lokalizacja miejsca pracy (ok. 36%). Jako trzecie kryterium w I grupie podano dodatkowe świadczenia rzeczowe i finansowe (ok. 13%), zaś w II grupie - wysokość wynagrodzenia (ok. 27%).

Według badanych z I grupy na etapie rekrutacji najważniejszymi kryteriami dla pracodawcy były kolejno: doświadczenie zawodowe (ok. 32%), cechy osobowości i charakteru (ok. 18%) oraz kierunek studiów (ok. 17%). Tymczasem według badanych z II grupy najważniejszymi kryteriami dla pracodawców były kolejno: cechy osobowości i

charakteru (ok. 26%), doświadczenie zawodowe (ok. 12%) oraz rekomendacje osób trzecich (ok. 10%).

Około 70% badanych pracuje w sektorze prywatnym, a pozostałe 30% w publicznym.

Względnie najwięcej badanych z I grupy zatrudnionych jest w obszarze: finansów, ekonomii oraz bankowości (ok. 21%), administracji państwowej (ok. 17%) oraz informatyki i administracji (ok. 13%); natomiast w II grupie są to kolejno obszary: administracji biurowej (ok. 24%), finansów, ekonomii i bankowości (ok. 18%) oraz księgowości, audytu i podatków (ok. 13%). Blisko połowa firm, w których pracują badani absolwenci z I grupy, ma lokalny charakter działania, a ok. 28% - regionalny, tymczasem w II grupę stanowią osoby zatrudnione w firmach o zasięgu regionalnym (ok. 28%) i lokalnym (25%).

Dwie na trzy badane osoby z I grupy oraz co druga z II grupy pracują w firmach mikro oraz małych, zatrudniających do 50 pracowników. Blisko 18% osób pracujących w II grupie zatrudnionych jest w firmach zatrudniających od 51 do 200 osób. Około 42% pracujących badanych z I grupy zatrudnionych jest na stanowiskach wykonawczych (personel biurowy, pracownik szeregowy), a ok. 32% na stanowisku specjalisty. W II grupie odsetek tych osób kształtuje się odpowiednio: ok. 28% i ok. 26%. Około 90% z I grupy i ok. 85% z II grupy pracuje w Polsce. W Samej Pile pracuje ok. 42% badanych z I grupy i ok. 26% z II grupy, a w powiecie pilskim (nie licząc Pily) pracuje ok. 25% z I grupy i ok. 14% z II grupy. W Pozostałych powiatach województwa wielkopolskiego ma swoją pracę ok. 17% z I grupy i ok. 40% z II grupy. Wynagrodzenie brutto w przedziale 1500 zł - 2000 zł otrzymuje ok. 24% badanych z I grupy i ok. 13% z grupy II, wynagrodzenie brutto w przedziale 2000 zł - 1500 zł - odpowiednio ok. 18% i ok. 16%, a wynagrodzenie brutto w przedziale 2500 zł - 3000 zł - odpowiednio 18% i ok. 22%. Wynagrodzenie brutto wyższe od 3000 zł dotyczyło ok. 7% osób z I grupy i ok. 25% osób z II grupy. Należy jednak zaznaczyć, że odpowiedzi na to pytanie odmówiło ok. 20% osób z I grupy i ok. 7% z II grupy.

Około 41% osób z I grupy i ok. 32% z II grupy od momentu uzyskania dyplomu PWSZ w Pile pracowało u jednego pracodawcy (włączając samozatrudnienie), ok. 24% i ok. 26% u dwóch pracodawców, ok. 11% i ok. 20% u trzech i ok. 15% i ok. 9% u czterech i więcej. Wśród osób, które po uzyskaniu dyplomu zmieniły swoje miejsce pracy, jako główny powód podano w obu grupach niskie zarobki (ok. 30%). Natomiast na drugim miejscu w I grupie podano koniec umowy (ok. 17%), a w II grupie - chęć zdobycia nowych kwalifikacji u nowego pracodawcy (ok. 16%). Na trzecim miejscu w I grupie podano, że charakter pracy nie odpowiadał kwalifikacjom absolwenta (ok. 15%), a w II grupie podano jako powód niewykorzystywanie posiadanych kwalifikacji (ok. 13%).

Trzech na czterech badanych w I grupie w stopniu dużym lub bardzo dużym zadowolonych jest ze swojego zakładu pracy, a z II grupy - dwóch na trzech. Z

zajmowanego stanowiska w stopniu dużym lub bardzo dużym zadowolonych jest ok. 78% badanych z I grupy i ok. 72% z II grupy. Z wykonywanej pracy, czy też pełnionych funkcji zawodowych w stopniu dużym i bardzo dużym zadowolonych jest ok. 76% badanych z I grupy i ok. 68% z II grupy. Około 58% z I grupy i ok. 52% z II grupy w stopniu dużym lub bardzo dużym zadowolonych jest z uzyskiwanych zarobków, przy czym ok. 90% z I grupy i ok. 75% z II grupy zadowolonych jest w dużym lub bardzo dużym stopniu z faktu posiadania pracy w ogóle.

Dla ok. 69% badanych w I grupie i ok. 57% w II grupie obecna praca charakteryzuje się w stopniu dużym lub bardzo dużym możliwością pełnego wykorzystania posiadanych kwalifikacji i jednocześnie odpowiednio dla ok. 64% i ok. 62% - wysokim poziomem autonomii pracy. Dla ok. 69% badanych w I grupie i ok. 68% w drugiej grupie obecna praca w wysokim lub bardzo wysokim stopniu umożliwia wykazanie się inicjatywą i jednocześnie ok. 75% badanych w I grupie oraz 60% badanych w II grupie umożliwia rozwój zawodowy. Około 54% badanych w I grupie i ok. 36% w II grupie uważa, że obecna praca w stopniu wysokim i bardzo wysokim umożliwia im znaczące szanse szybkiego awansu, a odpowiednio dla ok. 64% i ok. 57% umożliwia bycie kreatywnym i oryginalnym. Dla ok. połowy badanych w I grupie i ok. jednej trzeciej w II grupie obecna praca umożliwia w stopniu dużym lub bardzo dużym wykazanie się przywództwem, natomiast odpowiednio ok. 69% i ok. 61% badanych uznaje, że obecna praca w stopniu wysokim lub bardzo wysokim przynosi im wyzwania. Około 75% badanych w I grupie i ok. 58% w II grupie uznaje, że w stopniu wysokim lub bardzo wysokim ich praca oparta jest na jasno określonych regułach i przepisach. U ok. 65% badanych w I grupie i ok. 60% w II grupie wykonywana praca w stopniu wysokim lub bardzo wysokim związana jest z komunikowaniem się z klientami lub petentami.

Około 75% badanych absolwentów po ukończeniu studiów w PWSZ z Pile uczestniczyło w jakiejś formie kształcenia lub szkolenia. W przypadku ok. 47% w I grupie i ok. 64% w II grupie były to studia uzupełniające magisterskie. Około 66% w I grupie i ok. 57% w II grupie planuje natomiast uczestniczyć w jakiejś formie kształcenia lub szkolenia. Badani z I grupy zamierzają podnosić swoje kwalifikacje poprzez kursy (ok. 35%), szkolenia (ok. 31%), studia podyplomowe (ok. 24%) i inne, natomiast z II grupy poprzez: kursy (ok. 30%), szkolenia (ok. 25%), studia podyplomowe (ok. 25%) i inne. Decydując się na dalsze kształcenie badani w I grupie podają jako motyw kolejno: zainteresowanie tematyką (ok. 38%), chęć awansu, czy też rozwoju zawodowego (ok. 38%), chęć poprawy statusu materialnego (ok. 30%) i in., natomiast w II grupie - kolejno: chęć awansu, czy też rozwoju zawodowego (ok. 40%), zainteresowanie tematyką (ok. 31%), chęć poprawy statusu materialnego (ok. 31%) i in.

3.2. Absolwenci Instytutu Humanistycznego /Emilia Wąsikiewicz-Firlej/

3.2.1. Absolwenci kierunku filologia

Kierunek: filologia

Rocznik 2010 (badanie przeprowadzone 3 lata po ukończeniu studiów)

W badaniu z 2013 roku przeprowadzonym 3 lata po ukończeniu studiów w 2010 roku udział wzięło 27 absolwentów kierunku filologia, prowadzonego w Instytucie Humanistycznym, co stanowiło niespełna 10% ogółu. Podobnie jak w poprzednim badaniu, większość z nich stanowiły kobiety (74%). Najliczniejszą grupą wiekową były osoby młode, do 25 lat (52%). 62% badanych to absolwenci studiów stacjonarnych. Ponad połowa z respondentów (56%) otrzymała ocenę 4,0 na dyplomie licencjata, a blisko jedna piąta ocenę 4,5.

Nikt z badanych absolwentów kierunku filologia nie wyjechał w czasie studiów na naukę za granicę.

Prawie połowa badanych podjęła zatrudnienie jeszcze w trakcie nauki, przy czym 37,04% stanowili ci, których zatrudnienie było związane z kierunkiem studiów.

Tylko 11,11% ówczesnych studentów nie podejmowało zatrudnienia z własnego wyboru.

Podstawowym motywem wyboru PWSZ w Pile przez osoby objęte tym badaniem było uzyskanie kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby w przyszłości zdobycie pracy (81,48%). Na kolejnych miejscach znalazły się uzdolnienia i zainteresowania (59,26%), zainteresowanie zawodem/pracą (51,85%), oraz położenie uczelni (33,33%).

Prawie wszyscy absolwenci kierunku filologia ponownie wybraliby ten sam kierunek (96%).

Wyniki zadowolenia z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta PWSZ w Pile przedstawiają się następująco:

- 96,30% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia opiekę promotora swojej pracy licencjackiej;
- 88,46% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacji);
- 83,33% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia całościowy program studiów;
- 76% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia przydatności treści programowych przedmiotów;
- 85% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło jakość obsługi administracji;

- 88% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą (praktyki zawodowe);
- zdecydowana większość (87%) badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z różnorodności oferty przedmiotowej;
- 88% badanych w stopniu bardzo wysokim lub wysokim zadowolonych było z merytorycznego przygotowania kadry nauczającej;
- 84% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z jakości nauczania (umiejętności dydaktycznych kadry);
- 83,33% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z jakości sal dydaktycznych;
- prawie wszyscy z badanych (92%) w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowoleni byli z relacji student wykładowca;
- ok. 73% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z jakości bazy gastronomicznej i pomieszczeń rekreacyjnych, natomiast ok. 21% w stopniu średnim;
- zdecydowana większość (76%) badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z dostępności materiałów dydaktycznych;
- prawie 80% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim było zadowolonych z możliwości wyboru przedmiotów lub obszarów specjalizacji,
- nieco ponad 88% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier;
- niespełna 40% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z oferty kulturalnej uczelni, nieco ponad 40% oceniało ją na poziomie średnim;
- zdecydowana większość badanych (81,25%) w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z systemu oceny wyników studiowania (ewaluacji), a tylko niespełna 1/5 w stopniu średnim;
- wszyscy respondenci (3 osoby), którzy korzystali z oferty domu studenta, zadowoleni byli w stopniu bardzo wysokim z jakości zakwaterowania;
- ponad 68% w stopniu bardzo wysokim zadowolonych było z wyposażenia biblioteki, a prawie co trzeci badany oceniał ją na poziomie średnim;
- 50% badanych na średnim poziomie zadowolonych było z oferty duszpasterstwa akademickiego, 42% było z niej bardzo niezadowolonych, zaś nieco ponad 8% zadowolonych było na poziomie bardzo wysokim;
- blisko 40% badanych na bardzo wysokim poziomie zadowolonych było z oferty

- studenckich kół naukowych i Akademickiego Związku Sportowego, co trzeci zadowolony był na średnim poziomie lub bardzo niezadowolony.

Podsumowując, **wszystkie aspekty procesu dydaktycznego na kierunku filologia zostały ocenione na bardzo wysokim poziomie**. Pewne zastrzeżenia budziła jedynie oferta kulturalna uczelni, jak również oferta kół naukowych, duszpasterstwa i AZSu.

Obecny stopień opanowania przez badanych poszczególnych kompetencji w porównaniu do okresu przed rozpoczęciem studiów przedstawia się następująco:

- liczba respondentów subiektywnie oceniających kreatywność na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 32 do 95%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających samodzielność pracy na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 45 do 100%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających specjalistyczną (kierunkową) wiedzę teoretyczną na poziomie wysokim zwiększyła się z 26 do 100%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających specjalistyczne umiejętności zawodowe na poziomie wysokim zwiększyły się z 28 do 100%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających szeroką wiedzę ogólną na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 45 do 100%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętności analityczne na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyły się z 50 do 95%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętności informatyczne na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyły się z 41 do 90%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność komunikowania się na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 45 do 100%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność krytycznego myślenia na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 57 do 91%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność negocjacji na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 55 do 95%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność podejmowania decyzji na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 59 do 91%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność pracy w warunkach stresu na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 35 do 91%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność pracy zespołowej na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 48 do 100%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność przewodzenia grupie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 36 do 82%;

- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność rozwiązywania problemów na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 45 do 95%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność samooceny na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 35 do 91%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność uczenia się/samokształcenia na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 48 do 91%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających znajomość języków obcych na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 33 do 100%

Absolwenci kierunku filologia zaobserwowali znaczny wzrost swoich kompetencji sprzed okresu studiów, który przez wszystkich badanych jest obecnie oceniany jako wysoki lub bardzo wysoki.

Zdecydowana większość respondentów (88%) stwierdziła, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza przyczyniła się do znalezienia pracy, a (74%) uznało, że przyczyniła się do znalezienia lub zmiany pracy w wysokim lub bardzo wysokim stopniu

Waga, jaką przywiązują badani do poszczególnych celów życiowych, przedstawia się następująco:

- dla większości ankietowanych (81%) prestiż społeczny jest ważny lub bardzo ważny; dla 11% nie jest on w ogóle istotny;
- wszyscy respondenci pracę zawodową traktują jako ważną lub bardzo ważną;
- dla wszystkich badanych dom i rodzina są ważne (16%) lub bardzo ważne (84%);
- finansowy aspekt pracy jest ważny lub bardzo ważny dla zdecydowanej większości badanych (92%), tylko 8% przyznało mu średnią wagę.
- praca społeczna i wolontariat jest nieistotna dla ponad połowy badanych (54%), 1/4 przypisuje jej średnią wagę a 1/5 wysoką.
- rozwój i podnoszenie kwalifikacji zawodowych są bardzo ważne lub ważne prawie dla wszystkich badanych (92%);
- dla 93% rozwój osobisty jest istotny lub bardzo istotny;
- aktywny udział w życiu politycznym w ogóle nie jest ważny dla 70% lecz bardzo ważny dla 26%;
- życie towarzyskie bardzo ważne jest dla 38%, dla 31 ważne; a dla 27% średnio ważne, podobnie jak spędzanie czasu wolnego (rozrywka/podróżowanie/hobby).

Prawie połowa badanych (47%) rozpoczęła poszukiwanie pierwszej pracy przed rozpoczęciem studiów, a ok. 32% po otrzymaniu dyplomu; w trakcie studiów/więcej niż 6 miesięcy przed egzaminem dyplomowym pracy poszukiwało 14%. Ok. 43% podjęło pierwszą pracę przed rozpoczęciem studiów, a 14% znalazło pracę 3 miesiące po otrzymaniu

dyplomu; w ciągu 4-6 miesięcy po otrzymaniu dyplomu 11,22%; w ciągu 7-12 miesięcy po otrzymaniu dyplomu 5,10%, a ponad rok po otrzymaniu dyplomu 6%.

Na pełnym etacie lub więcej niż etat zatrudniona jest ponad połowa ankietowanych, a co piąty pracuje na umowę zlecenia. W niepełnym wymiarze godzin pracuje 7,41% badanych; taka sama ich liczba pracuje bez umowy. Bez zatrudnienia pozostaje 3,7% ankietowanych.

Kryteria, którymi kierowano się przy wyborze pierwszej pracy kształtują się następująco: ponad połowa ankietowanych podjęła „jakakolwiek” pracę, a co trzeci ankietowany kierował się wynagrodzeniem i możliwością awansu, co piąty możliwością rozwoju zawodowego, a dla 18% ważna była praca dostosowana do wiedzy i umiejętności. Niespełna 15% kierowało się stabilnością organizacji/pewnością zatrudnienia.

Według 18,5% ankietowanych w procesie rekrutacji dla pracodawców ważne było doświadczenie zawodowe i kierunek studiów, a dla 15% z nich cechy osobowości i charakteru. Co dziesiąty zwracał uwagę na znajomość języków obcych i kwestie formalne, a 75% posiadanie dyplomu studiów wyższych. Pozostałe czynniki okazały się nieistotne.

Większość respondentów (67%) pracuje w sektorze prywatnym. Najwięcej według branż, bo prawie 1/5 badanych, w szkolnictwie/edukacji, 15% w administracji, i co dziesiąty w doradztwie konsultingu lub hotelarstwie/turystyce/catering.

Najwięcej 10% respondentów pracuje w branży produkcji; po 3% w branży: prawo oraz projektowanie/wdrażanie. Większość (26,5%) osób pracuje w przedsiębiorstwach, które mają zasięg krajowy, 24,5% międzynarodowy, a 23,5% zasięg lokalny.

Ponad połowa ankietowanych pracuje w zakładzie, który zatrudnia od 6 do 50 osób; a 1/5 w zakładzie zatrudniającym do 5 osób. W przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 200 pracowników zatrudnienie znalazł tylko 1 respondent

Najwięcej, bo ok. 60% badanych zajmuje stanowisko wykonawcze (personel biurowy, pracownicy szeregowi), a 18,52% zajmuje stanowisko specjalisty. 89% ankietowanych absolwentów pracuje w Polsce, w tym w Pile lub powiecie pilskim ok. 45%. W województwie wielkopolskim pracuje prawie 41%.

22,22% ankietowanych zarabia między 1500-2000 zł brutto, tyle samo 2000 a 2500 zł brutto. 11% otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 2500-3000 zł. Płacę minimalną otrzymuje 7,41% ankietowanych. 22,22% ankietowanych nie wyraziło chęci udzielania takiej informacji.

Prawie połowa (46%) badanych osób pracowała dla jednego pracodawcy, 29% dla dwóch, a 3% dla pięciu i więcej.

Na pytanie o zmianę pracy po uzyskaniu dyplomu ankietowani odpowiedzieli, że powodem zmiany były przede wszystkim niskie zarobki (37%), jak również chęć zdobycia

nowych kwalifikacji u nowego pracodawcy (15%), koniec umowy (15%), niewykorzystywanie posiadanych kwalifikacji (15%), trudne warunki pracy (11%).

Na pytanie dotyczące zadowolenia ze statusu zawodowego odpowiedzi respondentów kształtowały się następująco:

- z zakładu pracy zadowolonych jest ponad 48%, a bardzo zadowolony jest co trzeci ankietowany; **nikt nie wyraził braku zadowolenia**;
- 80% jest zadowolonych lub bardzo zadowolonych z zajmowanego stanowiska, a 12,5% jest średnio zadowolonych;
- z wykonywanej pracy zadowolonych lub bardzo zadowolonych jest 84% absolwentów;
- 76% ankietowanych jest bardzo zadowolonych z wykonywanego zawodu;
- z uzyskiwanych zarobków zadowolonych jest 27%, a bardzo zadowolonych 11,54%, 42,31% jest średnio zadowolonych z zarobków, co dziewiąty jest bardzo niezadowolony;
- z faktu posiadania pracy w ogóle bardzo zadowolonych lub zadowolonych jest ponad 80% absolwentów; nikt nie wykazał niezadowolenia;
- Na pytanie o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca badanej grupy odpowiedzi przedstawiły się następująco:
 - zdecydowana większość (76%) dobrze lub bardzo dobrze ocenia możliwość wykorzystania kwalifikacji, 12% średnio ocenia wykorzystanie kwalifikacji zawodowych, a 4% w ogóle ich nie wykorzystuje;
 - blisko 60% ankietowanych wysoko lub bardzo wysoko ocenia poziom autonomii pracy, 20% ocenia go średnio, a 8% bardzo nisko;
 - 68% dobrze lub bardzo dobrze ocenia możliwość wykazania się inicjatywą, a co czwarty ankietowany ocenia go średnio;
 - większość badanych (70%) dobrze lub bardzo dobrze ocenia możliwość rozwoju zawodowego, a co piąty ocenia go średnio;
 - ponad połowa badanych ocenia, że ma duże szanse na szybki awans, a 8% uważa, że w ogóle nie ma szans na rozwój;
 - 72% respondentów ocenia, że ma bardzo duże możliwości, by być w pracy kreatywnym i oryginalnym. 16% ocenia te możliwości jako średnie, a 4% osób uważa, że w ogóle nie ma takich możliwości;
 - ponad połowa ankietowanych ocenia, że ma bardzo duże możliwości wykazania się przywództwem w pracy; 16% uznaje je za średnie, a 4% uznało, że praktycznie nie ma takich szans;

- 80% ankietowanych uważa, że ich praca jest oparta na jasno określonych przepisach i regułach.
- ponad 72% ankietowanych ocenia, że ich praca w bardzo dużym stopniu charakteryzuje się komunikowaniem się z klientami/petentami.

82% respondentów przyznało, że po ukończeniu edukacji w PWSZ w Pile podjęło dalszą edukację. Studia uzupełniające magisterskie rozpoczęło 52% absolwentów, 1/3 podjęła dalsze szkolenia, 1/4 kursy a nieco ponad 7% studia podyplomowe.

63% absolwentów planuje podjąć dalszą edukację w przyszłości, z czego 40% zamierza zrobić to w formie szkoleń (40%), kursów (33%) lub studiów podyplomowych (33%).

Głównymi motywami, jakimi kierują się respondenci decydujący się na dalsze kształcenie są: chęć awansu/rozwoju zawodowego (44,44%), chęć poprawy statusu materialnego (37%), zainteresowanie tematyką (37%), oraz chęć poprawy statusu społecznego (18,52%).

93% badanych nie odpowiedziało na pytanie dotyczące i sugerowanych wskazówek pomocnych w realizacji misji PWSZ w Pile.

Tylko 2 osoby pozostawiły komentarze. Jedna z nich uważa, że szkoła powinna oferować możliwość „robienia studiów doktoranckich”, zatrudniania absolwentów i zajęć praktycznych. W drugim z komentarzy respondent uznał, że studenci są przygotowani do wymagań pracodawców. Potwierdzają to rzeczywiście wyniki badania, które wyraźnie wykazały, że absolwenci kierunku filologia bez trudu znajdują zatrudnienie zgodne z profilem wykształcenia. Co więcej, w przeważającej większości są zadowoleni z wykonywanej pracy oraz możliwości rozwoju zawodowego i wykorzystania wszystkich swoich kompetencji. Bardzo wysoko zostały również ocenione wszelkie aspekty procesu dydaktycznego. Ankietowani podkreślali wysokie kompetencje wykładowców oraz jakość kontaktów.

Kierunek: filologia

Rocznik 2008 (badanie przeprowadzone 5 lat po ukończeniu studiów)

W równoległym badaniu z 2013 roku, przeprowadzonym wśród absolwentów kierunku filologia, prowadzonego w Instytucie Humanistycznym, 5 lat po ukończeniu przez nich studiów w 2008 roku, udział wzięło 24 respondentów, co stanowiło niespełna 10% ogółu. Podobnie jak w poprzednim badaniu, większość z nich stanowiły kobiety (67%). Najlicniejszą grupą wiekową były osoby młode w wieku 26-30 lat (67%), a na drugim miejscu znalazła się grupa osób pomiędzy 31 a 35 rokiem życia (21%). 54% badanych to

absolwenci studiów stacjonarnych. Ponad połowa z respondentów (62%) otrzymała ocenę 4,0 na dyplomie licencjata, a blisko 1/5 ocenę 4,5.

Nikt z badanych absolwentów kierunku filologia nie wyjechał w czasie studiów na naukę za granicę.

Podstawowym motywem wyboru PWSZ w Pile przez osoby objęte tym badaniem było uzyskanie kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby w przyszłości zdobycie pracy (67%). Na kolejnych miejscach znalazło się położenie uczelni (50%) oraz uzdolnienia i zainteresowania (20%).

Większość absolwentów kierunku filologia (62%) ponownie wybrałaby ten sam kierunek, a 16% wybrałoby ten sam kierunek, ale na innej uczelni.

Wyniki zadowolenia z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta PWSZ w Pile przedstawiają się następująco:

- 66% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia opiekę promotora swojej pracy licencjackiej;
- 62% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacji);
- 43% badanych średnio ocenia całościowy plan program studiów, 43% ocenia go wysoko lub bardzo wysoko, a prawie 9% bardzo nisko;
- 54% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia przydatności treści programowych przedmiotów, 1/3 ocenia je średnio, 12,5% bardzo nisko;
- 71% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło jakość obsługi administracji, skrajnie odmienne zdanie miało w tej kwestii 12,5% badanych;
- 65% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą (praktyki zawodowe), 26% średnio, niespełna 9% bardzo nisko;
- ponad połowa badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z różnorodności oferty przedmiotowej, 38% było średnio zadowolonych, a 4% bardzo niezadowolonych;
- zdecydowana większość (75%) badanych w stopniu bardzo wysokim lub wysokim zadowolona była z merytorycznego przygotowania kadry nauczającej; 1/5 oceniła je jako średnie;
- 75% badanych stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z jakości nauczania (umiejętności dydaktycznych kadry), 1/4 uznała ją za średnią;
- 60% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z jakości sal dydaktycznych;

- 80% badanych w stopniu bardzo wysokim zadowolonych było z relacji student wykładowca;
- 54% badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z jakości bazy gastronomicznej i pomieszczeń rekreacyjnych, natomiast ok. 1/3 w stopniu średnim;
- większość (52%) badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z dostępności materiałów dydaktycznych, 1/3 uznała ją za średnią, a 1/5 za bardzo słabą;
- 1/4 badanych w stopniu bardzo wysokim była zadowolona z możliwości wyboru przedmiotów lub obszarów specjalizacji, 42% w średnim stopniu, a aż 1/3 zaznaczyła swoje wyraźne niezadowolenie w tej kwestii;
- nieco ponad 42% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier, 1/3 oceniła ją jako średnią lub bardzo słabą;
- 1/3 badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z oferty kulturalnej uczelni, nieco ponad 44% oceniło ją na poziomie średnim, a 1/5 była z niej wyraźnie niezadowolona;
- połowa badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z systemu oceny wyników studiowania (ewaluacji), 45% uznało ją za średnią, a 5% oceniło ją bardzo nisko;
- spośród 7 respondentów, którzy korzystali z oferty domu studenta, 71% zadowolonych było z jakości zakwaterowania w stopniu wysokim lub bardzo wysokim, a 1/3 w stopniu średnim;
- 50% w stopniu bardzo wysokim lub wysokim zadowolonych było z wyposażenia biblioteki, a prawie co trzeci badany oceniał je na poziomie średnim, podczas gdy 15% było z niego bardzo niezadowolonych;
- 50% badanych było zadowolonych było z oferty duszpasterstwa akademickiego na średnim poziomie, 40% było z niej bardzo niezadowolonych, zaś 10% zadowolonych było na poziomie bardzo wysokim;
- blisko 31% badanych na bardzo wysokim poziomie zadowolonych było z oferty studenckich kół naukowych, 38% oceniło ją jako średnią, a 1/3 jako bardzo słabą;
- działalność Akademickiego Związku Sportowego została przez połowę badanych oceniona jako średnia, 40% oceniło ją jako bardzo słabą, a 10% jako bardzo dobrą.

Obecny stopień opanowania przez badanych poszczególnych kompetencji w porównaniu do okresu przed rozpoczęciem studiów przedstawia się następująco:

- liczba respondentów subiektywnie oceniających kreatywność na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 75 do 92%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających samodzielność pracy na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 83 do 100%;
- liczba respondentów subiektywnie oceniających specjalistyczną (kierunkowa) wiedzę teoretyczną na poziomie wysokim zwiększyła się z 33 do 100%,
- liczba respondentów subiektywnie oceniających specjalistyczne umiejętności zawodowe na poziomie wysokim zwiększyła się z 30 do 92%,
- liczba respondentów subiektywnie oceniających szeroką wiedzę ogólną na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 70 do 96%,
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętności analityczne na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 67 do 96%,
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętności informatyczne na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 54 do 79%,
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność komunikowania się na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 79 do 96%,
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność krytycznego myślenia na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 75 do 96%,
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność negocjacji na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 54 do 100%,
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność podejmowania decyzji na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 62,5 do 96%,
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność pracy w warunkach stresu na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 62,5 do 92%,
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność pracy zespołowej na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 71 do 92%,
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność przewodzenia grupie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 54 do 83%,
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność rozwiązywania problemów na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 71 do 100%,
- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność samooceny na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 67 do 100%,

- liczba respondentów subiektywnie oceniających umiejętność uczenia się/samokształcenia subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 67 do 100%,
- liczba respondentów subiektywnie oceniających znajomość języków obcych na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 33 do 96%.

Absolwenci kierunku filologia z roku 2008, podobnie jak ich koledzy z 2010 roku, zaobserwowali znaczny wzrost swoich kompetencji sprzed okresu studiów, który przez wszystkich badanych jest obecnie oceniany jako wysoki lub bardzo wysoki.

Zdecydowana większość respondentów (88%) stwierdziła, podobnie jak absolwenci z 2010 roku, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza przyczyniła się do znalezienia pracy; 71% uznało, iż przyczyniła się do jej znalezienia lub zmiany w wysokim lub bardzo wysokim stopniu.

Waga, jaką przywiązują badani do poszczególnych celów życiowych, przedstawia się następująco:

- dla większości ankietowanych (58%) prestiż społeczny jest ważny lub bardzo ważny; dla 21% jest średnio ważny, a dla 21% w ogóle nie jest istotny;
- zdecydowana większość (87%) pracę zawodową traktuje jako ważną lub bardzo ważną;
- niemalże dla wszystkich badanych dom i rodzina są ważne (26%) lub bardzo ważne (70%);
- finansowy aspekt pracy jest ważny lub bardzo ważny dla zdecydowanej większości badanych (87,5%), 12,5% przyznało mu średnia wagę;
- praca społeczna i wolontariat jest nieistotna dla prawie połowy badanych (46%), 42% przypisuje jej średnią wagę a 12,5% wysoką;
- rozwój i podnoszenie kwalifikacji zawodowych jest bardzo ważny lub ważny dla zdecydowanej większości badanych (87%);
- dla 96% rozwój osobisty jest istotny lub bardzo istotny;
- aktywny udział w życiu politycznym w ogóle nie jest ważny dla 83% i średnio ważny dla 17%;
- życie towarzyskie bardzo ważne jest dla 17%, dla 50% ważne; średnio ważne dla 25%, i w ogóle nieistotne dla 8%, podobnie jak spędzanie czasu wolnego (rozrywka/podróżowanie/hobby).

Połowa badanych (pracowała przed rozpoczęciem studiów. Z pozostałych absolwentów 30% rozpoczęło poszukiwanie pierwszej pracy po otrzymaniu dyplomu; w trakcie studiów do 3 miesięcy przed egzaminem dyplomowym pracy poszukiwało 12,5%.

Wszyscy absolwenci są aktywni na rynku pracy: na pełnym etacie lub więcej niż etat zatrudnionych jest 80%, 4% pracuje w niepełnym wymiarze godzin, 8% pracuje na umowę zlecenia, 8% pracuje na własny rachunek.

Kryteria, którymi kierowano się przy wyborze pierwszej pracy kształtują się następująco: 45% ankietowanych podjęło „jakażkolwiek” pracę, 42% poszukiwało pracy dostosowanej do ich wiedzy i umiejętności, 40% kierowało się wysokością wynagrodzenia, co trzeci ankietowany kierował się dogodną lokalizacją miejsca pracy oraz możliwością rozwoju zawodowego, 16% kierowało się solidnością pracodawcy i przestrzegania prawa pracy oraz stabilnością organizacji/zatrudnienia.

Co trzeci respondent uznał, że w procesie rekrutacji dla pracodawców ważny był prestiż uczelni PWSZ w Pile, a co czwarty zwracał uwagę na ocenę na dyplomie. 12,5% wymieniło również cechy osobowości i charakteru oraz doświadczenie zawodowe.

Większość respondentów (71%) pracuje w sektorze publicznym. Zdecydowana większość (67%) pracuje w szkolnictwie/edukacji, 17% w logistyce, a 8% w administracji.

Większość (54%) osób pracuje w przedsiębiorstwach, które mają zasięg lokalny, 21% międzynarodowy, 21% zasięg krajowy.

Prawie połowa ankietowanych pracuje w zakładzie, który zatrudnia od 6 do 50 osób; a 1/3 w zakładzie zatrudniającym 51-200 osób. W przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 200 pracowników zatrudnienie znalazło łącznie 17% respondentów.

Najwięcej, bo ok. 37,5% badanych zajmuje stanowisko specjalisty, 12,5% stanowisko wykonawcze (personel biurowy, pracownicy szeregowi), 37,5% umieściło zajmowane przez siebie stanowisko w kategorii „inne”.

92% ankietowanych absolwentów pracuje w Polsce, w tym w Pile lub powiecie pilskim ok. 37%. W województwie wielkopolskim pracuje co trzeci respondent.

30% ankietowanych zarabia między 2500-3000 zł brutto, 20% między 3000-4000 zł, 17% pomiędzy 1500-2000 zł. Łącznie ponad 16% absolwentów deklaruowało zarobków pow. 4000 zł. **Nikt nie otrzymuje płacy minimalnej.** 8% ankietowanych nie wyraziło chęci udzielania takiej informacji.

Na pytanie o zmianę pracy po uzyskaniu dyplomu ankietowani odpowiedzieli, że powodem zmiany była: chęć zdobycia nowych kwalifikacji u nowego pracodawcy (16%), niskie zarobki (16%), koniec umowy (12,5%), względy rodzinne (12,5%).

Na pytanie dotyczące zadowolenia ze statusu zawodowego odpowiedzi respondentów kształtowały się następująco:

- z zakładu pracy zadowolonych lub bardzo zadowolonych jest ponad 83% ankietowanych;

- 91% jest zadowolonych lub bardzo zadowolonych z zajmowanego stanowiska, a 9% jest średnio zadowolonych;
- z wykonywanej pracy zadowolonych i bardzo zadowolonych jest 96% badanych;
- 92% ankietowanych jest zadowolonych lub bardzo zadowolonych z wykonywanego zawodu;
- z uzyskiwanych zarobków bardzo zadowolonych jest 62,5%, 25% jest średnio zadowolonych z zarobków, a 12,5% jest bardzo niezadowolonych;
- z faktu posiadania pracy w ogóle bardzo zadowolonych lub zadowolonych jest 83% absolwentów, a 17% jest średnio niezadowolonych; nikt nie wykazał niezadowolenia;
- Na pytanie o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca badanej grupy odpowiedzi przedstawiły się następująco:
 - zdecydowana większość (83%) bardzo dobrze ocenia możliwość wykorzystania kwalifikacji, 8% średnio ocenia wykorzystanie kwalifikacji zawodowych, a 8% w ogóle ich nie wykorzystuje;
 - ocena poziom autonomii pracy kształtuje się tak samo jak ocena wykorzystania kwalifikacji przedstawiona powyżej;
 - 92% dobrze lub bardzo dobrze ocenia możliwość wykazania się inicjatywą;
 - zdecydowana większość badanych (92%) dobrze lub bardzo dobrze ocenia możliwość rozwoju zawodowego, a 8% ocenia go średnio;
 - prawie połowa badanych ocenia, że ma duże szanse na szybki awans, a co czwarty uważa, że w ogóle nie ma szans na rozwój;
 - 71% respondentów ocenia, że ma bardzo duże możliwości, by być w pracy kreatywnym i oryginalnym. 21% ocenia te możliwości jako średnie, a nieco ponad 8% osób uważa, że w ogóle nie ma takich możliwości;
 - połowa ankietowanych ocenia, że ma duże lub bardzo duże możliwości wykazania się przywództwem w pracy, 37,5% uznaje je za średnie, a nieco ponad 8% uznało, że praktycznie nie ma takich szans;
 - praca przynosi wyzwania zdecydowanej większości (80%);
 - prawie 80% ankietowanych uważa, że ich praca jest oparta na jasno określonych przepisach i regułach;
 - ponad 75% ankietowanych ocenia, że ich praca w bardzo dużym stopniu charakteryzuje się komunikowaniem się z klientami/petentami.

87,5% respondentów przyznało, że po ukończeniu edukacji w PWSZ w Pile podjęło dalszą edukację. Studia uzupełniające magisterskie rozpoczęło 58% absolwentów, 1/3 podjęła dalsze szkolenia, 1/3 kursy, a nieco ponad 16% studia podyplomowe.

75% absolwentów planuje podjąć dalszą edukację w przyszłości, z czego 46% zamierza zrobić to w formie szkoleń, kursów (33%) lub studiów podyplomowych (37,5%).

Głównymi motywami, jakimi kierują się respondenci decydujący się na dalsze kształcenie są: chęć awansu/rozwoju zawodowego (58%), zainteresowanie tematyką (54%), oraz chęć poprawy statusu materialnego (46%).

Wśród komentarzy dominowały rekomendacje rozszerzenia oferty edukacyjnej PWSZ w Pile o studia magisterskie i nowe kierunki (nie określono jakie). Absolwenci podkreślali również swoje zadowolenie z jakości kadry dydaktycznej: „Dużym plusem było i mam nadzieję jest, zatrudnianie fantastycznych wykładowców, wielu z nich uważam za wzory do naśladowania i byli oni dla mnie inspiracją podczas studiów, ich uważam za główny motor napędowy uczelni, od jakości ich pracy, podejścia do studentów i osobowości w dużej mierze zależy sukces szkoły, trzymajcie tak dalej (...)” Jeden z absolwentów sugerował również podniesienie jakości kształcenia poprzez „zwiększenie wymagań w stosunku do studentów”.

Wnioski:

Podsumowując, porównując wyniki ankiet absolwentów z roku 2008 i 2010 można zauważyć wysoki stopień zadowolenia z niemalże wszystkich aspektów procesu dydaktycznego. Bardzo wysoko oceniana jest kadra dydaktyczna oraz praca promotorów prac licencjackich. Absolwenci z roku 2008 w sferze dydaktyki wyrażali jedynie średnie zadowolenie z programów studiów, co widocznie się zmieniło po wprowadzeniu zmian w ofercie dydaktycznej absolwenci rocznika 2010 są w przeważającej części z niej zadowoleni lub bardzo zadowoleni. Prawie wszyscy absolwenci z rocznika 2010 (96%) wybraliby ten sam kierunek.

Absolwenci z 2008 dość nisko ocenili ofertę kulturalną szkoły, oraz ofertę kół naukowych i AZS. W tym aspekcie również zauważalna jest istotna zmiana na lepsze.

Absolwenci obydwu roczników zaobserwowali znaczny wzrost swoich kompetencji podczas studiów. Obecnie prawie wszyscy oceniają je bardzo wysoko. Dla absolwentów filologii nisko oceniana jest wartość działalności społecznej i zaangażowanie polityczne.

Wyznawane wartości nie zmieniły się istotnie - nadal prawie wszyscy podkreślają bardzo ważną rolę rodziny. Zauważyć można tylko zwiększenie wartości życia towarzyskiego i sposobu wykorzystania wolnego czasu.

Zdecydowana większość respondentów z 2008 roku (88%) stwierdziła, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza przyczyniła się do znalezienia pracy; 71% uznało, iż przyczyniła się do jej znalezienia lub zmiany w wysokim lub bardzo wysokim

stopniu. Tendencja ta utrzymała się również wśród absolwentów z 2010 (odpowiednio 88% i 74%).

Na tle szkoły absolwenci kierunku filologia wyróżniają się aktywnością zawodową i bardzo wysokim zadowoleniem z wykonywanej pracy, jak również stopniem wykorzystywania swoich kwalifikacji. W pracy zawodowej mogą wykazać się kreatywnością, samodzielnością, autonomią i inicjatywą. Praca stanowi dla nich wyzwanie i zdecydowana większość bardzo dobrze ocenia możliwości rozwoju zawodowego i awansu.

Pomiędzy badanymi rocznikami absolwentów (2008 i 2010) można jednak dostrzec pewne różnice. Dla przykładu, wyraźnie widoczna jest zmiana struktury zatrudnienia. W 2008 roku zdecydowana większość absolwentów (ponad 80%) znajdowała zatrudnienie w sektorze publicznym, głównie w szkolnictwie. Jednak już tylko niespełna połowa absolwentów z 2010 deklarowała zatrudnienie w sektorze publicznym. Wśród absolwentów tego rocznika można również zaobserwować większą różnorodność form zatrudnienia, obejmujących pracę na umowę zlecenia, własną działalność gospodarczą, czy wręcz pracę bez umowy.

Nikt z absolwentów z rocznika 2008 nie pozostaje bez pracy, podczas gdy 4% absolwentów rocznika 2010 nie znalazło zatrudnienia. Zarobki absolwentów z rocznika 2008 kształtują się na wyższym poziomie niż zarobki absolwentów z 2010 roku, co ważne nikt z nich nie otrzymuje wynagrodzenia minimalnego, co ma jednak miejsce wśród ich młodszych kolegów (7%).

Trudno jest jednak tutaj o jednoznaczną interpretację wysokości zarobków, która może być uzależniona zarówno od czynników makroekonomicznych wpływających na stan zatrudnienia i poziom zarobków w ogóle, jak i czynników indywidualnych, np. wyższych kwalifikacji (ukończonych studiów magisterskich, dodatkowych kursów, itp.) czy długości doświadczenia zawodowego. Niewątpliwie istotny wpływ na strukturę zatrudnienia ma obecnie sytuacja w szkolnictwie dotkniętym niżem demograficznym, co skutkuje brakiem etatów dla nauczycieli czy wręcz ich likwidacją. Jednakże, mimo wielu niesprzyjających czynników, absolwenci kierunku filologia bardzo dobrze odnajdują się na rynku pracy, wychodząc poza tradycyjną dla tej ścieżki edukacyjnej branżę szkolnictwa. Wielu z nich znalazło zatrudnienie w branżach tj. logistyka, hotelarstwo, administracja biurowa czy obsługa klienta.

3.2.2. Absolwenci kierunku politologia

Kierunek: politologia

Rocznik 2010 (badanie przeprowadzone 3 lata po ukończeniu studiów)

W badaniu przeprowadzonym w 2013 roku wzięło udział 74 absolwentów kierunku politologia, prowadzonego w Instytucie Humanistycznym, którzy ukończyli studia w 2010. Próba ta stanowiła 26% ogółu. Większość badanych stanowiły kobiety (73%). 34% badanych stanowili absolwenci specjalizacji „polityka bezpieczeństwa i zarządzane kryzysowe”, 24% „praca socjalna”, 18% „polityka regionalna”, i 7% „edukacja wiedzy o społeczeństwie i historii”. Najliczniejszą grupą wiekową były osoby młode wieku do 25 lat (47%) i 26-30 lat (43%). 68% badanych to absolwenci studiów stacjonarnych. Większość respondentów (55%) otrzymała ocenę 5,0 na dyplomie licencjata, a blisko jedna trzecia ocenę 4,5; 18% uzyskało ocenę dobrą.

Nikt z badanych absolwentów kierunku politologia nie wyjechał w czasie studiów na naukę za granicę w ramach programu Erasmus; 1 osoba odbyła praktyki zagraniczne.

W trakcie studiów 11% badanych było aktywnych zawodowo, wykonując pracę związaną z kierunkiem studiów, a 13% podjęło zatrudnienie nie związane z kierunkiem studiów. 12% było zaangażowanych w wolontariat.

Podstawowym motywem wyboru PWSZ w Pile przez osoby objęte tym badaniem było położenie uczelni (57%), uzyskanie kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby w przyszłości zdobycie pracy (57%), oraz interesująca oferta edukacyjna PWSZ w Pile (32%). Wybór kierunku politologia był motywowany przede wszystkim zainteresowaniem zawodem/pracą, do którego przygotowuje (36%), uzdolnieniami i zainteresowaniami (32%) oraz łatwością studiowania kierunku (31%).

Większość absolwentów kierunku politologia (58%) ponownie wybrałoby ten sam kierunek, a 24% wybrałoby inny kierunek w PWSZ w Pile. 8% nie studiowałoby w ogóle.

Wyniki zadowolenia z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta kierunku politologia PWSZ w Pile przedstawiają się następująco:

- 92% badanych bardzo dobrze lub dobrze ocenia opiekę promotora swojej pracy dyplomowej, podczas gdy 4% ocenia ją bardzo słabo;
- 83% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacji);
- 80% badanych wysoko lub bardzo wysoko ocenia całościowy plan program studiów, podczas gdy 17% ocenia go średnio;

- 74% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia przydatności treści programowych przedmiotów, 22% ocenia je średnio, a 4% bardzo nisko;
- 83% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło jakość obsługi administracji;
- 67% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą (praktyki zawodowe), 20% średnio, a 13% bardzo nisko;
- większość badanych (80%) w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z różnorodności oferty przedmiotowej, 15% było średnio zadowolonych, a 4% bardzo niezadowolonych;
- zdecydowana większość (89%) badanych w stopniu bardzo wysokim lub wysokim zadowolona była z merytorycznego przygotowania kadry nauczającej; 14% oceniło je jako średnie, i zaledwie 1,43% jako słabe;
- 84% badanych stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z jakości nauczania (umiejętności dydaktycznych kadry), 1/5 uznała ją za średnią, a 1/10 za bardzo niską;
- 91% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z jakości sal dydaktycznych;
- 91% badanych w bardzo wysokim stopniu zadowolonych było z relacji student wykładowca;
- 81% badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z jakości bazy gastronomicznej, a 91% wyraziło swoje zadowolenie z jakości pomieszczeń rekreacyjnych;
- 81% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych była z dostępności materiałów dydaktycznych, 17% uznała ją za średnią;
- 76% badanych w stopniu bardzo wysokim było zadowolonych z możliwości wyboru przedmiotów lub obszarów specjalizacji, 1/5 w średnim stopniu, a zaledwie 3% zaznaczyło swoje wyraźne niezadowolenie w tej kwestii;
- 77% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier, 14% oceniła ją jako średnią, a 9% jako bardzo słabą;
- 68% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z oferty kulturalnej uczelni, 1/5 oceniała ją na poziomie średnim, a 1/10 była z niej wyraźnie niezadowolona;
- 73% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z systemu oceny wyników studiowania (ewaluacji), 24% uznało go za średni, a 4% oceniło go bardzo nisko;

- spośród 16 respondentów, którzy korzystali z oferty domu studenta, 75% zadowolonych było z jakości zakwaterowania w stopniu wysokim lub bardzo wysokim, a 13% w stopniu średnim;
- 71% w stopniu bardzo wysokim lub wysokim zadowolonych było z wyposażenia biblioteki, a 21% badanych oceniło go na poziomie średnim, podczas gdy 7% było z niego bardzo niezadowolonych;
- 36% badanych zadowolonych było z oferty duszpasterstwa akademickiego na poziomie wysokim i bardzo wysokim, 13% było z niej średnio zadowolonych, a 50% bardzo niezadowolonych;
- 46% badanych na bardzo wysokim poziomie zadowolonych było z oferty studenckich kół naukowych, 25% oceniło ją jako średnią, a 29% jako bardzo słabą;
- działalność Akademickiego Związku Sportowego została przez 40% badanych oceniona jako dobra lub bardzo dobra, 30% oceniło ją jako średnią, a 30% jako bardzo słabą.

Obecny stopień opanowania przez badanych poszczególnych kompetencji w porównaniu do okresu przed rozpoczęciem studiów przedstawia się następująco:

- liczba absolwentów subiektywnie oceniających kreatywność na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 70 do 97%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających samodzielność pracy na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 82 do 93%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających specjalistyczną (kierunkową) wiedzę teoretyczną na poziomie wysokim zwiększyła się z 38 do 90%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających specjalistyczne umiejętności zawodowe na poziomie wysokim zwiększyła się z 35 do 88%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających szeroką wiedzę ogólną na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 52 do 93%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętności analityczne na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 47 do 93%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętności informatyczne na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 60 do 93%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność komunikowania się na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 70 do 98%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność krytycznego myślenia na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 73 do 97%,

- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność negocjacji na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 56 do 97%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność podejmowania decyzji na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 66 do 97%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność pracy w warunkach stresu na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 58 do 93%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność pracy zespołowej na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 71 do 97%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność przewodzenia grupie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 56 do 97%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność rozwiązywania problemów na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 67 do 97%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność samooceny na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 62 do 95%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność uczenia się/samokształcenia na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 68 do 95%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających znajomość języków obcych na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 40 do 71%.

Absolwenci kierunku politologia z roku 2010 zaobserwowali znaczny wzrost swoich kompetencji sprzed okresu studiów, który przez wszystkich badanych jest obecnie oceniany jako wysoki lub bardzo wysoki. Na słabym poziomie pozostają jednak ich kompetencje w zakresie znajomości języków obcych.

Większość respondentów (64%) stwierdziła, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza nie przyczyniła się do znalezienia pracy; tylko 16% uznało, że przyczyniła się w wysokim lub bardzo wysokim stopniu do jej znalezienia lub zmiany.

Waga, jaką przywiązują badani do poszczególnych celów życiowych, przedstawia się następująco:

- dla większości ankietowanych (64%) prestiż społeczny jest ważny lub bardzo ważny; dla 32% jest średnio ważny, a dla 4% w ogóle nie jest istotny;
- niemal wszyscy (97%) pracę zawodową traktuje jako ważną lub bardzo ważną;
- dla niemal wszystkich badanych dom i rodzina ważne lub bardzo ważne (97%);
- finansowy aspekt pracy jest ważny lub bardzo ważny dla zdecydowanej większości badanych (91%);
- praca społeczna i wolontariat jest nieistotna dla 1/3 badanych, 1/5 przypisuje jej średnią wagę a ponad połowa wysoką;

- rozwój i podnoszenie kwalifikacji zawodowych jest bardzo ważny lub ważny dla zdecydowanej większości badanych (92%);
- dla 94% rozwój osobisty jest istotny lub bardzo istotny;
- aktywny udział w życiu politycznym w ogóle nie jest ważny dla 54% badanych, średnio ważny dla 27% i ważny lub bardzo ważny dla 19%;
- życie towarzyskie jest bardzo ważne lub ważne dla 55% badanych; średnio ważne dla 39% i w ogóle nieistotne dla 6%, podobnie jak inne formy spędzania czasu wolnego (rozrywka/podróżowanie/hobby).

Ponad połowa badanych (53%) pracowała przed rozpoczęciem studiów. Z pozostałych absolwentów 23% rozpoczęło poszukiwanie pierwszej pracy po otrzymaniu dyplomu; w trakcie studiów już na 1. roku pracy poszukiwało 10%.

Większość absolwentów jest aktywnych na rynku pracy: na pełnym etacie lub więcej niż etat zatrudnionych jest 43%, 4% pracuje w niepełnym wymiarze godzin, 21% pracuje na umowę zlecenia, 1,35% pracuje na własny rachunek. Bez pracy, pomimo jej poszukiwań, pozostaje 4% absolwentów.

Kryteria, którymi kierowano się przy wyborze pierwszej pracy kształtują się następująco: 50% ankietowanych podjęło „jakąkolwiek” pracę, 30% kierowało się możliwością rozwoju zawodowego, 27% wysokością wynagrodzenia, 16% dogodną lokalizacją miejsca pracy, a 17% możliwością awansu zawodowego.

26% respondentów uznało, że w procesie rekrutacji dla pracodawców ważne było doświadczenie zawodowe; na drugim miejscu znalazły się cechy osobowości i charakteru (20%), 15% wymieniło kwestie formalne.

Zatrudnienie absolwentów zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym jest równomiernie rozłożone: po 42%; pozostali respondenci pracują w sektorze non-profit. Najwięcej respondentów pracuje w administracji państwowej (26%) lub biurowej (18%). 13% znajduje zatrudnienie w obsłudze klienta/call center, a 12% w pomocy społecznej.

32% badanych pracuje w przedsiębiorstwach, które mają zasięg regionalny, 27% w przedsiębiorstwach o zasięgu lokalnym, 22% o zasięgu krajowym, a 8% o zasięgu międzynarodowym.

Najwięcej ankietowanych pracuje w zakładzie, który zatrudnia od 6 do 50 osób (43%); 16% w zakładzie zatrudniającym do 5 osób, 14% w zakładzie zatrudniającym 51-200 osób. W przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 200 pracowników zatrudnienie znalazło łącznie 18% respondentów.

Najwięcej, bo ok. 45% badanych zajmuje stanowisko wykonawcze (personel biurowy, pracownicy szeregowi), 11% zajmuje stanowisko specjalisty lub pracuje fizycznie.

87% ankietowanych absolwentów pracuje w Polsce, w tym w Pile lub powiecie pilskim ok. 57%. W województwie wielkopolskim pracuje 19% respondentów.

24% ankietowanych otrzymuje płacę minimalną, a zarobki 22% kształtują się na poziomie 1500-200 zł brutto. 23% nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Po uzyskaniu dyplomu PWSZ w Pile 40% absolwentów pracowało dla 1 pracodawcy. Na pytanie o zmianę pracy po uzyskaniu dyplomu ankietowani odpowiedzieli, że powodem zmiany były przede wszystkim niskie zarobki (19%) lub koniec umowy (10%).

Na pytanie dotyczące zadowolenia ze statusu zawodowego odpowiedzi respondentów kształtowały się następująco:

- z zakładu pracy zadowolonych lub bardzo zadowolonych jest ponad 68% ankietowanych;
- 60% jest zadowolonych lub bardzo zadowolonych z zajmowanego stanowiska, po 14% jest średnio zadowolonych lub bardzo niezadowolonych;
- z wykonywanej pracy zadowolonych i bardzo zadowolonych jest 65% badanych;
- 65% ankietowanych jest zadowolonych lub bardzo zadowolonych z wykonywanego zawodu;
- z uzyskiwanych zarobków bardzo zadowolonych jest 36%, 22% jest średnio zadowolonych z zarobków, a 31% jest bardzo niezadowolonych;
- z faktu posiadania pracy w ogóle bardzo zadowolonych lub zadowolonych jest 82% absolwentów;

Na pytanie o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca badanej grupy odpowiedzi przedstawiły się następująco:

- 47% bardzo dobrze lub dobrze ocenia możliwość wykorzystania kwalifikacji, 24% średnio ocenia wykorzystanie kwalifikacji zawodowych, a 16% w ogóle ich nie wykorzystuje;
- poziom autonomii oceniany jest jako wysoki lub bardzo wysoki przez 54% absolwentów, 19% ocenia go średnio, a 14% bardzo nisko.
- 55% dobrze lub bardzo dobrze ocenia możliwość wykazania się inicjatywą;
- mniej niż połowa badanych (47%) wysoko lub bardzo wysoko ocenia możliwość rozwoju zawodowego, 1/4 ocenia go bardzo nisko;
- zaledwie 1/3 badanych ocenia, że ma duże szanse na szybki awans, a 26% uważa, że w ogóle nie ma szans na rozwój;
- 49% respondentów ocenia, że ma duże lub bardzo duże możliwości, by być w pracy kreatywnym i oryginalnym; 29% ocenia te możliwości jako średnie, a 9% uważa, że w ogóle nie ma takich możliwości;

- niespełna 42% ankietowanych ocenia, że ma duże lub bardzo duże możliwości wykazania się przywództwem w pracy;
- praca przynosi wyzwania 58% badanych; dla 11% nie przynosi ich w ogóle;
- 61% ankietowanych uważa, że ich praca jest oparta na jasno określonych przepisach i regułach.
- 66% ankietowanych ocenia, że ich praca w bardzo dużym stopniu charakteryzuje się komunikowaniem się z klientami/petentami.

69% respondentów przyznało, że po ukończeniu edukacji w PWSZ w Pile podjęło dalszą edukację. Studia uzupełniające magisterskie rozpoczęło 50% absolwentów, 24% podjęło łącznie dalsze szkolenia i kursy, a 5% studia podyplomowe.

55% absolwentów planuje podjąć dalszą edukację w przyszłości, z czego większość zamierza zrobić to w formie szkoleń (23%) lub studiów podyplomowych (23%), oraz kursów (20%).

Głównymi motywami, jakimi kierują się respondenci decydujący się na dalsze kształcenie są: chęć awansu/rozwoju zawodowego (33%), chęć poprawy statusu materialnego (20%), oraz zainteresowanie tematyką (19%).

Komentarze absolwentów głównie dotyczyły rozszerzenia oferty edukacyjnej PWSZ w Pile o studia magisterskie i podyplomowe, oraz inne kierunki, bardziej dostosowane do rynku pracy.

Wyrażono również potrzebę większego nacisku na praktykę zawodową. Pozostałe rekomendacje dotyczyły podniesienia jakości kształcenia, rozwinięcia wymiany zagranicznej, rozszerzenia dydaktyki języków obcych. Jako główna zaleta szkoły została podkreślona jej atmosfera i indywidualny stosunek do studenta. Szczególnie miło wspomniane zostały zajęcia z p. Kotlińskim i p. Kacprzakiem).

Kierunek: politologia

Rocznik 2008 (badanie przeprowadzone 5 lat po ukończeniu studiów)

W badaniu przeprowadzonym w 2013 roku wzięło udział 59 absolwentów kierunku politologia, prowadzonego w Instytucie Humanistycznym, którzy ukończyli studia w 2008. Próba ta stanowiła 24, 28 ogółu. Większość badanych stanowiły kobiety (74,58%). Najlicniejszą grupą wiekową były osoby młode w wieku 26-30 lat (76%). 58% badanych to absolwenci studiów stacjonarnych. 56% ukończyło specjalność „edukacja wiedzy o społeczeństwie i historii” a 44% specjalność „polityka bezpieczeństwa i zarządzanie kryzysowe”. Większość respondentów (66%) otrzymała ocenę 5,0 na dyplomie licencjata, a blisko jedna piąta ocenę 4,0.

Nikt z badanych absolwentów kierunku filologia nie wyjechał w czasie studiów na naukę za granicę w ramach programu Erasmus; 1 osoba odbyła kursy zagraniczne, a 1 praktykę.

W trakcie studiów 1 osoba była aktywna zawodowo, wykonując pracę związaną z kierunkiem studiów, a 4 podjęły zatrudnienie nie związane z kierunkiem studiów.

Podstawowym motywem wyboru PWSZ w Pile przez osoby objęte tym badaniem było położenie uczelni (64%). Na kolejnych miejscach znalazła się chęć uzyskania kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby w przyszłości zdobycie pracy (32%) oraz interesująca oferta edukacyjna PWSZ w Pile (29%). Wybór kierunku politologia był motywowany przede wszystkim zainteresowaniem zawodem/pracą, do którego przygotowuje (56%), uzdolnieniami i zainteresowaniami (32%), oraz możliwością zdobycia wiedzy specjalistycznej (28%).

Większość absolwentów kierunku politologia (58%) ponownie wybrałaby ten sam kierunek, 15% wybrałoby ten sam kierunek, ale na innej uczelni, a 22% wybrałoby inny kierunek w PWSZ w Pile.

Wyniki zadowolenia z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta kierunku politologia PWSZ w Pile przedstawiają się następująco:

- 83% badanych bardzo dobrze ocenia opiekę promotora swojej pracy dyplomowej, podczas gdy 7% ocenia ją bardzo słabo.
- 67% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacji);
- 76% badanych wysoko lub bardzo wysoko ocenia całościowy plan program studiów; podczas gdy 1/5 ocenia go średnio;
- 66% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia przydatności treści programowych przedmiotów, 1/5 ocenia je średnio, a 12% bardzo nisko;
- 76% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło jakość obsługi administracji, 21% oceniła ją średnio, a 3,5% bardzo nisko;
- 62% badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą (praktyki zawodowe), 21% średnio, a 17% bardzo nisko;
- większość badanych (76%) w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z różnorodności oferty przedmiotowej, 21% było średnio zadowolonych, a 4% bardzo niezadowolonych;
- zdecydowana większość (77%) badanych w stopniu bardzo wysokim lub wysokim zadowolona była z merytorycznego przygotowania kadry nauczającej; 14% oceniło je jako średnie, a 9% jako bardzo słabe;

- 69% badanych stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z jakości nauczania (umiejętności dydaktycznych kadry), 1/5 uznała ją za średnią, a 1/10 za bardzo niską;
- 74% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z jakości sal dydaktycznych;
- 84% badanych w bardzo wysokim stopniu zadowolonych było z relacji student wykładowca;
- 71% badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z jakości bazy gastronomicznej, natomiast 18% w stopniu średnim, 10% wyraziło swoje niezadowolenie, nieco niżej oceniono jakość pomieszczeń rekreacyjnych;
- 66% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z dostępności materiałów dydaktycznych, 1/5 uznała ją za średnią, a 1/10 za bardzo słabą;
- ponad połowa badanych w stopniu bardzo wysokim było zadowolona z możliwości wyboru przedmiotów lub obszarów specjalizacji, 1/3 w średnim stopniu, a 12% zaznaczyło swoje wyraźne niezadowolenie w tej kwestii;
- 52% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier, 1/3 oceniła ją jako średnią, a 1/5 jako bardzo słabą;
- 56% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z oferty kulturalnej uczelni, niespełna 1/4 oceniała ją na poziomie średnim, a 1/5 była z niej wyraźnie niezadowolona;
- 71% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z systemu oceny wyników studiowania (ewaluacji), 20% uznało go za średni, a 7% oceniło go bardzo nisko;
- spośród 31 respondentów, którzy korzystali z oferty domu studenta, 84% zadowolonych było z jakości zakwaterowania w stopniu wysokim lub bardzo wysokim, a 13% w stopniu średnim;
- 76% w stopniu bardzo wysokim lub wysokim zadowolonych było z wyposażenia biblioteki, a 17% badanych oceniało je na poziomie średnim, podczas gdy 7% było z niego bardzo niezadowolonych;
- 44% badanych zadowolonych było z oferty duszpasterstwa akademickiego na poziomie wysokim i bardzo wysokim, 1/3 była z niej średnio zadowolona, a 1/4 bardzo niezadowolona;

- 55% badanych na bardzo wysokim poziomie zadowolonych było z oferty studenckich kół naukowych, 27% oceniło ją jako średnią, a 18% jako bardzo słabą;
- działalność Akademickiego Związku Sportowego została przez połowę badanych oceniona jako dobra lub bardzo dobra, 26% oceniło ją jako średnią, a 23% jako bardzo słabą.

Obecny stopień opanowania przez badanych poszczególnych kompetencji w porównaniu do okresu przed rozpoczęciem studiów przedstawia się następująco:

- liczba absolwentów subiektywnie oceniających kreatywność na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 71 do 93%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających samodzielność pracy na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 82 do 91%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających specjalistyczną (kierunkową) wiedzę teoretyczną oceniona subiektywnie na poziomie wysokim zwiększyła się z 53 do 91%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających specjalistyczne umiejętności zawodowe na poziomie wysokim zwiększyła się z 44 do 88%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających szeroką wiedzę ogólną na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 53 do 93%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętności analityczne na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 68 do 86%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętności informatyczne na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 64 do 86%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność komunikowania się na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 79 do 95%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność krytycznego myślenia na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 73 do 95%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność negocjacji na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 68 do 90%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność podejmowania decyzji na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 70 do 95%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność pracy w warunkach stresu na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 62 do 93%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność pracy zespołowej na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 73 do 93%,

- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność przewodzenia grupie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 62,5 do 86%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność rozwiązywania problemów na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 71 do 91%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność samooceny na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 64 do 93%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających umiejętność uczenia się/samokształcenia na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 75 do 93%,
- liczba absolwentów subiektywnie oceniających znajomość języków obcych na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 34 do 47%.

Absolwenci kierunku politologia z roku 2008 zaobserwowali znaczny wzrost swoich kompetencji sprzed okresu studiów, który przez wszystkich badanych jest obecnie oceniany jako wysoki lub bardzo wysoki. Na słabym poziomie pozostają jednak ich kompetencje w zakresie znajomości języków obcych.

Ponad połowa respondentów (54%) stwierdziła, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza przyczyniła się do znalezienia pracy; tylko 1/3 uznała, że przyczyniła się do jej znalezienia lub zmiany w wysokim lub bardzo wysokim stopniu.

Waga, jaką przywiązują badani do poszczególnych celów życiowych, przedstawia się następująco:

- dla większości ankietowanych (74%) prestiż społeczny jest ważny lub bardzo ważny; dla 19% jest średnio ważny, a dla 7% w ogóle nie jest istotny;
- zdecydowana większość (88%) pracę zawodową traktuje jako ważną lub bardzo ważną;
- dla niemal wszystkich badanych dom i rodzina są ważne lub bardzo ważne (96%);
- finansowy aspekt pracy jest ważny lub bardzo ważny dla zdecydowanej większości badanych (88%);
- praca społeczna i wolontariat jest nieistotna dla 1/5 badanych, 30% przypisuje jej średnią wagę a ponad 50% wysoką.
- rozwój i podnoszenie kwalifikacji zawodowych bardzo ważny lub ważny dla zdecydowanej większości badanych (91%);
- dla 95% rozwój osobisty jest istotny lub bardzo istotny;
- aktywny udział w życiu politycznym w ogóle nie jest ważny dla 45% badanych, średnio ważny dla 26% i ważny lub bardzo ważny 29%;

- życie towarzyskie bardzo ważne lub ważne dla 86% badanych; średnio ważne dla 10% i w ogóle nieistotne dla 3,45%, podobnie jak inne formy spędzania czasu wolnego (rozrywka/podróżowanie/hobby).

Ponad połowa badanych (56%) pracowała przed rozpoczęciem studiów. Z pozostałych absolwentów 19% rozpoczęło poszukiwanie pierwszej pracy po otrzymaniu dyplomu; w trakcie studiów do 3 miesięcy przed egzaminem dyplomowym pracy poszukiwało 5%.

Większość absolwentów jest aktywnych na rynku pracy: na pełnym etacie lub więcej niż etat zatrudnionych jest 71%, 5% pracuje w niepełnym wymiarze godzin, 3,39% pracuje na umowę zlecenia, 5% pracuje na własny rachunek. Bez pracy, pomimo jej poszukiwań, pozostaje 3,39% absolwentów. Podobna ich liczba nie poszukuje lub nie poszukiwała pracy.

Kryteria, którymi kierowano się przy wyborze pierwszej pracy kształtują się następująco: 54% ankietowanych podjęło „jakakolwiek” pracę, co trzeci ankietowany kierował się dogodną lokalizacją miejsca pracy, a co piaty szukał możliwości rozwoju zawodowego i stabilności zatrudnienia.

Co trzeci respondent uznał, że w procesie rekrutacji dla pracodawców ważne były cechy osobowości i charakteru, 15% uznało, iż było to doświadczenie zawodowe, 14% było przekonanych i ważności kierunku studiów.

Zatrudnienie absolwentów zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym jest równomiernie rozłożone: po 45%. Najwięcej respondentów pracuje w administracji państwowej (34%) lub biurowej (27%). Co dziesiąty znajduje zatrudnienie w szkolnictwie lub obsłudze klienta.

1/3 osób pracuje w przedsiębiorstwach, które mają zasięg lokalny, 1/5 w przedsiębiorstwach o zasięgu regionalnym, 1/4 o zasięgu krajowym, a co dziesiąta międzynarodowym.

Najwięcej ankietowanych pracuje w zakładzie, który zatrudnia od 6 do 50 osób (42%); a 1/5 w zakładzie zatrudniającym do 51-200. W przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 200 pracowników zatrudnienie znalazło łącznie 18% respondentów.

Najwięcej, bo ok. 30% badanych, zajmuje stanowisko specjalisty, 22% stanowisko wykonawcze (personel biurowy, pracownicy szeregowi), a 10% wykonuje pracę fizyczną.

83% ankietowanych absolwentów pracuje w Polsce, w tym w Pile lub powiecie pilskim ok. 32%. W województwie wielkopolskim pracuje 37% respondentów.

24% ankietowanych zarabia między 2000-25000 zł brutto, 17% między 2500-3000 zł brutto, 14% między 3000-4000 zł i 1500-2000 zł. 7% otrzymuje płacę minimalną. 7% ankietowanych nie wyraziło chęci udzielania takiej informacji.

Po uzyskaniu dyplomu PWSZ w Pile 37% absolwentów pracowało dla 1 pracodawcy. Na pytanie o zmianę pracy po uzyskaniu dyplomu ankietowani odpowiedzieli, że powodem zmiany były przede wszystkim niskie zarobki (24%), niewykorzystywanie posiadanych kwalifikacji (15%), i brak zainteresowania wykonywaną pracą (12%);

Na pytanie dotyczące zadowolenia ze statusu zawodowego odpowiedzi respondentów kształtowały się następująco:

- z zakładu pracy zadowolonych lub bardzo zadowolonych jest ponad 68% ankietowanych;
- 68% jest zadowolonych lub bardzo zadowolonych z zajmowanego stanowiska, a 9% jest średnio zadowolonych;
- z wykonywanej pracy zadowolonych i bardzo zadowolonych jest 70% badanych;
- 67% ankietowanych jest zadowolonych lub bardzo zadowolonych z wykonywanego zawodu;
- z uzyskiwanych zarobków bardzo zadowolonych jest 50%, 20% jest średnio zadowolonych z zarobków, a 18% jest bardzo niezadowolonych;
- z faktu posiadania pracy w ogóle bardzo zadowolonych lub zadowolonych jest 82% absolwentów, a 17% jest średnio niezadowolonych; nikt nie wykazał niezadowolenia;

Na pytanie o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca badanej grupy odpowiedzi przedstawiały się następująco:

- połowa bardzo dobrze lub dobrze ocenia możliwość wykorzystania kwalifikacji, 12% średnio ocenia wykorzystanie kwalifikacji zawodowych, a aż 25% w ogóle ich nie wykorzystuje;
- poziom autonomii oceniany jest jako wysoki lub bardzo wysoki przez 61% absolwentów, 14% ocenia go średnio, a 13% bardzo nisko;
- 61% dobrze lub bardzo dobrze ocenia możliwość wykazania się inicjatywą;
- mniej niż połowa badanych (48%) wysoko lub bardzo wysoko ocenia możliwość rozwoju zawodowego, pozostali oceniają go średnio lub bardzo nisko;
- zaledwie 1/3 badanych ocenia, że ma duże szanse na szybki awans, a 36% uważa, że w ogóle nie ma szans na rozwój;
- 45% respondentów ocenia, że ma duże lub bardzo duże możliwości, by być w pracy kreatywnym i oryginalnym; 21% ocenia te możliwości jako średnie lub uważa, że w ogóle nie ma takich możliwości;
- niespełna 40% ankietowanych ocenia, że ma duże lub bardzo duże możliwości wykazania się przywództwem w pracy; 12% uznaje je za średnie, a pozostali uważają, że praktycznie nie ma takich szans;

- praca przynosi wyzwania 52% badanych; dla 1/5 nie przynosi ich w ogóle;
- 56% ankietowanych uważa, że ich praca jest oparta na jasno określonych przepisach i regułach.
- 59% ankietowanych ocenia, że ich praca w bardzo dużym stopniu charakteryzuje się komunikowaniem się z klientami/petentami.

86% respondentów przyznało, że po ukończeniu edukacji w PWSZ w Pile podjęło dalszą edukację. Studia uzupełniające magisterskie rozpoczęło 75% absolwentów, 24% podjęło dalsze szkolenia, 17% kursy, a 10% studia podyplomowe.

59% absolwentów planuje podjąć dalszą edukację w przyszłości, z czego większość zamierza zrobić to w formie kursów (34%) lub studiów podyplomowych (34%).

Głównymi motywami, jakimi kierują się respondenci decydujący się na dalsze kształcenie są: chęć awansu/rozwoju zawodowego (42%), chęć poprawy statusu materialnego (36%), oraz zainteresowanie tematyką (34%).

Komentarze absolwentów głównie dotyczyły rozszerzenia oferty edukacyjnej PWSZ w Pile o studia magisterskie i podyplomowe, oraz inne kierunki, bardziej dostosowane do rynku pracy.

Wnioski:

Absolwenci kierunku politologia roczników 2008 i 2010 są zadowoleni ze wszystkich aspektów procesu dydaktycznego, szczególnie wysoko oceniają pracę promotorów prac dyplomowych. Większość z nich (ok. 60%) ponownie wybrałaby ten kierunek.

Większość absolwentów zaobserwowała znaczny wzrost swoich kompetencji podczas studiów, za wyjątkiem znajomości języków obcych, która jest oceniana bardzo nisko. Potrzeba większego nacisku na naukę języków obcych została również wyraźnie zaznaczona w komentarzach.

Zwrócić uwagę należy na fakt, iż nastąpiła istotna zmiana w postrzeganiu wpływu zdobytej wiedzy na znalezienie pracy. 54% absolwentów z rocznika 2008 stwierdziło, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza przyczyniła się do znalezienia pracy, ale tylko 1/3 uznała, że przyczyniła się do jej znalezienia lub zmiany w wysokim lub bardzo wysokim stopniu. Co niepokojące, większość respondentów z rocznika 2010 (64%) stwierdziła, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza **nie** przyczyniła się do znalezienia pracy i tylko 16% uznało, że przyczyniła się do jej znalezienia lub zmiany w wysokim lub bardzo wysokim stopniu.

W systemie wyznawanych wartości cechą wyróżniającą absolwentów politologii obydwu roczników na tle szkoły jest przykładanie dużej wagi do pracy społecznej i zaangażowania politycznego.

Zdecydowana większość absolwentów kierunku politologia znajduje zatrudnienie zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym. Większość (ok. 70%) zatrudnionych jest na umowę o pracę w pełnym wymiarze godzinowym. Ogólnie stopień zadowolenia z pracy zawodowej jest jednak niższy w porównaniu do absolwentów filologii. Średnio mniej niż połowa badanych może wykazać się w pracy kreatywnością, autonomią czy inicjatywą. Co czwarty ankietowany twierdzi, że zupełnie nie wykorzystuje swoich kwalifikacji zawodowych i aż 36% twierdzi, że nie ma szans na rozwój zawodowy i awans. Co dziesiąty ankietowany pracuje fizycznie. Zastrzeżenia budzą również zarobki, szczególnie wśród absolwentów rocznika 2010: 24% ankietowanych otrzymuje płacę minimalną, a 22% zarabia w przedziale 1500-2200 zł brutto. Zauważyć można wyraźną tendencję spadkową w tym zakresie. Dla porównania, wśród absolwentów z rocznika 2008 tylko 7% otrzymywało płacę minimalną.

3.3. Absolwenci Instytutu Ochrony Zdrowia /Zdzisława Filipka/

Liczba badanych absolwentów Instytutu Ochrony Zdrowia kierunku Pielęgniarstwo stanowiła 21 osób w 2008 roku (100%), natomiast w roku 2010 stanowiła 29 (100%). W badaniu wzięło udział: 2008 rok - 20 kobiet (95,24%) i 1 mężczyzna (4,76%), rok 2010 - 29 kobiet (100%). Najwięcej badanych stanowiły osoby w wieku 26-30 roku życia (71,43%) - rok 2008; natomiast w roku 2010 do 25 roku życia (31,03%).

Bliskoznaczny wynik pozyskała grupa respondentów w wieku 36-40 lat (2008 rok), która stanowiła 14,29% ogółu oraz w wieku 36-40 lat (2010 rok), która stanowiła 17,24%. Z pośród badanych najniższy wynik (4,76%) pozyskał przedział wiekowy 41-45 lat (2008 rok) oraz (3,45%) pozyskał przedział wiekowy 51-55 lat (2010 rok). Większość respondentów (ok. 71,43% - rok 2008, 34,48% - rok 2010) ukończyła studia w trybie stacjonarnym, natomiast pozostałe 28,57% (2008 rok), 65,52% (rok 2010) stanowili absolwenci studiów niestacjonarnych.

Na dyplomie licencjata prawie połowa badanych w 2008 roku (42,86%) oraz w 2010 roku (31,03%) pozyskała ocenę 5,0. Kolejną grupę stanowili absolwenci z wynikiem 4,5 w roku 2008 - 19,05%, natomiast w roku 2010 - 27,59% oraz 4,0 - 38,10% w roku 2008 oraz 41,38% w roku 2010. Pośród badanych nie było osoby, która pozyskała ocenę w przedziale 3,5 - 3,0 (0,00%).

W czasie trwania studiów nikt z badanych nie podjął nauki za granicą, jak i nie podjął nauki/pracy/praktyki zarówno związanej, jak i niezwiązanej z profilem studiów (100%). Ankietowani absolwentów w 2008 roku (4,76%), w roku 2010 (24,14%) wykazało zatrudnienie związane z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą absolwenta. Jednakże 6,90% ankietowanych w roku 2010 stanowiły osoby, które wykazały aktywność zawodową nie związaną z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą absolwenta. W 2008 roku ta wartość wynosiła 0%.

Natomiast 4,76% badanych w 2008 roku oraz 13,79% badanych w 2010 roku nie podjęło zatrudnienia z własnego wyboru.

Tylko 23,81% badanych w 2008 roku oraz 0% w 2010 roku deklarowało aktywność zawodową w trakcie trwania studiów związaną z pracą w studenckim kole naukowym i organizacjach studenckich.

W 2008 roku 9,52%, a w roku 2010 10,34% studentów deklarowało czynne uczestnictwo w programach wolontariatu.

14,29% ankietowanych w 2008 roku studentów podaje swój udział w organizacjach pozarządowych.

W roku 2008 głównym motywem wyboru PWSZ w Pile było położenie Uczelni blisko miejsca zamieszkania (71,43%), uzyskanie kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy (57,14%), profil programowy zbliżony ze zdobytym wcześniej wykształceniem/doświadczeniem zawodowym (23,81%), traktowanie studiów jako wyzwania intelektualnego (14,29%).

W roku 2010 głównym motywem wyboru PWSZ w Pile było zainteresowanie zawodem, do którego przygotowuje kierunek - 79,19% oraz możliwość zdobycia wiedzy specjalistycznej - 42,86%, a także położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania (48,28%), uzyskanie w PWSZ w Pile kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy (48,28%), na trzecim miejscu pojawił się profil programowy, który był zbliżony ze zdobytym wcześniej wykształceniem (41,38%).

Natomiast wybór kierunku studiów motywowany był przede wszystkim zasadami i organizacją studiów przyjaznymi dla studentów 2008 rok - 14,29%, 2010 rok - 20,69%.

W 2008 roku 9,52% studentów deklarowało, że przy wyborze studiów zdecydował przypadek oraz 4,76% wskazywało na spodziewane korzystne zmiany w sytuacji finansowej po ukończeniu PWSZ i przystępne postępowanie rekrutacyjne.

W roku 2010 kolejne z wymienionych to 55,17% - możliwość zdobycia wiedzy specjalistycznej, 51,72% - zainteresowanie zawodem/pracą, do którego przygotowuje kierunek oraz przystępne postępowanie rekrutacyjne - 13,79% zdobycia wiedzy specjalistycznej, czyli „zawodowość” kierunku (68,97%).

Najniżej oceniono: w 2008 roku - przystępne postępowanie rekrutacyjne - 4,76%, natomiast w roku 2010 (3,45%) zdecydował przypadek.

Jednakże, w 2008 roku (90,48%) absolwentów, a w 2010 roku (89,66%) ponownie wybrałyby ten sam kierunek studiów w PWSZ w Pile.

Analiza pozyskanych wyników zadowolenia absolwentów z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta PWSZ w Pile, ukazuje następujące dane:

- respondenci oceniają *opiekę promotora* swej pracy licencjackiej na poziomie dobrym - 2008 rok (4,76%), 2010 rok (37,04%), a ponad połowa badanych (80,95% w 2008 roku) na poziomie bardzo dobrym ,natomiast w roku 2010 (48,15%), co sumie daje wysoką ocenę w tym zakresie.
- *doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacje)* w większości oceniono na poziomie bardzo dobrym w roku 2008 (52,38%) i dobrym (28,57%), a w roku 2010 na poziomie bardzo dobrym (40,74%) i dobrym (48,15%).

- ponad połowa badanych ocenia na poziomie bardzo dobrym (61,90%) *całościowy plan i program studiów*, a także dobrym (23,81%) w roku 2008, a w roku 2010 na poziomie bardzo dobrym (37,04%), na poziomie dobrym (55,56%).
- zdecydowana większość badanych w 2008 roku na poziomie bardzo dobrym (80,95%) a prawie jedna trzecia (19,05%) na poziomie dobrym ocenia *przydatność treści programowych przedmiotów* na kierunku, natomiast w roku 2010 na poziomie bardzo dobrym (28,57%), a na poziomie dobrym (64,29%). co w sumie daje wysoką ocenę programu przedmiotowego. Nikt z ankietowanych nie wskazuje nieprzydatności treści programowych przedmiotów.
- dwie trzecie badanych w 2008 roku jest zadowolona i wysoko ocenia *jakość obsługi administracyjnej* (75%), a na poziomie dobrym (20%). W roku 2010 wysoko ocenia 55,56% respondentów oraz na ocenę dobrą 37,04% obsługę administracyjną.
- ponad połowa ankietowanych *zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą/praktyki zawodowe* ocenia na poziomie bardzo dobrym (66,67% - 2008 r.), (48,15% - 2010 r.), a na poziomie dobrym (28,57% - 2008 r.), (51,85% - 2010 r.), co w sumie daje wysokie noty przygotowania zawodowego dla kierunku.
- prawie połowa ankietowanych (47,37% - 2008 rok, 29,63% - 2010 rok) *różnorodność oferty przedmiotowej* ocenia na poziomie bardzo dobrym. Tylko 5,26% badanych w 2008 roku nisko ocenia powyższą ofertę.
- ponad połowa ankietowanych *merytoryczne przygotowanie kadry nauczającej* ocenia na poziomie dobrym (25% - 2008 rok, 33,33% - 2010 rok) i bardzo dobrym (70% - 2008 rok, 55,56% - 2010 rok), co w sumie daje prawie 80% osób zadowolonych z wysokiej jakości procesu dydaktycznego reprezentowanego przez kadrę dydaktyczną. Tylko 5% w 2008 roku i 7,41% w 2010 roku badanych ocenia poziom przygotowania kadry nauczającej jako średni, a zły 3,70% badanych w 2010 roku.
- ponad połowa respondentów ocenia *jakość nauczania kadry (umiejętności dydaktyczne)* na poziomie bardzo dobrym (65%) w 2008 roku oraz (51,85%) w 2010 roku. Tylko nieliczni badani w 2010 roku są niezadowoleni i źle oceniają powyższą kwestię (3,70%).
- prawie połowa badanych (48,28%) na poziomie dobrym ocenia *jakość sal dydaktycznych*. Niestety również większość badanych tj. 27,59% wskazuje na ocenę dostateczną.

- w 2008 roku łącznie prawie 89,47% osób w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *relacji student wykładowca*, a roku 2010 wartość ta wynosiła 82,14%. Tylko 10,53% badanych ocenia relacje na poziomie średnim w roku 2008 i 10,71% w roku 2010, a złym 7,14% badanych 2010 r.
- W 2008 roku łącznie (66,67%) badanych ocenia *jakość bazy gastronomicznej i (58,82%) pomieszczeń rekreacyjnych*. Tylko 5,56% badanych źle ocenia powyższą ofertę. Natomiast w roku 2010 łącznie 74,07% respondentów ocenia jakość bazy gastronomicznej i (76,92%) pomieszczeń rekreacyjnych na wysokim poziomie. Źle ocenia 14,81% respondentów.
- stosunkowo wysokie są opinie ankietowanych co do *dostępności materiałów dydaktycznych*. Jedna trzecia badanych (80,95% - 2008 rok, 78,57% - 2010 rok) ocenia dostępność na poziomie bardzo wysokim i dobrym. Tylko ok. 3,57% badanych w 2010 roku bardzo nisko ocenia powyższą ofertę.
- w sumie ok. 21,05% - 2008 rok, 23,08% - 2010 rok - badanych oceniło na poziomie dostatecznym *możliwość wyboru przedmiotów/obszarów specjalizacji* na kierunku, mniej bo ok. 21,05% w 2008 roku i 3,85% w 2010 roku stanowiły osoby niezadowolone i bardzo niezadowolone. Natomiast w sumie ok. 57,89% w 2008 roku i 73,08% w 2010 roku badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim należało do grona zadowolonych osób.
- ok. 66,67% w 2008 roku i 76,92% w 2010 roku osób badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier*, jedna trzecia osób w stopniu średnim (16,67% - 2008 rok, 15,38% - 2010 rok), a tylko 16,67% w 2008 roku oraz 3,85% w 2010 roku w stopniu niskim.
- W roku 2008 87,50% respondentów, natomiast w roku 2010 83,33% w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *systemu oceny wyników studiowania/ewaluacji*. Tylko nieliczni badani są niezadowoleni (2008 rok, 12,50%).
- 100% w 2008 oraz 72,73% w roku 2010 badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości zakwaterowania w domu studenta*.
- aż 90% w 2008 roku oraz 87,50% w 2010 roku badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych jest z *wyposażenia biblioteki Uczelni i zamawianych pozycji na kierunek*.
- blisko 63,64% w 2008 roku, a 42,86% ankietowanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych jest z *oferty duszpasterstwa akademickiego*. Natomiast niestety, również znaczna część badanych tj. ok. 27,27% w 2008 roku oraz 35,71% w 2010 roku wskazuje na ocenę niską i bardzo niską.

- blisko 72% w roku 2008 oraz 41% w 2010 roku ankietowanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych jest z *oferty studenckich kół naukowych*, 14,29% w roku 2008 oraz 29,41% w 2010 roku badanych ocenia ofertę nisko i bardzo nisko.

Analiza pozyskanych wyników dotycząca obecnego stopnia opanowania przez respondentów poszczególnych kompetencji w porównaniu do okresu przed rozpoczęciem studiów, przedstawia się następująco:

- subiektywna *ocena kreatywności* osób ankietowanych na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa wyraźnemu zwiększeniu z 85,71% (przed studiami) na 95,24% (stan obecny) - rok 2008 oraz w roku 2010 przed studiami - 65,38% na 100% stan obecny. Można stwierdzić, że absolwenci odkryli i pozyskali nowe kompetencje społeczne oraz poszerzyli horyzonty własnych możliwości w wyniku realizacji założeń programowych kierunku, wdrażając i realizując przy tym założenia Misji Uczelni.
- *samodzielność pracy* ankietowanych oceniana subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa, również wyraźnemu zwiększeniu z ok. 90% (przed studiami)
- na ok. 100% (stan obecny) w roku 2008, natomiast w roku 2010 respondenci zadeklarowali 74,07% przed studiami oraz 100% po studiach.
- wyraźnemu zwiększeniu uległa, także *specjalistyczna (kierunkowa) wiedza teoretyczna* oceniana na poziomie wysokim i bardzo wysokim z ok. 42,86% (stan przed studiami) na 95,24% (stan obecny) w roku 2008 oraz w roku 2010 - 48,15% przed studiami oraz 96,15% po studiach, co sugeruje bardzo dobre przygotowanie merytoryczne studentów na kierunku, w wyniku realizacji założeń programowych.
- *specjalistyczne umiejętności zawodowe* osób ankietowanych na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległy, także zwiększeniu z 45% (przed studiami) na 100% (stan obecny) w roku 2008, natomiast w roku 2010 - przed studiami - 55,56% do 100% po studiach, co sugeruje bardzo dobre przygotowanie praktyczne studentów na kierunku, w wyniku realizacji założeń programowych.
- *szeroka wiedza ogólna* oceniana subiektywnie przez osoby ankietowane na poziomie wysokim i bardzo wysokim, uległa wyraźnemu zwiększeniu z ok. 52% (okres przed studiami) na ok. 100% (stan obecny) w roku 2008, natomiast w roku 2010 z ok. 57% na 100%.

- *umiejętności analityczne* respondentów na poziomie wysokim i bardzo wysokim, poprawiły się z 70% (okres przed studiami) na ok. 95% (stan obecny) w roku 2008 oraz w roku 2012 z 48% przed studiami, do 100% po studiach.
- natomiast *umiejętności informatyczne* respondentów na poziomie wysokim i bardzo wysokim w roku 2008 uległy niewielkiej poprawie z 76,19% (okres przed studiami), na 95% (stan obecny), natomiast w roku 2010 40% przed studiami do 92% po studiach.
- podobnie *umiejętność komunikowania się* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa 15% poprawie z okresem sprzed studiami w roku 2008, a w roku 2010 poprawa ta wynosiła 24%.
- *umiejętność krytycznego myślenia* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z ok. 81% (okres przed studiami), na ok. 100% (stan obecny), czyli o 19% w roku 2008, natomiast w roku 2010 - różnica ta wynosi na korzyść 31%.
- *umiejętność negocjacji* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z ok. 80% (okres przed studiami), na ok. 95% (stan obecny), czyli o 15% w roku 2008, natomiast w roku 2010 różnica ta wyniosła 34%.
- *umiejętność podejmowania decyzji* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa niewielkiemu zwiększeniu z ok. 85% (okres przed studiami), na ok. 95% (stan obecny), czyli tylko o 10% w roku 2008, natomiast w roku 2010 różnica ta wyniosła 25%. Dowodzi to, iż umiejętność podejmowania decyzji jest nierozzerwalnym komponentem wykonywanego zawodu (zwłaszcza dla respondentów studiów niestacjonarnych).
- *umiejętność pracy w warunkach stresu* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z 75% (okres przed studiami), na ok. 95% (stan obecny), czyli o 20% w roku 2008, natomiast różnica ta w roku 2010 wyniosła 34%.
- *umiejętność pracy zespołowej* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z 85% (okres przed studiami), na ok. 100% (stan obecny), czyli o 15% w roku 2008, różnica ta w roku 2010 wyniosła 30%.
- *umiejętność przewodzenia grupie* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z 71% (okres przed studiami), na ok. 90% (stan obecny), czyli o 19% w roku 2008, różnica ta w roku 2010 wyniosła 38%.
- *umiejętność rozwiązywania problemów* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z 85% (okres przed studiami), na ok. 95% (stan obecny), czyli o 10% w roku 2008, przy czym różnica ta w roku 2010 wyniosła 41%.

- *umiejętność samooceny* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z 90% (okres przed studiami), na ok. 95% (stan obecny), czyli o 5% w roku 2008, natomiast w roku 2010 różnica ta wyniosła 43%.
- *umiejętność uczenia się/samokształcenia* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z 85% (okres przed studiami), na ok. 95% (stan obecny), czyli o 10% w roku 2008, natomiast w roku 2010 różnica ta wyniosła 38% na korzyść stanu obecnego,
- *znajomość języków obcych* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z 35% (okres przed studiami), na ok. 55% (stan obecny), czyli o 20% w roku 2008, natomiast w roku 2010 różnica ta wyniosła 42%

Ponad połowa badanych osób (75% w 2008 roku, 62% w roku 2010) stwierdza, że zdobyta wiedza w procesie kształcenia przyczyniła się do znalezienia pracy. Natomiast ok. 7% stwierdza, że w ogóle nie - w roku 2010.

Analiza pozyskanych wyników dotycząca przywiązania wagi respondentów do poszczególnych celów życiowych, przedstawia się następująco:

- *prestiz społeczny* jest istotny i ważny dla ankietowanych na poziomie wysokim i bardzo wysokim w ok. 60%, na poziomie średnim dla 20% badanych w roku 2008, natomiast w roku 2010 na poziomie wysokim ok. 83%, a na poziomie średnim ok. 10%.
- 100% w 2008 oraz w 2010 roku badanych *pracę zawodową* traktuje jako ważną i bardzo ważną.
- dla zdecydowanej większości ankietowanych zarówno w roku 2008 oraz 2010 (100%) *dom i rodzina* jest ważna lub bardzo ważna.
- 71,43% w 2008 roku oraz 69,55% w 2010 roku badanych uważa za ważny lub bardzo ważny fakt *zarabiania pieniędzy* (finansowy aspekt pracy).
- dla prawie połowy ankietowanych (52,38% - 2008 rok, 68,97% - 2010 rok) fakt *pracy społecznej i wolontariat* jest istotny lub bardzo ważny. Natomiast 19,05% - 2008 rok, 3,45% - 2010 rok badanych stwierdza, iż w ogóle nie jest istotny.
- dla zdecydowanej większości badanych (100% - rok 2006 oraz 93,10% rok 2010) *rozwój zawodowy/podnoszenie kwalifikacji zawodowych* jest istotne i bardzo ważne. Tylko 6,9% w roku 2010 badanych przyznaje, że ta kwestia jest dla nich dość istotna.
- 100% w roku 2008, natomiast 89,66% w 2010 roku badanych uważa za ważny lub bardzo ważny fakt *rozwoju osobistego*. Tylko nieliczni badani uznają fakt ten jako średnio ważny (6,9% - rok 2010).

- aż, ok. 80,95% - rok 2008, 57,14% ankietowanych twierdzi, że *aktywny udział w życiu politycznym* nie jest ważny. Równy pogląd na tę kwestię ma grupa badanych, która sądzi, iż aktywny udział w życiu politycznym ma średnie, istotne i bardzo ważne znaczenie (9,52% - rok 2008 oraz 25% rok 2010).
- *życie towarzyskie* jest istotne i ważne dla ankietowanych na poziomie wysokim i bardzo wysokim w ok. 47,62% - rok 2008, 51,72% - rok 2010, na poziomie średnim dla 47% - rok 2008 oraz 27,59% - rok 2010 badanych.
- dla 85,71% - rok 2008 oraz 51,72% - rok 2010 - badanych istotne i bardzo ważne są *różne formy spędzania czasu wolnego: rozrywka /podróżowanie/hobby*. Dla 9,52% - rok 2008, 31,03% - rok 2010 - respondentów kwestia ta ma średnie znaczenie.

Respondenci rozpoczęli poszukiwanie pierwszej pracy zaraz po otrzymaniu dyplomu (23,81% - 2008 rok, 13,79% - rok 2010), jak i przed podjęciem studiów (23,81% - 2008 rok, 72,41% - rok 2010). 33% respondentów z roku 2008 oraz 72,41% z roku 2010 pierwszą pracę podjęła przed rozpoczęciem studiów oraz w ciągu 3 miesięcy po otrzymaniu dyplomu (9,52% - rok 2008, 13,79% - rok 2010) lub góra 4-6 miesięcy po zakończonych studiach (14,29% - rok 2008), co mogłoby wskazywać na dość wysokie zapotrzebowanie rynku pracy na absolwentów kierunku Pielęgniarstwo, a także dobrą sytuację zawodową absolwentów w uzyskiwaniu miejsc pracy.

Około 80,95% - rok 2008, 79,31% - rok 2010 - badanych wykonuje pracę najemną - pełen etat/więcej niż etat. 4,76% - rok 2008, 13,79% - rok 2010 badanych pracuje na własny rachunek. Natomiast 4,76% - rok 2008, 3,45% - rok 2010 - badanych jest obecnie na urlopie macierzyńskim, 3,45% - ankietowanych w 2010 roku podjęło pracę na umowę zlecenie. Ankieta nie wykazała powodów braku pracy i nie poszukiwania pracy (100%).

Przy wyborze pierwszego pracodawcy głównym kryterium stanowiło podjęcie pracy dostosowanej do wiedzy i umiejętności absolwenta (52,38% - rok 2008) oraz chęć podjęcia jakiegokolwiek pracy - 51,72% -rok 2010, 42,86% respondentów z 2008 roku chęć podjęcia jakiegokolwiek pracy stawia na drugim miejscu, natomiast pozycję nr 2 respondentów z roku 2010 - 41% - możliwość rozwoju zawodowego oraz dogodna lokalizacja miejsca pracy (41,38%).

Według ankietowanych największe znaczenie w procesie rekrutacji dla pracodawców stanowiły przede wszystkim: kierunek studiów, doświadczenie zawodowe i (66,67% - rok 2008, 65,52% - rok 2010).

Na drugim miejscu brano pod uwagę cechy osobowości i charakteru (4,76% - rok 2008, 17,24 - rok 2010). Nie było ważne posiadanie dyplomu studiów wyższych i rodzaj uczelni: uniwersytet/uczelnia zawodowa, a także znajomość języków obcych (0% - rok

2008, 3,45% - rok 2010). Nie był ważny również wynik testu kompetencji (100%) oraz forma prawna uczelni: publiczna/niepubliczna (100%).

Zdecydowana większość absolwentów znalazła zatrudnienie w sektorze publicznym (85,71% - rok 2008, 79,31% - rok 2010) natomiast w sektorze prywatnym (0% - rok 2008, 20,69% - rok 2010) badanych. Satysfakcjonujący jest wynik służby zdrowia jako dominującej branży spośród innych, w których absolwenci znajdują zatrudnienie (90,48% - rok 2008, 96,55% - rok 2010). Zakłady pracy, w jakich zatrudnieni są absolwenci najczęściej mają lokalny (33,33% - rok 2008, 58,62% - rok 2010) i regionalny (47,62% - rok 2008, 27,59% - rok 2010) zakres działania. Wielkość zatrudnienia w zakładach pracy szacuje się na 201-500 osób (33,33% - rok 2008, 20,69% - rok 2010). Wśród zajmowanych stanowisk przeważają stanowiska specjalistyczne (38,10% - rok 2008, 37,93% - rok 2010) i wykonawcze/pracownicy fizyczni, jak i personel biurowy, pracownicy szeregowi (28,57% - rok 2008, 34% - rok 2010).

Prawie wszyscy badani pracują zawodowo na terenie Polski (85,71% - rok 2008, 96,55% - rok 2010), z czego ponad połowa w województwie wielkopolskim (61,90% - rok 2008, 54% - rok 2010). Na terenie miasta Piły zatrudnionych jest 9,52% - rok 2008, 27,59% - rok 2010 badanych absolwentów. Niestety spora liczba badanych osób (14,29% - rok 2008, 41,38% - rok 2010) zatrudnienia się w innym województwie. Tylko 17,24% ankietowanych w 2010 roku pracuje zawodowo w powiecie pilskim.

Ponad połowa badanych po uzyskaniu dyplomu PWSZ w Pile pracowała dla jednego pracodawcy (71,43% - rok 2008, 44,84% - rok 2010) lub dwóch (9,52% - rok 2008, 27,59% - rok 2010).

Miesięczne zarobki brutto absolwentów klasyfikują się w przedziale 2000-2500 zł (23,81% - rok 2008, 6,90% - rok 2010) oraz 3000-4000 zł (14,29% - rok 2008, 6,90% - rok 2010).

Można stwierdzić, że miesięczne zarobki brutto są dosyć wysokie w wymiarze lokalnym i regionalnym, co zwiększa atrakcyjność zawodu na rynku pracy i samą chęć podejmowania pracy w zawodzie, wśród ludzi młodych i nie tylko.

Analiza pozyskanych wyników dotycząca zadowolenia respondentów ze statusu zawodowego, przedstawia się następująco:

- z zakładu pracy zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest ok. 62% badanych 2008 roku oraz 76% badanych w 2010 roku, średnio zadowolonych jest 23,81% badanych w 2008 roku, 8% badanych w 2010 roku, a bardzo niezadowolonych jest
- tylko ok. 4,8% - rok 2008, 12% - rok 2010.

- ok. 66,67% badanych w 2008 roku, a 83,33% badanych w 2010 roku zadowolonych jest z *zajmowanego stanowiska* na poziomie wysokim i bardzo wysokim, średnio zadowolonych jest 19,05% - rok 2008, 12,50% - rok 2010.
- z *wykonywanej pracy/funkcji zawodowych* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest ok. 72% badanych w 2008 roku, 96% badanych w 2010 roku, średnio zadowolonych jest tylko 14,29% badanych w roku 2008, a bardzo niezadowolonych jest 4,76% - badanych w 2008 roku. Ok. 13,8% z ankietowanych w 2010 roku nie miało zdania w tej kwestii.
- z *wykonywanego zawodu/specjalności* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest aż 85,71% - respondentów z 2008 roku oraz 96,15% respondentów z 2010 roku, średnio zadowolonych jest tylko 4,76% - 2008 rok. Ok. 10% ankietowanych w 2010 roku nie miało zdania w tej kwestii.
- z *uzyskiwanych zarobków* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest łącznie 47,62% badanych w 2008 roku oraz 72% badanych w 2010 roku, średnio zadowolonych jest tylko 9,52% - rok 2008, 20 - rok 2010%, a bardzo niezadowolonych niestety aż 33,33% - rok 2008, 4% - rok 2010.
- zdecydowana większość respondentów (76,19% - rok 2008, 88,46% - rok 2010) jest zadowolona z *faktu posiadania pracy w ogóle*. Bardzo niezadowolonych jest 9,52% ankietowanych w 2008 roku. Natomiast 7% badanych nie miało zdania w tej kwestii.

Analiza pytania o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca badanej grupy, ujawniła następujące dane:

- zdecydowana większość respondentów na poziomie wysokim i bardzo wysokim ocenia *możliwość pełnego wykorzystania kwalifikacji* (71,43% - rok 2008, 82,61% - rok 2010). Na poziomie średnim tylko 9,52% badanych w 2008 roku oraz 13,04% badanych w 2010 roku. Około 9,52% badanych w 2008 roku nie wykorzystuje w ogóle kwalifikacji zawodowych.
- łącznie 71,43% ankietowanych w 2008 roku oraz 73,91% ankietowanych w 2010 roku wysoko i bardzo wysoko ocenia *poziom autonomii pracy*. Na poziomie średnim tylko 9,52% - rok 2008, 21,74% - rok 2010 - badanych, niską ocenę wystawia tylko 9,52% badanych w 2008 roku.
- *możliwość wykazania się inicjatywą* w pracy zawodowej wysoko i bardzo wysoko ocenia ok. 71,43% badanych w 2008 roku oraz 86,96% badanych w 2010 roku, na poziomie średnim 14,29% - rok 2008, 8,70% - rok 2010. W ogóle brak podjęcia

- inicjatywy wykazuje tylko 4,76% ankietowanych z 2008 roku łącznie 71,43% ankietowanych w 2008 roku oraz 78,26% ankietowanych w 2010 roku wysoko i bardzo wysoko ocenia *możliwość rozwoju zawodowego*.
- brak *znaczących szans szybkiego awansu* wskazuje ok. 70% badanych w 2008 roku oraz 8,33% badanych w 2010 roku.

Jednakże tyleż samo osób szanse ocenia wysoko i bardzo wysoko (ok. 10% - 2008 rok, 50% - 2010 rok.).

Średnie możliwości wskazuje, aż 10% respondentów z 2008 roku oraz 37,50% respondentów z 2010 roku.

- *możliwość bycia kreatywnym i oryginalnym* w pracy zawodowej wysoko i bardzo wysoko ocenia ok. 57,14% - rok 2008, 65,22% - rok 2010 badanych. Brak takiej możliwości wskazuje 9,52% - rok 2008, 4,35% - rok 2010 ankietowanych.
- *możliwość wykazywania się przywództwem* w pracy zawodowej wysoko i bardzo wysoko ocenia ok. 19,05% badanych w 2008 roku oraz 60,87% badanych w 2010 roku. Brak takiej możliwości wskazuje 42,86% z 2008 roku oraz 4,35% z 2010 roku ankietowanych i tyleż samo osób sądzi.
- 76% badanych w 2008 roku oraz 82,61% badanych w 2010 roku uważa, że ich praca zawodowa wysoko i bardzo wysoko *stawia wyzwania* przed nimi. Przeciętnego zdania było 9,52% - 2008 rok oraz 13,04% badanych. Tylko 4,76% ankietowanych w 2008 roku sądzi, że w ogóle.
- ok. 66,67% - rok 2008 roku oraz 83,33% - rok 2010 sądzi, iż ich *praca jest oparta na jasno określonych regułach i przepisach*.
- Brak jasnych reguł i przepisów wskazuje 4,76% ankietowanych w roku 2008 i znacznie mniej osób sądzi, że są wytyczone na poziomie średnim (19,5% - rok 2008, 12,50% - rok 2010).
- aż 76% badanych w 2008 roku oraz 80% badanych w 2010 roku ocenia, że dobrze i bardzo dobrze *komunikuje się z klientem/petentami*. Na poziomie średnim komunikację ocenia 14% badanych z 2008 roku oraz 16% badanych z 2010 roku.

Zdecydowana większość absolwentów inwestuje w dalszy rozwój zawodowy po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile, uczestnicząc tym samym w różnych formach kształcenia (71,43% - rok 2008, 93,10% - rok 2010). 9,52% respondentów z 2008 roku oraz 44,83% respondentów z 2010 roku podjęło studia uzupełniające magisterskie lub kursy (33,33% / 55,17%), szkolenia (38,1% / 27,59%). Planowanie i deklarację uczestnictwa w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych składa większość badanych (71,43% - rok 2008, 86,21% - rok 2010). Ciesząc się powodzeniem i najczęściej deklarowaną formą doksztalcenia zawodowego są szkolenia - 2008 rok (38,1%) oraz kursy - 2010 rok (37,93%).

Głównym motywem dalszego kształcenia zawodowego jest chęć awansu/rozwoju zawodowego (52,38% - rok 2008, 68,97% - rok 2010) natomiast na drugim miejscu wymienia zainteresowanie tematyką (47,62% - rok 2008 oraz 51,72% rok 2010).

Absolwenci Instytutu Ochrony Zdrowia podkreślają zindywidualizowane podejście do studenta, niemożliwe do osiągnięcia w większych ośrodkach akademickich. Jednostkowe podejście do studentów przyczynia się do podnoszenia jakości kształcenia, wpływa na efekt współpracy. Studenci mocno akcentowali odczuwalne wsparcie dydaktyczne, nadzór i opiekę podczas całego toku trwania studiów (opiekunowie roku, kierownik zakładu, kierownik praktyk, dyżury dydaktyczne pracowników, profesjonalna praca administracyjna sekretariatu). Wskazano na polepszenie samej jakości kształcenia oraz na Misję Uczelni jako wyzwanie i szczytny cel, który spełnia kierunek (zadowolenie ankietowanych z podjęcia nauki, liczne podziękowania za umożliwienie kształcenia).

Respondenci zwracali uwagę na istotną rolę zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w przygotowaniu do podjęcia profesjonalnej aktywności zawodowej, a także w pozyskiwaniu kompetencji zawodowych. Profesjonalny przekaz wiedzy praktycznej wpływa na jakość pełnionych usług w procesie pielęgnacyjno-opiekuńczym wobec chorego. Rozwój kształcenia zawodowego według badanych jest niewątpliwie najistotniejszym elementem procesu kształcenia kierunku Pielęgniarstwo, na który trzeba „kłaść nacisk”.

Absolwenci wyrazili potrzebę uruchomienia studiów magisterskich kierunkowych w PWSZ w Pile oraz rozszerzenie oferty studiów. Wskazano również na propozycję obniżenia kosztów studiów niestacjonarnych dla kierunku. Wysokie opłaty semestralne stanowią barierę finansową i utrudnienie dla podejmujących naukę.

Ponadto ankietowani złożyli propozycję:

- możliwości jednoczesnego studiowania i podjęcia pracy (zagwarantowanie miejsc pracy w toku trwania studiów),
- składania ofert pracy po ukończonych studiach (rozwinięcie współpracy z pracodawcami).

Powyższa analiza odpowiedzi wskazuje, że kierunek Pielęgniarstwo na PWSZ w Pile stanowi doskonałą alternatywę i ciekawą ofertę na rynku pracy. Absolwenci są chętnie zatrudniani przez pracodawców ciesząc się uznaniem kwalifikacji zawodowych. Kierunek kształci i doskonali zawodowo zgodnie z wytyczonym celem Misji Uczelni. Absolwenci wykazują chęć dalszego rozwoju zawodowego często podejmując dalszą naukę w myśl idei „uczenia i doskonalenia przez całe życie”.

3.4. Absolwenci Instytutu Politechnicznego /Stanisław Róžański/

3.4.1. Absolwenci kierunków: elektrotechnika, mechanika i budowa maszyn, budownictwo (po 3 latach)

Z przeprowadzonej ankiety wynika, że studia na kierunku Elektrotechnika w PWSZ w Pile wybrała 1 kobieta (5%), na kierunku MiBM 0 kobiet i na kierunku Budownictwo 3 kobiety (27%). Natomiast liczba mężczyzn wynosiła odpowiednio na EzE 19 osób (95%), na MiBM 16 osób (100 % badanych) i na kierunku Budownictwo 8 osób (73%). Na kierunku EzE 60%, na kierunku MiBM 81% i na kierunku Budownictwo 73% badanych osób mieściło się w kategorii wiekowej między 26 - 30 lat. W kategorii wiekowej do 25 lat na EzE mieściło się 20%, a na Budownictwie 18% badanych. Pojedyncze osoby mieściły się w kategorii wiekowej między 41 - 55 lat. Studia dzienne na EzE wybrało 10 osób (50%), na MiBM 7 osób (44%) i na Budownictwie 6 osób (56%) Natomiast studia niestacjonarne na EzE wybrało 10 osób (50%), na MiBM 9 osób (56%) i na Budownictwie 5 osób (45%).

Ocenę 5 na dyplomie uzyskało 10% EzE, tylko jedna osoba na kierunku MiBM oraz jedna na Budownictwie (9%). Ocenę 4 na kierunku EzE uzyskało 8 osób (40%), na MiBM 9 osób (56%), a na Budownictwie 6 osób (55%). Ocenę 3,5 i 3 uzyskało sumarycznie 10 osób na kierunku EzE (50%), na kierunku MiBM 6 osób (37%) i na Budownictwie 3 osoby (27%). Żadna z badanych osób nie podjęła studiów, praktyk i kursów za granicą.

Na pytanie dotyczące nauki, pacy lub praktyki związanej lub niezwiązanej z profilem studiów nie odpowiedziała żadna osoba. Aktywność zawodową w trakcie studiów na kierunku EzE wykazało 30% badanych (zatrudnienie związane z kierunkiem studiów), na kierunku MiBM wykazały zatrudnienie pojedyncze osoby, a na kierunku Budownictwo nikt.

Główne motywy, które kierowały osobami, aby wybrać studiowanie w PWSZ w Pile, to:

- położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania - 11 osób EzE (55%), 12 osób MiBM (75,%), 5 osób Budownictwo (45%),
- uzyskanie w PWSZ w Pile kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy - 8 osób EzE (40%), 10 osób MiBM (63%), 5 osób Budownictwo (45%),
- profil programowy PWSZ w Pile był zbieżny ze zdobytym wcześniej wykształceniem/doświadczeniem zawodowym - 8 osób EzE (40%), 4 osoby MiBM (25%), 2 osoby Budownictwo (18%),
- interesująca oferta kierunkowa/przedmiotowa PWSZ w Pile - 9 osób EzE (45%), 3 osoby Budownictwo (27%).

Największą rolę przy wyborze PWSZ odegrały takie motywy jak: uzdolnienia i zainteresowania 45% EzE, 50% MiBM i 55% Budownictwo, zainteresowanie zawodem 65% EzE, 56% MiBM, 63% Budownictwo, oczekiwane korzyści materialne - 15% EzE, 25% MiBM, 36% Budownictwo. Za atrakcyjną ofertą przedmiotów oferowanych przez kierunek opowiedziało się 20% badanych z kierunku EzE, 13% respondentów MiBM i 9% z Budownictwa.

Większość absolwentów PWSZ wybrałaby ten sam kierunek studiów - 85% EzE, 62% MiBM i 63% Budownictwo lub wybrałaby ten sam kierunek w innej uczelni - 10% EzE, 13% MiBM i 27% Budownictwo.

Realizacja procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta w PWSZ w Pile zostały ocenione następująco:

- jakość opieki promotora pracy licencjackiej/inżynierskiej - 42% osób EzE, 50% MiBM i 64% Budownictwo oceniło pracę promotora na ocenę 5; na ocenę 4 - 37% EzE, 38% MiBM i 28% Budownictwo; na ocenę 3 - 16% EzE, 13% MiBM i 9% Budownictwo. Wyjątkiem była jedna ocena negatywna na EzE. Podsumowując, można stwierdzić, że większość osób była zadowolona z jakości opieki promotora.
- doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacje) - ta część została oceniona następująco: ocena 5 - 35% EzE, 25% MiBM i 18% Budownictwo, ocena 4 - 30% EzE, 38% MiBM i 64% Budownictwo, ocena 3 - 5% EzE, 25% MiBM i 9% Budownictwo, oraz ocena 2 - 13% MiBM i 9% Budownictwo. Także w tym przypadku większość osób była zadowolona z doradztwa dydaktycznego.

Całościowy program studiów jest oceniany następująco przez absolwentów PWSZ: 11% EzE, ocenia go jako bardzo dobry, ocenę 4 wybrało 56% EzE, 44% MiBM i 55% Budownictwo, 33% EzE, 44% MiBM i 36% Budownictwo wybrało ocenę dostateczną, a ocenę 2 wybrały pojedyncze osoby z MiBM i Budownictwa. Oceny przydatności treści programowych przedmiotów oferowanych w PWSZ dokonano następująco: 17% EzE, wybrało ocenę 5, 39% EzE, 56% MiBM i 36% studentów wybrało ocenę 4, ale ocenę 3 wybrało 28% EzE, 31% MiBM i 55% Budownictwo, a ocenę 2 - 17% EzE, 13% MiBM i 9% Budownictwo.

Obsługa administracyjna studiów została oceniona wysoko przez absolwentów PWSZ. 40% EzE, 31% MiBM i 18% Budownictwo respondentów oceniło te usługi jako bardzo dobre, jako dobre - 50% EzE, 31% MiBM i 45% Budownictwo. Ocenę dostateczną wybrało - 5% EzE, aż 31% MiBM i 18% Budownictwo. Ocenę negatywną wybrały pojedyncze osoby z każdego z kierunków.

Niejednoznacznie zostało ocenione zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą oraz realizacja praktyki zawodowej. Jedynie 17% EzE, 19% MiBM wybrało ocenę 5. Ocenę 4 wybrało 44% EzE, 19% MiBM i 36% Budownictwo. Natomiast ocenę 3 wybrało 28% EzE, 38% MiBM i 36% Budownictwo. Ocenę 2 wybrało 11% EzE, 6% MiBM i 18% Budownictwo. Należy w tym zakresie dokonać zmian w systemie realizacji praktyk oraz jakości kontaktów z praktyką gospodarczą.

Jeżeli chodzi o różnorodność oferty przedmiotowej, to oceniana jest ona bardzo dobrze tylko przez 18% EzE i 6% MiBM respondentów, dobrze przez 47% EzE, 50% MiBM i 45% Budownictwo, dostatecznie przez 29% EzE, 25% MiBM i 36% Budownictwo, a ocenę 2 wybrało 6% EzE, 19% MiBM i 18% Budownictwo. Widoczna jest potrzeba większego urozmaicenia oferty przedmiotowej na wszystkich kierunkach.

Merytoryczne przygotowanie kadry nauczającej zostało ocenione przez badanych dość wysoko. Ocenę 5 wybrało 20% EzE i 13% MiBM, ocenę 4 - 65% EzE, 56% MiBM i 91% Budownictwo, a ocenę 2 tylko 5% EzE, 6% MiBM i 9% Budownictwo. Również jakość nauczania (umiejętności dydaktyczne kadry) uzyskały dobrą ocenę ze strony absolwentów: 28% EzE, 13% MiBM wybrało ocenę 5, ocenę 4 wybrało 50% EzE, 56% MiBM i 73% Budownictwo, 22% EzE, 25% MiBM i 27% Budownictwo wybrało ocenę 3, a tylko jedna osoba z MiBM wybrała ocenę 2 (6%).

Jakość sal dydaktycznych została oceniona następująco: ocena 5 53% EzE, 13% MiBM, i 18% Budownictwo, na ocenę 4 - 47% EzE, 38% MiBM i 55% Budownictwo, a 13% MiBM i 27% Budownictwo oceniło sale na ocenę 3. Ocenę 2 wybrało 38% MiBM. Należy polepszyć warunki kształcenia na kierunku MiBM.

Relacje student - wykładowca zostały ocenione bardzo dobrze przez 30% EzE, 19% MiBM i 27% Budownictwo, dobrze przez 60% EzE, 63% MiBM i 45% Budownictwo, dostatecznie przez 10% EzE, 19% MiBM i 18% Budownictwo. Z dużego odsetka ocen bardzo dobrych i dobrych należy wnioskować o dobrej dostępności nauczycieli akademickich dla studentów.

Jakość bazy gastronomicznej i pomieszczeń rekreacyjnych oceniana jest przez respondentów dość dobrze. Ocenę bazy gastronomicznej na 5 wybrało 18% EzE, 6% MiBM i 20% Budownictwo, na 4 - 41% EzE, 25% MiBM i 40% Budownictwo oraz ocenę 3 - 35% EzE, 56% MiBM i 30% Budownictwo. Pojedyncze osoby wybrały ocenę 2. Jak widać zdania na ten jakości bazy gastronomicznej są podzielone. Jeżeli chodzi o jakość pomieszczeń rekreacyjnych, to ocenę 5 wybrało 19% EzE i 6% MiBM, 4 wybrało - 56% EzE, 38% MiBM i 63% Budownictwo, 3 wybrało - 13% EzE, 31% MiBM i 27% Budownictwo. Ocenę 2 wybrało 13% EzE, 19% MiBM i 9% Budownictwo. Jak widać absolwenci MiBM są bardziej krytycznie

nastawieni do jakości pomieszczeń rekreacyjnych. Usługi te wymagają dopracowania i udoskonalenia.

Dostępność materiałów dydaktycznych została oceniona bardzo dobrze przez 25% EzE, dobrze przez 69% EzE, 56% MiBM i 63% Budownictwo, a dostatecznie przez 6% EzE, 31% MiBM i 27% Budownictwo, a 13% MiBM i 9% Budownictwo wypowiedziało się negatywnie. Również w tym przypadku należy zwiększyć ilość publikacji dydaktycznych (skryptów) oraz materiałów dydaktycznych dostępnych na stronie internetowej PWSZ (wykłady w postaci plików PDF, itp.).

Dość niejednoznacznie została oceniona możliwość wyboru przedmiotów/obszarów specjalizacji. 35% EzE i 7% MiBM ocenia tę możliwość bardzo dobrze. Ocenę 4 wybrało 35% EzE, 53% MiBM i 36% Budownictwo, natomiast dostatecznie ocenia tę możliwość 24% EzE, 27% MiBM i 36% Budownictwo. Ocenę negatywną wybrało 5% respondentów EzE, 7% i aż 18% Budownictwo. Nasuwa się wniosek o zwiększenie obszarów specjalizacji oraz możliwości wyboru przedmiotów.

Ocena działalności Biura Karier oraz doradztwo zawodowe zostało ocenione następująco: 28% EzE, 13% MiBM i 9% Budownictwo wybrało ocenę bardzo dobrą, ocenę 4 wybrało 50% EzE, 40% MiBM i 36% Budownictwo, natomiast ocenę dostateczną wybrało 17% EzE, 20% MiBM i 36% Budownictwo, a negatywną aż 20% MiBM i 18% Budownictwo. Także w tym zakresie należy poprawić jakość usług świadczonych przez Biuro Karier oraz jakość doradztwa zawodowego.

Oferta kulturalna PWSZ została oceniona dość krytycznie. Ocenę 5 wybrało tylko 17% EzE oraz 7% MiBM, ocenę 4 - 39% EzE, 21% MiBM i 30% Budownictwo, ocenę 3 aż 39% EzE, 50% MiBM i 50% Budownictwo. Negatywnie wypowiedziało się 21% MiBM i 20% Budownictwo. Należy uatrakcyjnić ofertę kulturalną oferowaną przez PWSZ.

System oceny wyników studiowania/ewaluacja został oceniony jako bardzo dobry przez 20% EzE i tylko 14% MiBM. Ocenę 4 wybrało 47% EzE, 21% MiBM i 22% Budownictwo, ocenę dostateczną wybrało 27% EzE, 50% MiBM i 67% Budownictwo, a negatywną 14% MiBM i 11% Budownictwo. Zastanawia duże niezadowolenie z systemu oceniania na kierunku MiBM.

Jakość zakwaterowania w domu studenta oceniona została przez 33% EzE jako bardzo dobra. Ocenę 4 wybrało 67% EzE, 1001% MiBM i 25% Budownictwo, a dostateczną 25% Budownictwo. Jedna osoba wybrała ocenę 2 (Budownictwo).

Wyposażenie biblioteki uzyskało tylko 24% EzE oraz 14% MiBM ocen bardzo dobrych. Ocenę 4 65% EzE, 43% MiBM i 50% Budownictwo, natomiast ocenę 3 - 12% EzE, 29% MiBM i 50% Budownictwo. Ocen negatywnych było 14% na kierunku MiBM. Wyposażenie biblioteki wymaga uzupełnienia o zbiory dotyczące kierunku wszystkich kierunków.

Bardzo dobrze ocenia duszpasterstwo akademickie tylko około 14% EzE. Duszpasterstwo akademickie oceniane jest dobrze przez 29% EzE, dostatecznie - 29% EzE, 67% MiBM i 71% Budownictwo oraz negatywnie przez 28% EzE, 33% MiBM i 29% Budownictwo.

Negatywnie oceniana jest oferta studenckich kół naukowych. Dostatecznie ocenia tę ofertę 33% EzE, 25% MiBM i 38% Budownictwo, a negatywnie 27% EzE, 42% MiBM i 38% Budownictwo. Ocenę 5 lub 4 wybrało 40% EzE, 34% MiBM i 25% Budownictwo. Należy usprawnić działalność kół naukowych, uatrakcyjnić ich ofertę naukową oraz odpowiednio je dofinansować.

Również dość krytycznie oceniana jest oferta AZS. Ocenę dostateczną wybrało 29% EzE, 30% MiBM i 43% Budownictwo, a ocenę negatywną (2 lub 1) 29% EzE, 50% MiBM i 29% Budownictwo. Ocenę 5 wybrało 21% EzE, 10% MiBM i 14% Budownictwo, a ocenę 4 - 21% EzE, 10% MiBM i 14% Budownictwo. Należy uatrakcyjnić ofertę AZS.

Stopień opanowania wybranych kompetencji wzrósł w stosunku do posiadanych kompetencji przed podjęciem studiów w PWSZ. Porównanie przedstawiono w tabeli 22.

Tabela 23. Porównanie kompetencji przed podjęciem studiów oraz posiadanych obecnie dla kierunku EzE

Kompetencja	Odpowiedź									
	Przed studiami					Obecnie				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
kreatywność	13	63	25			44	56			
samodzielność pracy	31	38	31			56	44			
specjalistyczna wiedza teoretyczna	11	11	17	44	17	28	50	22		
specjalistyczne umiejętności zawodowe	6	39	11	33	11	39	44	17		
szeroka wiedza ogólna	12	47	35	6		47	47	6		
umiejętności analityczne	25	31	44			41	59			
umiejętności informatyczne	29	24	35	12		53	47			
umiejętność komunikowania się	33	40	27			63	37			
umiejętność krytycznego myślenia	40	20	40			63	31	6		
umiejętność negocjacji	27	33	40			38	56	6		
umiejętność podejmowania decyzji	33	33	33			47	53			
umiejętność pracy w warunkach stresu	47	27	27			53	40	7		
umiejętność pracy zespołowej	47	33	20			63	47			
umiejętność przewodzenia grupie	53	20	20	7		67	27	7		
umiejętność rozwiązywania problemów	40	40	20			67	33			
umiejętność samooceny	40	33	27			60	33	7		
umiejętność uczenia się/samokształcenia	33	33	27	7		67	33			

Kompetencja	Odpowiedź									
	Przed studiami					Obecnie				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
znajomość języków obcych	6	22	39	28	6	17	39	44		

Tabela 24. Porównanie kompetencji przed podjęciem studiów oraz posiadanych obecnie dla kierunku MiBM

Kompetencja	Odpowiedź									
	Przed studiami					Obecnie				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
kreatywność		56	44			13	75	13		
samodzielność pracy	19	63	19			31	69			
specjalistyczna wiedza teoretyczna		19	50	25	6	13	80	7		
specjalistyczne umiejętności zawodowe	6	25	31	25	13	13	87			
szeroka wiedza ogólna		44	44	6	6	13	75	13		
umiejętności analityczne	13	56	19	13		19	69	13		
umiejętności informatyczne	19	38	19	25		25	58	13	6	
umiejętność komunikowania się	19	31	50			32	63	6		
umiejętność krytycznego myślenia	20	33	40	7		25	69	6		
umiejętność negocjacji	7	33	47	13		13	81	6		
umiejętność podejmowania decyzji	7	53	40			31	56	13		
umiejętność pracy w warunkach stresu	27	33	27	13		25	69	6		
umiejętność pracy zespołowej	19	56	18	6		31	63	6		
umiejętność przewodzenia grupie	6	44	38	13		26	69	6		
umiejętność rozwiązywania problemów	19	56	13	13		25	75			
umiejętność samooceny	6	38	56			6	81	13		
umiejętność uczenia się/samokształcenia	6	44	44	6		13	69	19		
znajomość języków obcych	7		47	27	20	7	40	33	20	

Tabela 25. Porównanie kompetencji przed podjęciem studiów oraz posiadanych obecnie dla kierunku budownictwo

Kompetencja	Odpowiedź									
	Przed studiami					Obecnie				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
kreatywność	22	56	11	11		44	56			
samodzielność pracy	11	56	33			44	56			
specjalistyczna wiedza teoretyczna		20	40	30		30	70			
specjalistyczne umiejętności zawodowe		20	50	20	10	40	60			
szeroka wiedza ogólna	10	20	60	10		30	70			
umiejętności analityczne	33	11	56			60	30	10		

Kompetencja	Odpowiedź									
	Przed studiami					Obecnie				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
umiejętności informatyczne	20	10	50	10	10	50	50			
umiejętność komunikowania się	22	44	33			56	33	11		
umiejętność krytycznego myślenia	44	33	22			44	56			
umiejętność negocjacji	38	25	38			56	33	11		
umiejętność podejmowania decyzji	11	67	22			56	33	11		
umiejętność pracy w warunkach stresu	22	56	22			56	44			
umiejętność pracy zespołowej	22	67		11		56	33	11		
umiejętność przewodzenia grupie	11	56	22	11		33	56	11		
umiejętność rozwiązywania problemów	22	67	11			44	44	11		
umiejętność samooceny	33	33	33			44	56			
umiejętność uczenia się/samokształcenia	38	25	38			56	44			
znajomość języków obcych		30	30	40		10	40	40	10	

Jeżeli chodzi o przyczynienie się zdobytej wiedzy w procesie kształcenia do znalezienia pracy to odpowiedź TAK udzieliło 55% EzE, 88% MiBM i 55% Budownictwo. Natomiast, jeżeli idzie o stopień przyczynienia się zdobytej wiedzy w procesie kształcenia do znalezienia pracy to otrzymano następujące informacje: stopień bardzo dobry 15% EzE, 31% MiBM i 9% Budownictwo, dobry - 15% EzE, 13% MiBM i 27% Budownictwo, stopień dostateczny - 15% EzE, 38% MiBM i 18% Budownictwo, a niedostateczny 10% EzE i 6% MiBM.

Waga poszczególnych celów życiowych respondentów z kierunku EzE została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 26. Waga poszczególnych celów życiowych respondentów z kierunku EzE

Cel życiowy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
prestż społeczny	11	42	26	16	5
praca zawodowa	63	37	56		
dom/rodzina	89	11			
zarabianie pieniędzy	27	61	11		
praca społeczna wolontariat	5	11	25	5	53
rozwój zawodowy kwalifikacje	37	57	5		
rozwój osobisty	44	44	11		
aktywny udział w życiu politycznym		11	26	16	47
życie towarzyskie	28	28	28	11	6
inne formy spędzania czasu wolnego	26	42	21	10	

Waga poszczególnych celów życiowych respondentów z kierunku MiBM została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 27. Waga poszczególnych celów życiowych respondentów z kierunku MiBM

Cel życiowy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
prestiż społeczny	13	38	31	13	6
praca zawodowa	38	56	6		
dom/rodzina	63	31	6		
zarabianie pieniędzy	46	31	23		
praca społeczna wolontariat		13	47	13	27
rozwój zawodowy kwalifikacje	27	47	27		
rozwój osobisty	42	42	14		
aktywny udział w życiu politycznym			13	40	47
życie towarzyskie	20	20	33	20	7
inne formy spędzania czasu wolnego	33	47		13	7

Waga poszczególnych celów życiowych respondentów z kierunku Budownictwo została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 28. Waga poszczególnych celów życiowych respondentów z kierunku budownictwo

Cel życiowy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
prestiż społeczny		60	30	10	
praca zawodowa	20	80			
dom/rodzina	60	40	10		
zarabianie pieniędzy	20	80			
praca społeczna wolontariat		30	10	20	40
rozwój zawodowy kwalifikacje	10	60	30		
rozwój osobisty	20	60	20		
aktywny udział w życiu politycznym		20		40	40
życie towarzyskie	20	50	30		
inne formy spędzania czasu wolnego	20	70	10		

Jak wynika z powyższych tabel respondenci najbardziej cenią sobie dom i rodzinę, rozwój osobisty, prace zawodową, rozwój zawodowy i uzyskiwane kwalifikacje, inne formy spędzania wolnego czasu, czy zarabianie pieniędzy. Rzadkością natomiast jest aktywny udział w życiu politycznym. Małą popularnością cieszy się wolontariat.

Przed rozpoczęciem studiów pracowało 70% osób EzE, 75% MiBM i 64% Budownictwo. Moment rozpoczęcia poszukiwań pierwszej pracy wybierany jest najczęściej na II roku studiów lub tuż przed otrzymaniem dyplomu.

W chwili przeprowadzania ankiety 75% EzE, 81% MiBM i 55% Budownictwo to pracownicy najemni na pełnym etacie. Pracę na własny rachunek wykonuje 10% EzE i 9% Budownictwo. Głównym kryterium, jakim kierują się osoby przy wyborze pierwszego pracodawcy, to chęć podjęcia jakiegokolwiek pracy - 45% EzE, 56% MiBM i 55% Budownictwo, dogodna lokalizacja miejsca pracy - 20% EzE, 38% MiBM i 18% Budownictwo, możliwość rozwoju zawodowego - 60% EzE, 13% MiBM i 27% Budownictwo, czy praca dostosowana do wiedzy i umiejętności - 25% EzE, 19% MiBM i 9% Budownictwo. Jednym z najważniejszych

kryteriów rekrutacji do pracy było doświadczenie zawodowe - 50% EzE, 69% MiBM i 18% Budownictwo, następnie cechy osobowości i charakteru - 10% EzE, 13% MiBM i 27% Budownictwo. Czasami odgrywa rolę kierunek studiów, umiejętności informatyczne, kontakt z praktyką, czy znajomość języków obcych. W bardzo rzadkich przypadkach odgrywa rolę prestiż uczelni - ukończenie PWSZ w Pile.

Spośród badanych osób 15% EzE, 6% MiBM i 36% pracuje w sektorze publicznym, natomiast 85% EzE, 88% MiBM i 55% Budownictwo w sektorze prywatnym. Największą popularnością cieszy się energetyka - 25% EzE, instalacja - 31% MiBM, oraz budownictwo/geodezja - 73%. Zakłady pracy zajmują się głównie produkcją - 20% EzE, 38% MiBM oraz projektowaniem - 16% EzE.

Firmy, w których pracują respondenci prowadzi działalność międzynarodową - 35% EzE, 44% MiBM, krajową - 15% EzE, 13% MiBM i 36% Budownictwo, regionalną - 15% EzE i 19% MiBM i 18% Budownictwo, lokalną - 30% EzE i 19% MiBM oraz 36% Budownictwo.

Najwięcej badanych osób pracuje w firmach zatrudniających od 5 do 50 osób: 50% EzE, 62% MiBM i 45% Budownictwo. Wielkość zakładów waha się od 51 do 200 - 15% EzE i 28% Budownictwo. W zakładach powyżej tysiąca osób pracuje około 30% badanych dla EzE i 13% MiBM.

Stanowiska zajmowane przez respondentów to głównie specjalista - 40% EzE, 40% MiBM i 18% Budownictwo. Praca wykonywana jest głównie w Polsce - 90% EzE, 94% MiBM i 91% Budownictwo. W Pile pracuje 40% EzE, 19% MiBM i 27% Budownictwo, w województwie wielkopolskim 20% EzE, 38% MiBM i 45% Budownictwo, a w powiecie pilskim 10% EzE, 19% MiBM i 9% Budownictwo. Uzyskiwane zarobki mieszczą się w przedziale 1500-2500 zł dla 30% EzE, 25% MiBM i 36% Budownictwo; powyżej 5000 zł dla 5% EzE, 5% MiBM.

Dla jednego pracodawcy pracowało - 55% EzE, 38% MiBM i 28% Budownictwo, dla dwóch - 30% EzE, 38% MiBM i 45% Budownictwo, natomiast dla trzech - 10% EzE, 13% MiBM i 18% Budownictwo. Powodem ostatniej zmiany miejsca pracy była głównie niskie zarobki - 30% EzE, 13% MiBM i 18% Budownictwo; chęć zdobycia kwalifikacji u nowego pracodawcy - 15% EzE, 13% MiBM i 9% Budownictwo, niewykorzystywanie posiadanych kwalifikacji - 10% EzE, 6% MiBM i 9% Budownictwo. Kilka osób zmieniło prace ze względu na charakter pracy, który nie odpowiadał ich kwalifikacjom.

Zadowolenie z wybranych elementów statusu zawodowego dla EzE przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 29. Zadowolenie z wybranych elementów statusu zawodowego dla EzE

Status zawodowy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
zakład pracy	50	35	10		
zajmowane stanowisko	30	45	15		5

Status zawodowy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
wykonywana praca	32	47	10		5
wykonywany zawód specjalność	50	39	6		
uzyskiwane zarobki	15	30	35	15	
posiadanie pracy w ogóle	55	25	10		

Zadowolenie z wybranych elementów statusu zawodowego dla MiBM przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 30. Zadowolenie z wybranych elementów statusu zawodowego dla MiBM

Status zawodowy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
zakład pracy	19	38	31	6	
zajmowane stanowisko	18	38	25	13	
wykonywana praca	25	38	25	6	
wykonywany zawód specjalność	31	31	26	6	
uzyskiwane zarobki	31	13	38	13	
posiadanie pracy w ogóle	31	56		6	

Zadowolenie z wybranych elementów statusu zawodowego dla budownictwa przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 31. Zadowolenie z wybranych elementów statusu zawodowego dla budownictwa

Status zawodowy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
zakład pracy	11	67	11	11	
zajmowane stanowisko	22	44	33		
wykonywana praca	11	67	22		
wykonywany zawód specjalność	22	67	11		
uzyskiwane zarobki		33	67		
posiadanie pracy w ogóle	11	78	11		

Jak wynika z powyższych tabel, najmniej respondenci zadowoleni są z uzyskiwanych zarobków natomiast duże znaczenie ma dla nich wykonywany zawód/specjalność, zakład pracy czy posiadanie pracy w ogóle.

Charakterystyka właściwości pracy wykonywanej przez respondentów EzE została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 32. Charakterystyka właściwości pracy wykonywanej przez respondentów EzE

Właściwości pracy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
wykorzystanie kwalifikacji	33	39	17	6	
autonomia pracy	33	39	17	6	
inicjatywa	39	44	11		
rozwój zawodowy	38	56			
szybki awans	11	28	33	5	17
kreatywność oryginalność	22	56	6	11	
przywództwo	31	38	19	13	

Właściwości pracy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
wyzwania	50	31	19		
jasne reguły pracy	44	38	19	0	0
komunikowanie się z klientem	25	13	50	6	6

Charakterystyka właściwości pracy wykonywanej przez respondentów MiBM została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 33. Charakterystyka właściwości pracy wykonywanej przez respondentów MiBM

Właściwości pracy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
wykorzystanie kwalifikacji	29	36	14	7	7
autonomia pracy	29	21	21	21	
inicjatywa	21	57	0	14	
rozwój zawodowy	29	21	29	7	7
szybki awans	14	7	50	14	7
kreatywność oryginalność	7	43	21	21	
przywództwo	7	14	43	29	
wyzwania	29	36	14	14	
jasne reguły pracy	7	36	46	7	7
komunikowanie się z klientem	13	13	40	13	

Charakterystyka właściwości pracy wykonywanej przez respondentów budownictwo została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 34. Charakterystyka właściwości pracy wykonywanej przez respondentów budownictwo

Właściwości pracy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
wykorzystanie kwalifikacji		67	22		
autonomia pracy	11	22	56	11	
inicjatywa	22	22	44	11	
rozwój zawodowy	11	56	22		11
szybki awans		33	44	11	11
kreatywność oryginalność	11	22	33	33	
przywództwo		33	22	33	11
wyzwania	33	33	11	22	
jasne reguły pracy	56	33		11	
komunikowanie się z klientem		56	22	11	

Jak wynika z powyższych tabel większość respondentów wykonuje pracę, która nie zapewnia szybkiego awansu zawodowego. Wykonywana praca nie wymaga dużej inicjatywy, nie stawia dużych wyzwań i zapewnia w średnim stopniu rozwój zawodowy.

Większość badanych, po ukończeniu PWSZ brała udział w szkoleniach - 50% EzE, 69% MiBM i 73% Budownictwo. Wiele osób podnosi swoje kwalifikacje zawodowe na studiach magisterskich 15% EzE, 19% MiBM i 55% Budownictwo oraz kursach - 25% EzE, 50% MiBM i 18% Budownictwo, szkoleniach - 20% EzE, 38% MiBM i 9% Budownictwo. 60% EzE, 69% MiBM i 55% Budownictwo planuje udział w jakiegokolwiek formie kształcenia.

Dalszą formą kształcenia będą głównie studia uzupełniające magisterskie.

Motywy do dalszego kształcenia jest zainteresowanie tematyką - 20% EzE, 44% MiBM i 28% Budownictwo, chęć awansu zawodowego - 40% EzE, 50% MiBM i 36% Budownictwo, chęć poprawy statusu materialnego - 25% EzE, 25% MiBM i 27% Budownictwo, chęć poprawy statusu społecznego - 10% EzE.

WNIOSKI OGÓLNE

1. Wykorzystując różne działania promocyjne zachęcić większą liczbę kobiet do studiowania na kierunkach politechnicznych.
2. Zwiększyć atrakcyjność przedmiotów oferowanych przez IP w PWSZ.
3. Należy zwrócić większą uwagę na przygotowanie programu studiów oraz treści programowe przedmiotów oferowanych przez PWSZ. Powinny być bardziej atrakcyjne.
4. Poprzez różne działania promocyjno-edukacyjne dążyć do zwiększenia prestiżu PWSZ w Pile na rynku edukacyjnym.
5. Zwiększyć możliwości studiowania i odbywania praktyk przez studentów za granicą.
6. Należy dokonać zmian w systemie realizacji praktyk oraz jakości kontaktów z praktyką gospodarczą.
7. Widoczna jest potrzeba większego urozmaicenia oferty przedmiotowej na kierunkach politechnicznych.
8. W celu polepszenia warunków kształcenia należy pracować nad zwiększeniem jakości sal dydaktycznych pod względem ich technicznego i multimedialnego wyposażenia.
9. Należy koniecznie usprawnić działalność studenckich kół naukowych, uatrakcyjnić ich ofertę naukową oraz odpowiednio je dofinansować.
10. Należy poprawić jakość usług świadczonych przez Biuro Karier oraz jakość doradztwa zawodowego.
11. Postulowane jest dążenie do uruchomienia studiów magisterskich w PWSZ w Pile.
12. Zwiększyć współpracę z zakładami pracy i pracodawcami oraz wydłużyć czas trwania praktyk zawodowych.
13. Polepszyć i rozbudować bazę laboratoryjną IP.
14. Prowadzić własne prace badawcze.

3.4.2. Absolwenci kierunków: elektrotechnika oraz mechanika i budowa maszyn (po 5 latach)

Z przeprowadzonej ankiety wynika, że studia na kierunku Elektrotechnika w PWSZ w Pile wybrało 0 kobiet, a na kierunku MiBM 3 kobiety (20%). Natomiast liczba mężczyzn wynosiła odpowiednio na EzE 16 osób (100% badanych) oraz na MiBM 12 osób (80% badanych). Na kierunku EzE 75%, a na kierunku MiBM 80% badanych osób mieściło się w kategorii wiekowej między 26 - 30 lat. W kategorii wiekowej między 31-35 lat na EzE mieściło się 18,75% osób, a na MiBM 13,35%. Pojedyncze osoby mieściły się w kategorii wiekowej między 36 - 45 lat. Studia dzienne na EzE wybrało 7 osób (43,75%), a na MiBM 9 osób (60%). Natomiast studia niestacjonarne na EzE wybrało 9 osób (56,25%), a na MiBM 6 osób (40%). 16 osób ukończyło kierunek elektrotechnika w PWSZ, a 16 badanych ukończyło kierunek MiBM.

Ocenę 5 (6,67%) na dyplomie uzyskała tylko jedna osoba na kierunku MiBM. Na kierunku EzE 1 osoba (6,24%) uzyskała ocenę 4,5, a na MiBM 2 (13,33%). Ocenę 4 na dyplomie uzyskało najwięcej osób - na kierunku EzE 10 (62,50%), a na kierunku MiBM 8 osób (53,33%). Ocenę 3,5 i 3 uzyskało sumarycznie 5 osób na kierunku EzE (31,25%), a na kierunku MiBM 4 osoby (26,67%). Żadna z badanych osób nie podjęła studiów, praktyk i kursów za granicą.

Na pytanie dotyczące nauki, pacy lub praktyki związanej lub niezwiązanej z profilem studiów nie odpowiedziała żadna osoba. Aktywność zawodową w trakcie studiów na kierunku EzE i MiBM wykazywały pojedyncze osoby. Było to zatrudnienie związane z kierunkiem studiów (6,67%).

Główne motywy, które kierowały osobami, aby wybrać studiowanie w PWSZ w Pile, to:

- położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania - 11 osób EzE (68,75%), 7 osób MiBM (46,67%),
- uzyskanie w PWSZ w Pile kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy - 10 osób EzE (62,50%), 11 osób MiBM (73,33%),
- profil programowy PWSZ w Pile był zbieżny ze zdobytym wcześniej wykształceniem/doświadczeniem zawodowym - 7 osób EzE (43,75%), 4 osoby MiBM (26,67%),
- interesująca oferta kierunkowa/przedmiotowa PWSZ w Pile - 4 osoby EzE (25%), 3 osoby MiBM (20%).

Największą rolę przy wyborze PWSZ odegrały takie motywy jak: przystępne postępowanie rekrutacyjne 18,75% EZE i 13,35% MiBM, a czasami przypadek - 18,75% EzE i 6,67% MiBM.

Jeżeli chodzi o wybór kierunku studiów w PWSZ, to absolwenci kierowali się głównie swoimi zainteresowaniami i uzdolnieniami - 68,75% EzE i 53,33% MiBM, zainteresowanie zawodem/pracą, do którego przygotowuje kierunek - 68,75% EzE oraz 66,67% MiBM, możliwość zdobycia wiedzy specjalistycznej („zawodowość” kierunku) - 56,25% EzE i 26,67% MiBM, czy oczekiwaniami korzyści materialnych po ukończeniu studiów - EzE 18,75% i 13,33%. Za atrakcyjną ofertą przedmiotów oferowanych przez kierunek opowiedziało się 35% badanych z kierunku EzE i 20% respondentów MiBM.

Większość absolwentów PWSZ wybrałaby ten sam kierunek studiów - 81,25% EzE i 80% MiBM lub wybrałaby ten sam kierunek w innej uczelni - 12,5% EzE i 6,67% MiBM.

Realizacja procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta w PWSZ w Pile zostały ocenione następująco:

- jakość opieki promotora pracy licencjackiej/inżynierskiej - 71,25% osób EzE i 93,34% MiBM oceniło prace promotora na ocenę 5 lub 4, 6,26% na ocenę 3 dla kierunku EzE, a 12,5% EzE i 6,67% MiBM na ocenę 1 lub 2. Podsumowując, można stwierdzić, że większość osób była zadowolona z jakości opieki promotora.
- doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacje) - ta część została oceniona następująco: ocena 5 i 4 - 75% EzE i 78% MiBM, ocena 3 - 18,75% EzE i 14,29% MiBM oraz ocena 1/2 - 6,25% EzE i 7,14% MiBM. Także w tym przypadku większość osób była zadowolona z doradztwa dydaktycznego.

Całościowy program studiów jest oceniany bardziej krytycznie przez absolwentów PWSZ. 25% EzE oraz 21,43% ocenia go jako bardzo dobry, ocenę 4 wybrało 37,5% EzE i 42,86% MiBM, 25% EzE i 28,57% MiBM wybrało ocenę dostateczną, a ocenę 1 lub 2 wybrało 11,25% EzE oraz 7,14% MiBM. Oceny przydatności treści programowych przedmiotów oferowanych w PWSZ dokonano następująco: 12,5% EzE oraz 21,43% MiBM wybrało ocenę 5, 43,75% EzE oraz 42,86% MiBM studentów wybrało ocenę 4, ale ocenę 3 wybrało 25% EzE i 28,57% MiBM badanych, a ocenę 1 lub 2 - 18,75% EzE oraz 7,14% MiBM.

Obsługa administracyjna studiów została oceniona wysoko przez absolwentów PWSZ. 56,25% EzE oraz 46,67% MiBM respondentów oceniło te usługi jako bardzo dobre, jako dobre - 31,25% EzE i 40% MiBM. Pojedyncze osoby wybrały ocenę dostateczną - 6,25% EzE oraz 13,33% MiBM.

Dość krytycznie zostało ocenione zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą oraz realizacja praktyki zawodowej. Jedynie 20% EzE i 23% MiBM osób wybrało ocenę 5. Ocenę 4 wybrało 40% EzE i 30,77% MiBM. Natomiast ocenę 3 wybrało 20% EzE i 7,69% MiBM. Ocenę 1 i 2 wybrało około 20% EzE i aż 38% MiBM. Należy w tym zakresie dokonać zmian w systemie realizacji praktyk oraz jakości kontaktów z praktyką gospodarczą.

Jeżeli chodzi o różnorodność oferty przedmiotowej, to oceniana jest ona bardzo dobrze lub dobrze przez 68,75% EzE i 76,86% MiBM respondentów, dostatecznie przez 25% EzE i 7,6% MiBM, a ocenę 2 lub 1 wybrało 6,25% EzE oraz 15,38% MiBM. Widoczna jest potrzeba większego urozmaicenia oferty przedmiotowej szczególnie na kierunku EzE.

Merytoryczne przygotowanie kadry nauczającej zostało ocenione przez badanych wysoko. Ocenę 5 wybrało 37,5% EzE oraz 38,45% MiBM, ocenę 4 - 50% EzE i 46,15% MiBM, a ocenę 1 lub 2 tylko 12,5% EzE i 15% MiBM. Również jakość nauczania (umiejętności dydaktyczne kadry) uzyskały dobrą ocenę ze strony absolwentów: 26% EzE i 36,71% MiBM wybrało ocenę 5, ocenę 4 wybrało 50% EzE i 42,86% MiBM, 25% EzE i 14,29% MiBM wybrało ocenę 3, a tylko jedna osoba z MiBM wybrała ocenę 2 (7,17%).

Jakość sal dydaktycznych została oceniona następująco: ocena 5 31,25% EzE i 26,67% MiBM, na ocenę 4 - 25% EzE i 33,33% MiBM, a 37,5% EzE oceniło sale na ocenę 3. Ocenę 2 wybrało 6,25% EzE oraz 26,67% MiBM. Należy polepszyć warunki kształcenia na kierunku MiBM.

Relacje student - wykładowca zostały ocenione bardzo dobrze przez 25% EzE oraz 50% MiBM, dobrze przez 56,25% EzE oraz 35,71% MiBM, dostatecznie przez 18,75% EzE oraz 14,29% MiBM. Z dużego odsetka ocen bardzo dobrych i dobrych należy wnioskować o dobrej dostępności nauczycieli akademickich dla studentów.

Jakość bazy gastronomicznej i pomieszczeń rekreacyjnych oceniana jest przez respondentów dość dobrze. Ocenę bazy gastronomicznej na 5 wybrało 20% EzE i 31% MiBM, na 4 - 20% EzE i 31% MiBM oraz ocenę 3 - 33,33% EzE oraz 31% MiBM. Pojedyncze osoby wybrały ocenę 1 lub 2. Jak widać zdania na ten temat są podzielone. Jeżeli chodzi o jakość pomieszczeń rekreacyjnych, to ocenę 5 wybrało 13,33% EzE i 16,67% MiBM, 4 wybrało - 20% EzE oraz 50% MiBM, 3 wybrało - 40% EzE oraz 16,67% MiBM. 2 lub 1 wybrało 26% EzE oraz 16% MiBM. Jak widać absolwenci EzE są bardziej krytycznie nastawieni do jakości pomieszczeń rekreacyjnych. Usługi te wymagają dopracowania i udoskonalenia.

Dostępność materiałów dydaktycznych została oceniona bardzo dobrze tylko przez 13,33% EzE i 7,69% MiB, dobrze przez 46,67% EzE i 46,15% MiBM, a dostatecznie przez 26,67% EzE oraz 30,77% MiBM, a 12% EzE oraz 15,38% MiBM wypowiedziało się negatywnie. Również w tym przypadku należy zwiększyć ilość publikacji dydaktycznych (skryptów) oraz materiałów dydaktycznych dostępnych na stronie internetowej PWSZ (wykłady w postaci plików PDF, itp.).

Dość krytycznie została oceniona możliwość wyboru przedmiotów/obszarów specjalizacji. Tylko 13,33% EzE i 15,38% MiBM badanych ocenia tę możliwość bardzo dobrze. Ocenę 4 wybrało 40% EzE i 30,77% MiBM, natomiast dostatecznie ocenia tę możliwość 26,67% EzE i 23% MiBM. Ocenę negatywną wybrało aż 20% respondentów EzE

oraz 31% MiBM. Nasuwa się wniosek o zwiększenie obszarów specjalizacji oraz możliwości wyboru przedmiotów.

Również słabo została oceniona działalność Biura Karier oraz doradztwo zawodowe. Tylko 15,38% EzE i 23% MiBM wybrało ocenę bardzo dobrą, ocenę 4 wybrało 23% EzE i 23% MiBM, natomiast ocenę dostateczną wybrało aż 53,85% EzE i 16,33% MiBM, a negatywną 7,69% EzE oraz aż 38% MiBM. Także w tym zakresie należy poprawić jakość usług świadczonych przez Biuro Karier oraz jakość doradztwa zawodowego.

Oferta kulturalna PWSZ została oceniona dość krytycznie. Ocenę 5 wybrało tylko 15,39% EzE oraz 16,67% MiBM, ocenę 4 - 23% EzE i 41,67% MiBM, ocenę 3 aż 54% EzE oraz 25% MiBM. Negatywnie wypowiedziało się 8% EzE i 17% MiBM. Należy uatrakcyjnić ofertę kulturalną.

System oceny wyników studiowania/ewaluacja został oceniony jako bardzo dobry przez 20% EzE i tylko 8,33% MiBM. Ocenę 4 wybrało 46,67% EzE oraz 66,67% MiBM, ocenę dostateczną wybrało 33,33% EzE i 16,67% MiBM, a negatywną jedna osoba.

Jakość zakwaterowania w domu studenta oceniona została przez 28,57% EzE i 27,27% MiBM jako bardzo dobra. Ocenę 4 wybrało 42,86% EzE oraz 18,18% MiBM, a dostateczną 28,57% EzE i 45,45% MiBM. Jedna osoba wybrała ocenę 2 (MiBM). Dość duża ilość ocen dostatecznych wymaga sprawdzenia jakości zakwaterowania studentów w domu studenta.

Wyposażenie biblioteki uzyskało tylko 15,38% EzE oraz 23% MiBM ocen bardzo dobrych. Ocenę 4 46,15% EzE i 46,15% MiBM natomiast ocenę 3 - 38,46% EzE i 23% MiBM. Prawdopodobnie wyposażenie biblioteki wymaga uzupełnienia o zbiory dotyczące kierunku EzE.

Duszpasterstwo akademickie na ogół oceniane jest dostatecznie - 55,55% EzE i 30% MiBM oraz negatywnie przez 11,11% EzE i 40% MiBM. Bardzo dobrze ocenia duszpasterstwo akademickie około 33% EzE i 30% MiBM.

Równie negatywnie oceniana jest oferta studenckich kół naukowych. Dostatecznie ocenia tę ofertę 60% EzE oraz 25% MiBM, a negatywnie 10% EzE i 16,67% MiBM. Ocenę 5 lub 4 wybrało 30% EzE i 58% MiBM. Oferta SKN jest bardziej krytycznie oceniana przez absolwentów EzE. Należy usprawnić działalność kół naukowych, uatrakcyjnić ich ofertę naukową oraz odpowiednio je dofinansować.

Również dość krytycznie oceniana jest oferta AZS. Ocenę dostateczną wybrało 54,55% EzE i 6,67% MiBM, a ocenę negatywną (2 lub 1) 9% MiBM i 41% MiBM. Ocenę 5 wybrało 18% EzE i 17% MiBM, a ocenę 4 - 18% EzE i 25% MiBM. Należy uatrakcyjnić ofertę AZS.

Stopień opanowania wybranych kompetencji wzrósł w stosunku do posiadanych kompetencji przed podjęciem studiów w PWSZ. Porównanie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 35. Porównanie kompetencji przed podjęciem studiów oraz posiadanych obecnie dla kierunku EzE

Kompetencja	Odpowiedź									
	Przed studiami					Obecnie				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
kreatywność	13	60	13	13		53	33	13		
samodzielność pracy	27	47	13	13		73	27			
specjalistyczna wiedza teoretyczna	27	13	40	7	13	27	73			
specjalistyczne umiejętności zawodowe	20	27	40		13	33	67			
szeroka wiedza ogólna	7	20	60	13		27	60	13		
umiejętności analityczne	20	33	40	7		47	53			
umiejętności informatyczne	20	33	33	13		40	47	13		
umiejętność komunikowania się	20	47	20	13		47	53			
umiejętność krytycznego myślenia		73	20	7		40	47	13		
umiejętność negocjacji	7	27	53	7	7	20	47	33		
umiejętność podejmowania decyzji		60	27	13		47	53			
umiejętność pracy w warunkach stresu	20	33	27	20		60	40			
umiejętność pracy zespołowej	13	40	27	20		60	33	7		
umiejętność przewodzenia grupie	7	33	40	20		53	47			
umiejętność rozwiązywania problemów	7	53	27	13		73	27			
umiejętność samooceny		40	40	20		27	67	7		
umiejętność uczenia się/samokształcenia	13	33	33	13	7	36	50	14		
znajomość języków obcych		13	53	27	7	27	33	33	7	

Tabela 36. Porównanie kompetencji przed podjęciem studiów oraz posiadanych obecnie dla kierunku MiBM

Kompetencja	Odpowiedź									
	Przed studiami					Obecnie				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
kreatywność	13	47	40			33	60	7		
samodzielność pracy	36	29	36			40	53	7		
specjalistyczna wiedza teoretyczna	7	33	27	27	7	47	40	13		
specjalistyczne umiejętności zawodowe		47	33	13	7	53	33	13		
szeroka wiedza ogólna	7	40	53			27	53	20		
umiejętności analityczne	13	27	60			33	53	13		
umiejętności informatyczne	7	33	33	27		27	60	13		

Kompetencja	Odpowiedź									
	Przed studiami					Obecnie				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
umiejętność komunikowania się	13	33	53			33	53	13		
umiejętność krytycznego myślenia	27	20	53			40	40	20		
umiejętność negocjacji	7	33	53	7		29	42	29		
umiejętność podejmowania decyzji	20	20	60			40	53	7		
umiejętność pracy w warunkach stresu	20	13	53	13		40	47	13		
umiejętność pracy zespołowej	13	33	53			64	29	7		
umiejętność przewodzenia grupie	27	13	53	7		53	27	20		
umiejętność rozwiązywania problemów	20	33	47			40	47	13		
umiejętność samooceny	7	40	53			20	67	13		
umiejętność uczenia się/samokształcenia	13	33	53			40	47	13		
znajomość języków obcych		7	47	20	27		60	13	20	7

Jeżeli chodzi o przyczynienie się zdobytej wiedzy w procesie kształcenia do znalezienia pracy to odpowiedź TAK udzieliło 75% EzE i 80% MiBM. Natomiast NIE odpowiedziało 25% EzE i 20% MiBM. Natomiast jeżeli idzie o stopień przyczynienia się zdobytej wiedzy w procesie kształcenia do znalezienia pracy to otrzymano następujące informacje: stopień bardzo dobry 19% EzE i 13% MiBM, dobry - 19% EzE i 47% MiBM, stopień dostateczny - 15% EzE i 13% MiBM, a niedostateczny 13% EzE i 7% MiBM.

Waga poszczególnych celów życiowych respondentów z kierunku EzE została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 37. Waga poszczególnych celów życiowych respondentów z kierunku EzE

Cel życiowy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
prestż społeczny	13	60	25	6	6
praca zawodowa	38	56	6		
dom/rodzina	73	27			
zarabianie pieniędzy	56	15	19		
praca społeczna wolontariat	6	13	25	25	31
rozwój zawodowy kwalifikacje	56	31	13		
rozwój osobisty	63	31	6		
aktywny udział w życiu politycznym	6		19	19	56
życie towarzyskie	38	50	6	6	
inne formy spędzania czasu wolnego	44	38	13	6	

Waga poszczególnych celów życiowych respondentów z kierunku MiBM została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 38. Waga poszczególnych celów życiowych respondentów z kierunku MiBM

Cel życiowy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
prestż społeczny	20	33	20	13	13
praca zawodowa	33	47	20		
dom/rodzina	87	7	7		
zarabianie pieniędzy	33	63	13		
praca społeczna wolontariat	7	33	13	13	33
rozwój zawodowy kwalifikacje	47	27	20	7	
rozwój osobisty	53	33	13		
aktywny udział w życiu politycznym		7	27	13	53
życie towarzyskie	33	53	13		
inne formy spędzania czasu wolnego	60	27	13		

Jak wynika z powyższych danych respondenci najbardziej cenią sobie dom i rodzinę, rozwój osobisty, prace zawodową, rozwój zawodowy i uzyskiwane kwalifikacje, inne formy spędzania wolnego czasu czy zarabianie pieniędzy. Rzadkością natomiast jest aktywny udział w życiu politycznym.

Przed rozpoczęciem studiów pracowało 75% osób EzE i 53% MiBM. Moment rozpoczęcia poszukiwań pierwszej pracy wybierany jest najczęściej na I roku studiów lub po otrzymaniu dyplomu.

W chwili przeprowadzania ankiety 75% EzE i 80% MiBM to pracownicy najemni na pełnym etacie. Pracę na własny rachunek wykonuje 19% EzE i 13% MiBM. Głównym kryterium, jakim kierują się osoby przy wyborze pierwszego pracodawcy, to chęć podjęcia jakiegokolwiek pracy - 50% EzE i 67% MiBM, dogodna lokalizacja miejsca pracy - 38% EzE i 33% MiBM, możliwość rozwoju zawodowego - 50% EzE i 33% MiBM, czy praca dostosowana do wiedzy i umiejętności - 31% EzE i 27% MiBM. Jednym z najważniejszych kryteriów rekrutacji do pracy było doświadczenie zawodowe - 31% EzE i 33% MiBM, następnie cechy osobowości i charakteru - 31% EzE, kierunek studiów 12,5% EzE i 33% MiBM. Jak widać kierunek studiów odgrywa pewną rolę dla pracodawców.

Spośród badanych osób 43,75% EzE pracuje w sektorze publicznym, natomiast 56% EzE i 93% MiBM w sektorze prywatnym. Największą popularnością cieszy się energetyka - 31% EzE oraz branża związana z inżynierią, konstrukcją i technologią - 47% MiBM i 19% EzE. Zakłady pracy zajmują się głównie produkcją - 25% EzE i 80% MiBM oraz projektowaniem - 6% EzE i 13% MiBM.

Firmy, w których pracują respondenci prowadzi działalność międzynarodową - 60% EzE i 47% MiBM, krajową - 19% EzE, regionalną - 13% EzE i 33% MiBM i lokalną - 19% EzE i 13% MiBM. Wielkość zakładów waha się od 51 do 200 - 31% EzE lub od 6 do 50 - 33% MiBM. W zakładach powyżej tysiąca osób pracuje około 20% badanych dla EzE i MiBM. Stanowiska zajmowane przez respondentów to głównie specjalista - 31% EzE, kierownicy - 12% EzE i 20%

MiBM. Praca wykonywana jest głównie w Polsce - 100% EzE i 93% MiBM. W Pile pracuje 19% EzE i 27% MiBM, w województwie wielkopolskim 63% EzE i 33% MiBM, a w powiecie pilskim 13% EzE i 13% MiBM. Uzyskiwane zarobki mieszczą się w przedziale 2000-2500 zł dla 25% EzE i powyżej 5000 zł dla 25% EzE. Natomiast dla MiBM zarobki mieszczą się w przedziale 3000-4000 zł dla grupy 47% osób.

Do tej pory większość badanych pracowało dla jednego pracodawcy - 56% EzE i 27% MiBM, dla trzech - 13% EzE i 13% MiBM, natomiast dla dwóch - 25% EzE i 53% MiBM. Powodem ostatniej zmiany miejsca pracy była głównie chęć zdobycia kwalifikacji u nowego pracodawcy - 25% EzE, niskie zarobki - 13% EzE i 20% MiBM, niewykorzystywanie posiadanych kwalifikacji - 20% MiBM.

Zadowolenie z wybranych elementów statusu zawodowego dla EzE przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 39. Zadowolenie z wybranych elementów statusu zawodowego dla EzE

Status zawodowy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
zakład pracy	38	25	31	6	
zajmowane stanowisko	44	44	6	6	
wykonywana praca	50	38	6	6	
wykonywany zawód specjalność	44	44		13	
uzyskiwane zarobki	25	50	25		
posiadanie pracy w ogóle	67	13	7		

Zadowolenie z wybranych elementów statusu zawodowego dla MiBM przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 40. Zadowolenie z wybranych elementów statusu zawodowego dla MiBM

Status zawodowy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
zakład pracy	47	7	27	7	7
zajmowane stanowisko	40	27	27		
wykonywana praca	40	40	13		
wykonywany zawód specjalność	47	33	13		
uzyskiwane zarobki	20	40	13	13	7
posiadanie pracy w ogóle	53	7	20	7	7

Jak wynika z powyższych danych najmniej respondenci zadowoleni są z uzyskiwanych zarobków natomiast duże znaczenie ma dla nich wykonywany zawód/specjalność, zakład pracy czy posiadanie pracy w ogóle.

Charakterystyka właściwości pracy wykonywanej przez respondentów EzE została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 41. Charakterystyka właściwości pracy wykonywanej przez respondentów EzE

Właściwości pracy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
wykorzystanie kwalifikacji	44	25	26	25	6
autonomia pracy	38	44	19		
inicjatywa	63	31	6		
rozwój zawodowy	56	19	19	6	
szybki awans	25		50	13	13
kreatywność oryginalność	38	50	13		
przywództwo	31	38	19	13	
wyzwania	50	31	19		
jasne reguły pracy	44	38	19	0	0
komunikowanie się z klientem	25	13	50	6	6

Charakterystyka właściwości pracy wykonywanej przez respondentów MiBM została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 42. Charakterystyka właściwości pracy wykonywanej przez respondentów MiBM

Właściwości pracy	Odpowiedź				
	5	4	3	2	1
wykorzystanie kwalifikacji	40	20	20	13	
autonomia pracy	40	20	20	23	
inicjatywa	47	27	7	7	7
rozwój zawodowy	40	27	13	7	7
szybki awans	33	13	13	20	13
kreatywność oryginalność	40	20	20	13	
przywództwo	53	13	13	7	7
wyzwania	60	13	13	7	
jasne reguły pracy	47	13	27		
komunikowanie się z klientem	40	33	7	7	7

Jak wynika z przedstawionych powyżej danych, większość respondentów wykonuje pracę, która nie zapewnia szybkiego awansu zawodowego. Wykonywana praca wymaga dużej inicjatywy, stawia wyzwania i zapewnia w stopniu bardzo dobrym/dobrym rozwój zawodowy.

Większość badanych, po ukończeniu PWSZ brała udział w szkoleniach - 75% EzE i 53% MiBM. Najwięcej osób podnosi swoje kwalifikacje zawodowe na studiach magisterskich 63% EzE i 40% MiBM, oraz kursach - 25% EzE i 20% MiBM i szkoleniach - 31% EzE i 13% MiBM. 69% EzE i 67% MiBM planuje udział w jakiegokolwiek formie kształcenia. Motywem do dalszego kształcenia jest zainteresowanie tematyką - 50% EzE i 33% MiBM, chęć awansu zawodowego - 44% EzE i 47% MiBM, chęć poprawy statusu materialnego - 19% EzE i 27% MiBM, chęć poprawy statusu społecznego - 27% MiBM.

WNIOSKI OGÓLNE

1. Wykorzystując różne działania promocyjne zachęcić większą liczbę kobiet do studiowania na kierunkach politechnicznych.

2. Zwiększyć atrakcyjność przedmiotów oferowanych przez IP w PWSZ.
3. Należy zwrócić większą uwagę na przygotowanie programu studiów oraz treści programowe przedmiotów oferowanych przez PWSZ. Powinny być bardziej atrakcyjne.
4. Poprzez różne działania promocyjno-edukacyjne dążyć do zwiększenia prestiżu PWSZ w Pile na rynku edukacyjnym.
5. Zwiększyć możliwości studiowania i odbywania praktyk przez studentów za granicą.
6. Należy dokonać zmian w systemie realizacji praktyk oraz jakości kontaktów z praktyką gospodarczą.
7. Widoczna jest potrzeba większego urozmaicenia oferty przedmiotowej na kierunkach politechnicznych.
8. W celu polepszenia warunków kształcenia należy pracować nad zwiększeniem jakości sal dydaktycznych pod względem ich technicznego i multimedialnego wyposażenia.
9. Należy koniecznie usprawnić działalność studenckich kół naukowych, uatrakcyjnić ich ofertę naukową oraz odpowiednio je dofinansować.
10. Należy poprawić jakość usług świadczonych przez Biuro Karier oraz jakość doradztwa zawodowego.
11. Postulowane jest dążenie do uruchomienia studiów magisterskich w PWSZ w Pile.
12. Zwiększyć współpracę z zakładami pracy i pracodawcami oraz wydłużyć czas trwania praktyk zawodowych.
13. Polepszyć i rozbudować bazę laboratoryjną IP.
14. Prowadzić własne prace badawcze.

PODSUMOWANIE

W badanej grupie zdecydowaną **większość stanowią kobiety** (ponad 66% po 3 latach, ponad 67% po 5 latach). Największą grupę respondentów (256, tj. 89% osób po 3 latach, 207, tj. 85% po 5 latach) stanowili ludzie młodzi, od wieku **poniżej 25 r.ż. do 35 r.ż.**

Największą zwrotność ankiet odnotowano na specjalnościach ekonomicznych (ponad 33%) i politologicznych (30,72%), co wprost koresponduje z liczebnością tych kierunków, złożoną liczbą ankiet oraz wyrażoną wolą do wzięcia udziału w badaniu.

Liczba respondentów, którzy ukończyli studia w **trybie stacjonarnym** (60,35% po 3 latach i 60,91% po 5 latach) jest wyższa (39,65% po 3 latach i 39,09% po 5 latach) od liczby absolwentów **studiów niestacjonarnych** (blisko dwukrotna przewaga absolwentów studiów stacjonarnych).

Ponad 60% absolwentów legitymuje się **oceną dobrą lub dobrą plus** (średnia dla absolwentów obu roczników) uzyskaną **na dyplomie ukończenia studiów**, więcej niż co trzecia osoba otrzymała ocenę bardzo dobrą. Mniej niż 10% absolwentów posiada na dyplomie ocenę dostateczną lub dostateczną plus.

W trakcie studiów pierwszego stopnia **tylko 3 osoby** - po 3 latach (1,05%) oraz 4 osoby - po 5 latach (1,64%) **posiadały doświadczenie zawodowe** (praktyki, praca) lub edukacyjne (studia, kursy) **za granicą** - połowa związana z profilem studiów. W uczelni nie funkcjonował wówczas program Erasmus, dziś w ramach jego założeń studenci mają możliwość odbywania praktyk oraz studiowania w takich państwach jak: Turcja, Słowacja, Rumunia, Litwa, Hiszpania, Bułgaria, Belgia.

Badani absolwenci PWSZ w Pile w **niewielkim stopniu byli aktywni zawodowo** w trakcie studiów. Aktywność studencką/społeczną zadeklarowało zaledwie 0,7% ówczesnych studentów - dziś 3 lata po ukończeniu studiów, blisko 13% - dziś 5 lat po ukończeniu studiów.

Nad dzieckiem i/lub innym członkiem rodziny **opiekę sprawowało 9 osób** (łącznie z obu roczników). Co czwarty ówczesny student (26%) nie pracował w trakcie studiów, w tym z własnego wyboru nie pracowało 51 respondentów.

Interesujące z punktu widzenia Uczelni są odpowiedzi dotyczące **motywów wyboru PWSZ w Pile, jako dobrego miejsca do kontynuowania nauki**. Główne argumenty, które przemawiają za tym wyborem to: położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania (prawie 60% wskazań po trzech latach od ukończenia studiów oraz ponad 65% wskazań po 5 latach od ukończenia studiów), uzyskanie w PWSZ w Pile kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy - co drugi ankietowany wyraził taką opinię (ponad 55% po 3

latach, 49,97% po 5 latach); dla respondentów ważna była również interesująca oferta kierunkowa/przedmiotowa Uczelni (średnia: 28% wskazań w obu grupach) oraz również wysoko oceniane: przystępne postępowanie rekrutacyjne, zasady i organizacja toku studiów przyjazne dla studentów, profil programowy PWSZ w Pile był zbliżony ze zdobytym wcześniej wykształceniem/doświadczeniem zawodowym. Absolwenci świadomie podjęli studia w PWSZ w Pile; co 10 ankietowany udzielił odpowiedzi, że o wyborze Uczelni zdecydował przypadek; w przypadku ok. 8% osób powodem wybrania studiów w PWSZ w Pile było nieprzyjęcie na inną uczelnię.

O wyborze kierunku studiów w głównej mierze zdecydowały: zainteresowanie zawodem/pracą, do którego przygotowuje kierunek (ponad 55% wskazań po 3 latach oraz ponad 61% po 5 latach), uzdolnienia i zainteresowania (blisko 42% wskazań po 3 latach, ponad 39% po 5 latach) i możliwość zdobycia wiedzy specjalistycznej („zawodowość” kierunku - ok. 30% wskazań), co wprost koresponduje z zadaniami państwowych uczelni zawodowych. Mniej istotne w wyborze kierunku studiów okazały się: namowa/przykład kolegów (moda na studiowanie kierunku) i przypadek. Jednak, wielu absolwentów, wybrało kierunek studiów ze względu na łatwość jego studiowania (sic!).

Gdyby absolwenci PWSZ w Pile mogli dokonać **ponownego wyboru studiów i kierunku**, na których chcieliby studiować, ich wybór padłby na:

- ten sam kierunek w PWSZ w Pile chcieliby studiować ponad 76% absolwentów po 3 latach oraz blisko 73% respondentów po 5 latach
- PWSZ w Pile, na innym kierunku studiów - 10% po 3 latach, 12% po 5 latach,
- 16 osób wybrałoby ten sam kierunek studiów, jak w PWSZ w Pile, jednak w innym ośrodku dydaktycznym,
- 38 osób (łącznie z obu badanych roczników), wybrałoby studiowanie na innym kierunku, w innej uczelni.

Trudu podniesienia kwalifikacji w oparciu o studia wyższe **nie podjęłoby się** ponownie łącznie 21 badanych absolwentów.

Ocenie absolwentów poddano realizację procesu dydaktycznego; **najwyżej ocenili oni opiekę promotora pracy dyplomowej; relacje student - wykładowca; doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich.**

Nisko natomiast oceniono ofertę studenckich kół naukowych, z czym trudno się zgodzić z przynajmniej dwóch powodów: po pierwsze, liczba kół niemal od początku istnienia Uczelni wynosiła od kilku do kilkunastu; po drugie, każdy student mógł i nadal może zaproponować nowy pomysł, dotychczas niewykorzystywaną aktywność i założyć nową organizację studencką. Najgorzej oceniono ofertę duszpasterstwa akademickiego, co

jednak nie może być oceną obiektywną, ponieważ wówczas oferta duszpasterstwa akademickiego w Pile dopiero była formowana.

Dzięki ukończeniu studiów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile **kompetencje jej absolwentów wzrosły**; największą zmianę, **po 3 latach od ukończenia studiów**, odnotowano w kategoriach: samodzielność pracy, umiejętność uczenia się/samokształcenia, szeroka wiedza ogólna, specjalistyczna (kierunkowa) wiedza teoretyczna oraz umiejętność rozwiązywania problemów, co oznacza, że Uczelnia kształci odpowiedzialnie i efektywnie - wyraźny jest związek teorii z praktyką.

Dzięki ukończeniu studiów w PWSZ w Pile **kompetencje jej absolwentów wzrosły**, również **po 5 latach od ukończenia studiów**, największą zmianę odnotowano w kategoriach: specjalistyczna (kierunkowa) wiedza teoretyczna, specjalistyczne umiejętności zawodowe, umiejętność pracy zespołowej, szeroka wiedza ogólna, umiejętność rozwiązywania problemów, umiejętność pracy w warunkach stresu, umiejętność uczenia się/samokształcenia, samodzielność pracy.

Większość absolwentów (60% po 3 latach, blisko 66% po 5 latach) jest zdania, że **zdobyta w procesie kształcenia wiedza przyczyniła się w ich przypadku do znalezienia pracy**.

Ci, z respondentów, którzy potwierdzili związek zdobytej wiedzy ze znalezieniem pracy, w skali ocen od 1 do 5, rzeczoną przydatność ocenili na 3,96 po 3 latach, 3,86 po 5 latach.

Wśród osób, które uważają, że **nie ma korelacji między studiami, a znalezieniem pracy** padały m.in. następujące argumenty:

- „położenie większego nacisku na zagadnienia praktyczne”,
- „więcej ambitnych projektów w celu zdobycia szerszej wiedzy praktycznej”,
- „więcej języków obowiązkowych, to obecnie jest wyznacznikiem otrzymania pracy, umiejętności językowe na kierunkach humanistycznych!”,
- „studia stanowiły jedynie uzupełnienie wykształcenia wymaganego na zajmowanym stanowisku”,
- „program powinien być bardziej szczegółowy. Nastawiony na pracę w konkretnym zawodzie. Moim skromnym zdaniem był zbyt ogólny”,
- „należy badać rynek a później tworzyć kierunki... Tak żeby każdy absolwent miał szanse znalezienia pracy”,
- „w moim przypadku, chodzi o to, że nadal pracuję w tej samej firmie, w której pracowałem podczas studiów. Jeżeli chodzi o szukanie pracy w przyszłości, wydaje mi się, że możliwość ukończenia studiów magisterskich w tym kierunku byłaby przydatna”,

- „byłam osobą już pracującą”,
- „prowadzę własną działalność”,
- „ponieważ zabrakło zajęć z umiejętności prezentowania posiadanej wiedzy, powinno odbywać się więcej dyskusji podczas zajęć, aby nabyć umiejętności negocjacji, wyrażania własnej opinii, przedstawiania argumentów, formułowania opinii”,
- „ciężkie pytanie, na rynku pracy liczy się przede wszystkim doświadczenie zawodowe. Wiedza to tylko 10% z całości branży pod uwagę przy zatrudnianiu pracowników”,
- „wiedza jak najbardziej przydatna, problem ze znalezieniem pracy leży w braku wolnych etatów, lub braku znajomości”,
- „brak szkoleń praktycznych typu: słuchacz ma za zadanie wyjść na forum grupy i zarządzać/skutecznie komunikować się/kierować grupą”.

Kilkanaście osób deklaruje, że **zawodowo pracowało lub prowadziło działalność gospodarczą przed podjęciem studiów**, zatem zdobyta podczas nich wiedza nie przydała im się, ewentualnie „wzrosły ich kwalifikacje”. Nie zabrakło jednak dobrych słów w kierunku Uczelni: „jestem zadowolona, że ukończyłam tu studia”, „program nie jest zły i nie mam nic do dodania”, „dzięki uczelni realizuję się zawodowo”.

Cele życiowe człowieka warunkują treść jego zachowań i dążeń; nadają one znaczenie wartościujące jego wyborom, stają się fundamentem aspiracji życiowych. Według respondentów do tych najważniejszych należą: **dom i rodzina, praca zawodowa, rozwój osobisty, inne formy spędzania czasu wolnego, rozwój zawodowy**.

Mniejsze zaś znaczenie ma życie towarzyskie, prestiż społeczny, praca społeczna/wolontariat (sic!) oraz aktywny udział w życiu politycznym.

63% respondentów po 3 latach i 49% po 5 latach deklaruje, że pierwsze doświadczenia zawodowe uzyskało jeszcze przed rozpoczęciem studiów.

Największa liczba ówczesnych studentów, pozostających bez zatrudnienia, (odpowiedzi 53% po 3 latach, 60% po 5 latach) **rozpoczęła poszukiwania pracy dopiero po uzyskaniu dyplomu ukończenia studiów** (sic!). Co dziesiąty ankietowany poszukiwał zatrudnienia na 3 miesiące przed egzaminem dyplomowym.

Najwięcej absolwentów uzyskało pracę w czasie 4-6 miesięcy od ukończenia studiów. Dotychczas 3% absolwentów po 3 latach od ukończenia studiów oraz 6% po 5 latach nie uzyskało zatrudnienia.

Jakie **motywy kierowały ówczesnymi studentami przy wyborze pierwszego pracodawcy?** Wśród najczęściej wskazywanych są: chęć podjęcia jakiegokolwiek pracy, dogodna lokalizacja miejsca pracy, możliwość rozwoju zawodowego, możliwości awansu,

praca dostosowana do wiedzy i umiejętności oraz wysokość wynagrodzenia. Do najmniej istotnych kryteriów należą: etyka działalności gospodarczej organizacji, wielkość organizacji, solidność organizacji/przestrzeganie prawa pracy.

Byłych studentów PWSZ w Pile aktualnie **aktywnych na rynku pracy jest blisko 87% po 3 latach oraz 90,12% po 5 latach**, w tym (średnia z obu grup): pracę najemną na pełen lub więcej etat wykonuje średnio **66,1%**, w **niepełnym wymiarze** pracuje **3,43%**, w ramach **umów cywilno-prawnych 17,68%**, staż odbywa **2,55%** absolwentów. Własną **działalność gospodarczą** prowadzi **17,6%** respondentów. Wśród osób pozostających bez zatrudnienia zaledwie **2,1%** to osoby poszukujące pracy, **1,02%** **nie podejmuje próby znalezienia zatrudnienia**, zaś **3,22%** przebywa na urlopie wychowawczym. Żaden z absolwentów po 5 latach od ukończenia studiów nie zdobywa doświadczenia zawodowego w pracy wolontariackiej, w przeciwieństwie do **4,3%** respondentów po 3 latach. **Pracę bez umowy deklaruje 2,15% po 3 latach.**

Wśród odpowiedzi absolwentów, biorących udział w badaniu, **nieposiadających zatrudnienia**, wskazywane przez nich powody tego stanu są następujące:

- „poszukuję pracy i jednocześnie podnoszę kwalifikacje”,
- „jestem w trakcie opieki nad dzieckiem”,
- „szukam pracy, lecz nie mogę jej dostać, jest bardzo duże bezrobocie, a ofert jak na lekarstwo i przeważnie już zajęte”,
- „zaraz po ukończeniu studiów uległam wypadkowi. Obecnie jestem w trakcie procesu rekonwalescencji i rehabilitacji powypadkowej”,
- zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy,
- nauka, uzupełnianie kwalifikacji,
- obowiązki rodzinne i domowe,
- choroba, niesprawność.

Absolwenci PWSZ w Pile odpowiedzieli na pytanie związane z **kryteriami rekrutacji, istotnymi dla ich aktualnego pracodawcy**. Do najważniejszych należą: cechy osobowości i charakteru, doświadczenie zawodowe, kierunek studiów.

Osoby aktywne zawodowo w większości (ponad połowa) zatrudnione są w sektorze prywatnym, co trzeciego z respondentów zatrudnia sektor publiczny. Jedynie sektor non profit reprezentuje niewielka liczba respondentów - łącznie 12 osób.

Do najczęściej reprezentowanych branż, w których zatrudnienie znaleźli badani absolwenci PWSZ w Pile należą: administracja biurowa, administracja państwowa, edukacja/szkolnictwo wyższe, finanse/ekonomia/bankowość, instalacja/utrzymanie/serwis, inżynieria/konstrukcje/technologia, księgowość/audyt/podatki, logistyka/spedycja /dystrybucja, obsługa klienta/call center, produkcja, służba zdrowia, **co bezpośrednio**

związane jest z kierunkami kształcenia, znajdującymi się w ofercie dydaktycznej Uczelni.

Firmy, w których zatrudnieni są badani absolwenci PWSZ w Pile, mają niemal na równi zakres lokalny, jak i regionalny, w dalszej kolejności krajowy i międzynarodowy.

Dziewięciu ankietowanych absolwentów prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, co 4 pracuje w mikro i małych firmach, 133 absolwentów zatrudnionych jest w dużych przedsiębiorstwach, 68 osób (średni 7,25%) pracuje u pracodawców zatrudniających 500 i więcej pracowników.

Respondenci zajmują **stanowiska przede wszystkim wykonawcze** (personel biurowy, pracownicy szeregowi) i specjalistyczne, zatrudnieni są także jako pracownicy fizyczni.

Większość absolwentów PWSZ w Pile pracuje **na terenie kraju** (90% odpowiedzi po 3 latach, 87% po 5 latach), w tym odpowiednio po: **31,93% oraz 22,63% w Pile, 21,05% oraz 11,93% w powiecie pilskim, 21,75% oraz 41,15% w województwie wielkopolskim**, reszta zatrudnionych w Polsce (15,09% po 3 latach oraz 11,11% po 5 latach) jest w pozostałych częściach kraju, przede wszystkim jednak w województwie zachodniopomorskim i kujawsko-pomorskim.

Zaledwie **siedemnaście osób pracuje poza granicami kraju, w następujących państwach: Holandia, Niemcy, Norwegia, Szwecja, Wielka Brytania.**

Placę minimalną otrzymuje 13% absolwentów po 3 latach oraz 4% po 5 latach. Najwięcej absolwentów po 3 latach (25%) otrzymuje wynagrodzenie w przedziale 1500 - 2000 zł; po 5 latach (22%) w przedziale 2500 - 3000 zł.

Zarobki 4% respondentów po 3 latach oraz 8% po 5 latach przekraczają 5000 zł brutto miesięcznie (3,77%). 22% badanych po 3 latach oraz 8% po 5 latach odmówiło udzielenia odpowiedzi na pytanie dotyczące poborów.

Z doświadczeń zawodowych respondentów wynika, że w większości przypadków pracowali oni dla jednego pracodawcy, 30% osób po 3 latach oraz 26% po 5 latach pracowało u dwóch pracodawców. U pięciu i więcej pracodawców zatrudnionych było 3,5% respondentów (średnia z obu badanych roczników).

Wśród **powodów, które decydowały o zmianie pracy** przez absolwentów, najczęściej wymieniane były: charakter pracy nie odpowiadający kwalifikacjom, chęć zdobycia nowych kwalifikacji u nowego pracodawcy, koniec umowy, niewykorzystywanie posiadanych kwalifikacji, niskie zarobki.

Absolwenci zapytani o **powody zadowolenia z pracy**, udzielili odpowiedzi, że najwyżej cenią następujące elementy: fakt posiadania pracy w ogóle, wykonywany

zawód/specjalność, zakład pracy, wykonywaną pracę (funkcje zawodowe). Najmniej cieszą absolwentów uzyskiwane zarobki.

Właściwości pracy zawodowej raczej nie spełniają oczekiwań absolwentów, którzy zauważają niewielką szansę na np. szybki awans, możliwość wykazania się przywództwem, nie bardzo mają sposobność do wykazania się kreatywnością, inicjatywą, nie w pełni wykorzystują swoje kwalifikacje, a wykonywana praca w niewielkim stopniu stawia przed nimi wyzwania.

Zaledwie 17% respondentów w ciągu trzech lat od ukończenia studiów oraz 20% po pięciu latach nie aktualizowało swojej wiedzy i nie podnosiło swoich kwalifikacji w sposób formalny.

Największa liczba absolwentów kontynuowała kształcenie na uzupełniających studiach magisterskich (45,5% po 3 latach, ponad 65% po 5 latach). Absolwenci PWSZ w Pile najczęściej wybierali kierunki studiów odpowiadające tym, które ukończyli na studiach pierwszego stopnia.

Ponowne studia licencjackie, z obu badanych grup, wybrało zaledwie 6 osób; ponowne studia inżynierskie - 5.

Kontynuację kształcenia na studiach podyplomowych wybrało 51 respondentów, łącznie w obu badanych grupach.

Studia doktoranckie rozpoczęło sześciu respondentów.

Średnio co czwarty absolwent uczestniczył w kursach/szkoleniach/warsztatach.

Ponad dwie trzecie badanych absolwentów (65,96% po 3 latach oraz 62,14% po 5 latach) **planuje kontynuować kształcenie**. Ponowne studia licencjackie zamierza ukończyć czterech respondentów, studia inżynierskie - sześć. 80 ankietowanych planuje ukończyć uzupełniające studia magisterskie - zgodnie z kierunkami studiów, ukończonymi w PWSZ w Pile.

Edukację na studiach podyplomowych planuje kontynuować 134 absolwentów. Na studiach doktoranckich 16 osób.

Średnio co piąty absolwent planuje ukończyć kurs, szkolenie lub inną formę podnoszenia kwalifikacji.

Wśród motywów, którymi kierują się respondenci, podejmując decyzję o kontynuacji kształcenia najpopularniejsze są:

- zainteresowanie tematyką - 34,04% po 3 latach, 36,63% po 5 latach,
- chęć awansu/rozwoju zawodowego - 44,21% po 3 latach, 44,03% po 5 latach,
- chęć poprawy statusu materialnego - 29,47% po 3 latach, 32,92% po 5 latach.